PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM GRADA VRBOVCA

2025. – 2029.

Naručitelj: Turistička zajednica Grada Vrbovca

Izvršitelj: Razvojna agencija Grada Vrbovca i Turistička zajednica Grada Vrbovca

Vrbovec, prosinac 2025.

SADRŽAJ

1. UVOD 1
2. ANALIZA STANJA 3
2.1. PROFIL DESTINACIJE 3
2.1.1. Geografski smještaj 4
2.1.2. Prirodno-geografska obilježja 6
2.1.3. Demografska obilježja 8
2.1.4. Prometna infrastruktura 15
2.1.5. Komunalna infrastruktura 17
2.1.5.1. Energetska infrastruktura 17
2.1.5.2. Telekomunikacijska infrastruktura i dostupnost interneta 17
2.1.5.3. Vodoopskrba i odvodnja 18
2.1.5.4. Gospodarenje otpadom 19
2.2. TURISTIČKI PROMET, PROIZVODI I USLUGE 20
2.2.1. Indeks turističke razvijenosti 20
2.2.2. Turistički promet 20
2.2.3. Smještaj 26
2.2.4. Ugostiteljstvo 28
2.2.5. Turističke usluge 28
2.3. RESURSNA OSNOVA 29
2.3.1. Kulturna baština 29
2.3.1.1. Materijalna kulturna baština 29
2.3.1.2. Nematerijalna kulturna baština 32
2.3.2. Prirodna baština 33
2.4. TURISTIČKE ATRAKCIJE, DOGAĐANJA I MANIFESTACIJE 34
2.5. JAVNA TURISTIČKA INFRASTRUKTURA 41
2.5.1. Primarna javna turistička infrastruktura 41
2.5.2. Sekundarna javna turistička infrastruktura 42
2.6. ANALIZA KONKURENCIJE 44
2.7. ANALIZA STANJA DIGITALIZACIJE 45
2.7.1. Infrastruktura digitalne tehnologije 45
2.7.2. Sigurnost i privatnost 46
2.8. DOSTUPNOST TURISTIČKIH PROIZVODA OSOBAMA S POSEBNIM POTREBAMA 46
2.9. ANALIZA KOMUNIKACIJSKIH AKTIVNOSTI 47
3. IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ ANALIZI STANJA 48

4. POTENCIJAL ZA RAZVOJ I PODIZANJE KVALITETE TURISTIČKIH PROIZVODA 50
5. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI NA RAZINI DESTINACIJE 53
5.1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI 54
5.1.1. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom 54
5.1.2. Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom 57
5.1.3. Pristupačnost destinacije 58
5.1.4. Sigurnost destinacije 60
5.2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI 62
5.2.1. Upravljanje vodnim resursima 62
5.2.2. Gospodarenje otpadom 63
5.2.3. Zaštita bioraznolikosti 64
5.2.4. Održivo upravljanje energijom 66
5.2.5. Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama 67
5.3. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA EKONOMSKE ASPEKTE ODRŽIVOSTI 69
5.3.1. Turistički promet 69
5.3.2. Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu 71
5.4. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE I ORGANIZACIJU TURIZMA 73
5.4.1. Turistička infrastruktura 73
5.4.2. Održivo upravljanje destinacijom 74
5.4.3. Održivo upravljanje prostorom 75
6. RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA 77
6.1. RAZVOJNE POTREBE I PRILIKE 77
6.1.1. SWOT analiza 77
6.2. IDENTIFICIRANJE OPĆIH NAČELA I CILJEVA TURIZMA 79
6.2.1. Opća načela razvoja turizma 79
6.2.2. Vizija razvoja turizma 79
6.2.3. Prioritetna područja razvoja 80
6.3. STRATEŠKI CILJEVI, MJERE I AKTIVNOSTI 81
7. POPIS PROJEKATA 86
8. SMJERNICE I PREPORUKE ZA DIONIKE RAZVOJA 119
8.1. SMJERNICE I PREPORUKE ZA JEDINICU LOKALNE I PODRUČNE

(REGIONALNE) SAMOUPRAVE 119
8.2. SMJERNICE I PREPORUKE ZA TURISTIČKU ZAJEDNICU 119
8.3. SMJERNICE I PREPORUKE ZA DRUGE DIONIKE U TURIZMU I UPRAVLJANJU TURIZMOM U DESTINACIJI 120

1. UVOD

Plan upravljanja destinacijom je planski dokument za razvoj održive destinacije čija je primarna svrha osigurati razvoj destinacije u smjeru održivosti. Planom se određuje smjer razvoja destinacije s ciljem poboljšanja iskustva posjetitelja, zaštite prirodnih i kulturnih dobara i dobrobiti lokalne zajednice. Također, plan upravljanja destinacijom mora biti usklađen s aktima strateškog planiranja, prostornim planovima, planom upravljanja kulturnim dobrima i drugim važećim planovima i propisima. Sukladno Zakonu o turizmu (NN 156/23, dalje: ZOT) izrađuje ga turistička zajednica (lokalna i regionalna) za područje jedne ili više lokalnih ili regionalnih turističkih zajednica te Turistička zajednica Grada Zagreba. Plan upravljanja destinacijom treba omogućiti destinaciji da se razvija na održiv način, čuvajući njezine resurse, prepoznavanjem njezinih prednosti i nedostataka kao i prilika na tržištu, stoga proces izrade kao i provedba plana upravljanja destinacijom pretpostavlja i potiče suradnju između različitih dionika, uključujući lokalne vlasti, turističke zajednice, poduzetnike i lokalno stanovništvo. Plan upravljanja destinacijom može povećati konkurentnost destinacije na globalnom tržištu, privlačeći turiste i investicije te istodobno pomoći u osiguravanju da turizam pozitivno utječe na lokalnu zajednicu, poboljšavajući infrastrukturu i usluge. Sastavni dijelovi plana su: analiza stanja s popisom resursne osnove, pokazatelji održivosti na razini destinacije, razvojni smjer s mjerama i aktivnostima potrebnim za njegovo ostvarenje, prijedlog smjernica i preporuka za razvoj ili unaprjeđenje destinacije, popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije i popis projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije.

Plan se izrađuje u sljedećim fazama:

1. pokretanje izrade Plana, izrada prijedloga Plana
2. javno savjetovanje o prijedlogu Plana
3. donošenje odluke Turističkog vijeća Turističke zajednice Grada Vrbovca o prijedlogu Plana, te njegovo slanje na usvajanje predstavničkom tijelu
4. usvajanje Plana od strane Gradskog vijeća Grada Vrbovca
5. objava Plana u službenom glasniku Grada Vrbovca i na mrežnim stranicama Turističke zajednice grada Vrbovca,
6. dostava popisa projekata Ministarstvu turizma i sporta.

Metodologija izrade Plana zasniva se na kombinaciji znanstvenih metodologija korištenih od strane više autora, specifičnosti prostora grada Vrbovca, dostupnih javnih podataka, informacija od strane dionika u turizmu te razlike u percepciji autora u određivanju

koji je limitirajući čimbenik najvažniji prilikom određivanja smjera upravljanja destinacijom, a korišteni su i elementi nekih drugih metodologija. Međutim ključni okvir su Smjernice i upute za izradu plana upravljanja destinacijom koje je izdalo Ministarstvo turizma i sporta (u daljnjem tekstu: Smjernice), a koje je temeljeno na Zakonu o turizmu (NN 156/23), te Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/2024), u daljnjem tekstu: Pravilnik. Rad na projektu podrazumijevao je prikupljanje i analizu brojnih sekundarnih izvora podataka. Prije svega, analizirani su sljedeći sekundarni podaci: podaci o stanovništvu (Popis stanovništva 2021. i drugi objavljeni podaci), gospodarstvu, prometnoj i komunalnoj infrastrukturi, komercijalnim turističkim kapacitetima i turističkom prometu Državnog zavoda za statistiku, te podaci Hrvatske turističke zajednice (sustav eVisitor), istraživanje stavova lokalnog stanovništva dionika u turizmu provođenjem anketnog upitnika, predstavnika lokalne samouprave o razvoju turizma, prostorno planska dokumentacija grada Vrbovca, izvješća javnih poduzeća (elektrodistribucija, vodovod, kanalizacija, javni promet itd.), planovi gospodarskog i turističkog razvoja Zagrebačke županije.

2. ANALIZA STANJA

2.1.PROFIL DESTINACIJE

Grad Vrbovec predstavlja dinamičnu jedinicu lokalne samouprave smještenu na sjeveroistočnom rubu Zagrebačke županije, na strateškom prometnom pravcu između glavnog grada Republike Hrvatske i važnih centara kontinentalnog dijela zemlje. Okružen brojnim ruralnim naseljima, prostor Vrbovca izrazit je primjer područja koje karakterizira spoj urbanog i ruralnog, što gradu daje poseban identitet i raznolikost prostora. Ova prostorna i funkcionalna raznolikost temelj je razvojnih potencijala grada, a ujedno predstavlja i izazov u ujednačavanju razvojnih standarda i kvalitete života u urbanim i ruralnim dijelovima zajednice.

Povijesni korijeni Vrbovca sežu duboko u prošlost, a prvi pisani spomen grada datira iz 1244. godine, kada je kralj Bela IV. poveljom potvrdio darovnicu ovog prostora. Kroz stoljeća, grad je mijenjao feudalne gospodare, a među njima posebno mjesto zauzimaju grofovi Zrinski i Patačić, čije su ostavštine duboko utkane u tkivo kulturne baštine grada. Upravo u Vrbovcu 1621. godine rođen je ban Petar Zrinski, istaknuta povijesna ličnost hrvatskog naroda čije ime i danas simbolizira otpor i žrtvu za slobodu. Nedaleko od Vrbovca, u naselju Negovec, rođena je i Marija Jurić Zagorka, najznačajnija hrvatska spisateljica prve polovice 20. stoljeća i europski afirmirana politička novinarka čija bista danas stoji u gradskom parku kao svjedočanstvo dubokog poštovanja prema njezinoj ostavštini.

Urbani i gospodarski razvoj Vrbovca intenzivirao se početkom 20. stoljeća razvojem industrije, osobito mesnoprerađivačke, koja je postala glavni pokretač ekonomskog napretka šireg prostora. Osnivanjem Poljoprivredno-industrijskog kombinata PIK Vrbovec 1962. godine, grad je postao prepoznat centar mesne industrije na regionalnoj i nacionalnoj razini. Razvoj industrije, ali i obrtništva, te izgradnja željezničke veze još 1870. godine, bitno su utjecali na formiranje modernog grada i omogućili povezivanje s gospodarskim i kulturnim strujama tada Austro-Ugarske Monarhije, a kasnije i suvremene Hrvatske. Tako je Vrbovec kroz povijest gradio svoj identitet mjesta koje povezuje tradiciju i napredak, ruralnu i urbanu kulturu i način života.

Današnji Vrbovec nastavlja tradiciju povezivanja raznolikosti prirodnih resursa i kulturno-povijesne baštine kroz razvoj infrastrukture i suvremenih ambicija, zajedničkog identiteta i individualnih inicijativa. Grad teži održivom razvoju temeljenom na očuvanju prostora i resursa, uz kontinuirani napor ulaganja u kvalitetu života građana, privlačnost okruženja za mlade obitelji, poduzetnike i posjetitelje te uspostavljanje stabilne razvojne

platforme za budućnost. U tom smislu, analiza stanja Grada Vrbovca predstavlja prvi korak prema razumijevanju složene dinamike ovog prostora, prepoznavanja njegovih snaga i slabosti te osmišljavanja dugoročnih smjernica za usmjeravanje njegovog razvoja u skladu s potrebama zajednice i mogućnostima koje nudi njegova lokacija, povijest i resursi.

2.1.1. Geografski smještaj

Kao jedinica lokalne samouprave koja je smještena na sjeveroistočnom rubu Zagrebačke županije, Grad Vrbovec zauzima izrazito povoljan položaj u prostornom kontekstu središnje Hrvatske. Prema geoprometnom položaju, grad je izrazito povoljno pozicioniran kao poveznica između zagrebačke urbane regije i prostora Koprivničko-križevačke i Bjelovarsko-bilogorske županije.

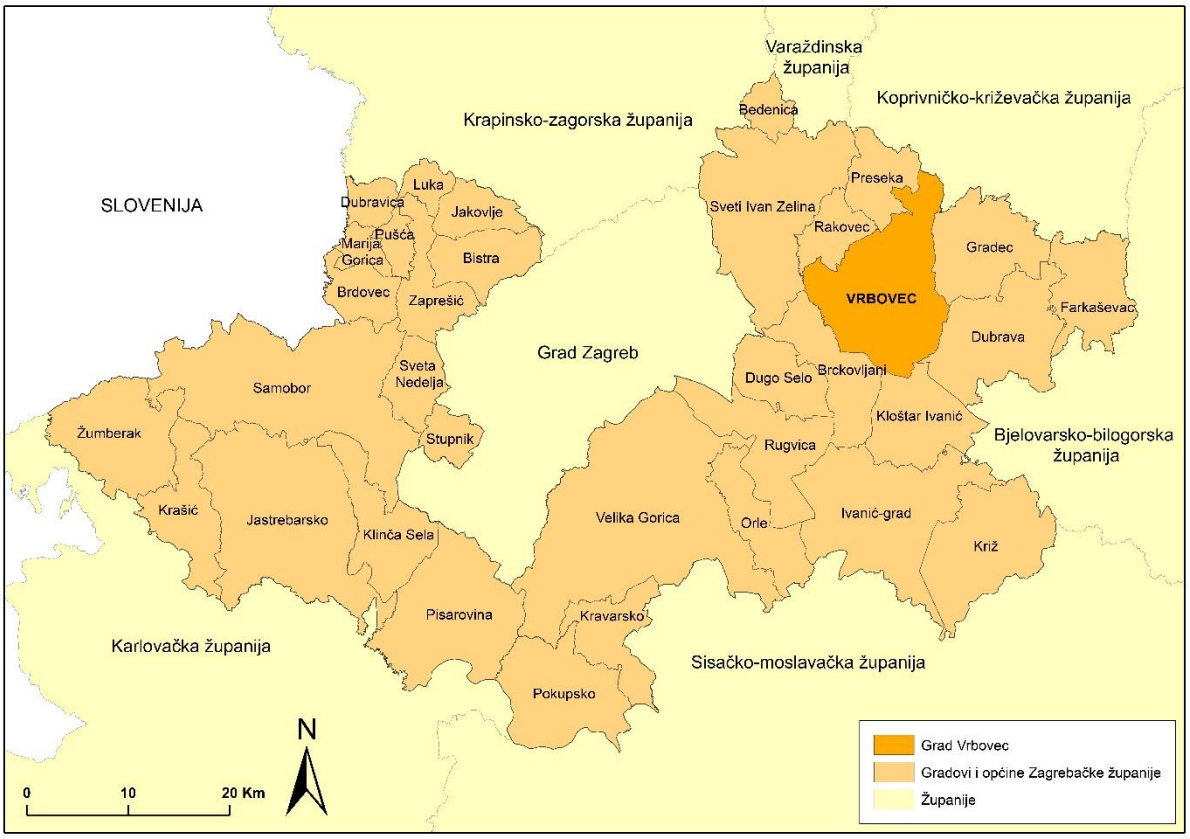

Sl. 1. Geografski položaj Grada Vrbovca unutar Zagrebačke županije.
Izvor: Autori dokumenta, 2025.

Na administrativnoj razini, Grad Vrbovec obuhvaća teritorij površine 159,05 km², što čini 5,2% od ukupne površine Zagrebačke županije (3.058,15 km²). Grad Vrbovec graniči sa sljedećim jedinicama lokalne samouprave: na zapadu s gradom Sveti Ivan Zelina te općinama Preseka i Rakovec, na jugu s općinama Brckovljani i Kloštar Ivanić, na istoku s općinama

Gradec i Dubrava, dok dio sjeveroistočne granice ujedno predstavlja i administrativnu granicu Zagrebačke županije s Koprivničko-križevačkom županijom.

U teritorijalnom obuhvatu Grada Vrbovca do 2025. godine nalazila su se 42 naselja: Banovo, Brčevec, Celine, Cerik, Cerje, Dijaneš, Donji Tkalec, Dulepska, Đivan, Gaj, Gornji Tkalec, Gostović, Graberanec, Graberščak, Greda, Hruškovica, Konak, Krkač, Kučari, Lonjica, Lovrečka Varoš, Lovrečka Velika, Luka, Lukovo, Marenić, Martinska Ves, Naselje Stjepana Radića, Negovec, Novo Selo, Peskovec, Pirakovec, Podolec, Poljana, Poljanski Lug, Prilesje, Samoborec, Savska Cesta, Topolovec, Vrbovec, Vrbovečki Pavlovec, Vrhovec i Žunci.

Sl. 2. Administrativno - teritorijalna podjela Grada Vrbovca do 2025. g.
Izvor: Autori dokumenta, 2025.

Gradsko naselje Vrbovec čini administrativno i funkcionalno središte Grada Vrbovca. Prostorno, Grad Vrbovec pripada dugoselsko-vrbovečkom sektoru periurbanog prstena

zagrebačke urbane regije, što ga pozicionira kao važnu perifernu tranzitnu zonu s izraženim karakteristikama spoja urbanog središta i ruralnog zaleđa. Ovakav položaj omogućuje gradu funkcionalnu povezanost sa širim prostorom, čineći ga dijelom značajnih prostornih integracija na regionalnoj razini Zagrebačke županije.

U 2025. godini, temeljem Odluke o granicama područja naselja i imenima naselja, došlo je do izmjena u administrativnom ustroju naselja Grada Vrbovca, uključujući ukidanje jednog naselja (Martinska Ves) te osnivanje deset novih naselja (Vuki, Graba, Krčevine, Stare Gorice, Vinišće, Vinterevec, Dijaneški Breg, Kundetić, Goljak i Španovec). Budući da se analitički podaci u ovom Planu temelje na Popisu stanovništva iz 2021. godine i tada važećim teritorijalnim granicama, svi statistički prikazi, kartografski prikazi i podaci po naseljima odnose se na stanje prije predmetnih izmjena.

2.1.2. Prirodno-geografska obilježja

Grad Vrbovec smješten je na prijelazu između brežuljkastih prigorskih područja i nizina rijeka Lonje, Glogovnice i Česme. Područje Grada karakterizira reljefna raznolikost, od brežuljkasto-valovitih prostora na sjeveru i sjeverozapadu, koji čine rubne dijelove Kalničkog i Medvedničkog prigorja, do nizinskih prostora na jugu s izraženim dolinskim morfološkim obilježjima. Reljefno najviša točka u gradu nalazi se na 189 metara nadmorske visine, dok najniža točka leži na 105 metara. Središte naselja Vrbovec smješteno je na 155 metra nadmorske visine.

Geološki, prostor Grada Vrbovca pripada tercijarno-kvartarnoj jedinici sa složenom morfološkom strukturom u kojoj se izmjenjuju zone naplavnih tala i valovitih terasa. Zemljišni pokrov Grada obuhvaća velik udio oranica, livada i pašnjaka, a značajne površine zauzimaju i šume, osobito u brežuljkastom sjevernom dijelu, ali i u naplavnim južnim nizinama.

Najvažnije vode, odnosno tekućice koje omeđuju prostor Grada i širi prostor, a bitne su za određivanje prirodnogeografskih karakteristika, su sljedeće: rijeka Lonja koja teče zapadnim dijelom prostora grada te potok Črnec koji omeđuje sjeverozapad Grada. Ostale bitne tekućice su Glogovnica (pritoka Česme) te Česma koja je, iako prostorno nešto udaljenija od granica Grada, utjecajna preko svoje zavale. Bitno je istaknuti i nekoliko manjih jezera i ribnjaka, poput jezera Bajer i jezera u Poljanskom Lugu. Podzemne vode su djelomično istražene i zahtijevaju dodatnu zaštitu zbog rizika od nekontrolirane izgradnje.

Prema Krajobraznoj studiji Zagrebačke županije (Oikon d.o.o., Arhikon d.o.o., 2013.), Grad Vrbovec zauzima područje tri općih krajobraznih tipova panonske regije: brežuljkasto-

nizinski mješoviti, nizinski prirodni i nizinski ruralni. Ova raznolikost krajobraza, u kombinaciji s očuvanim tradicionalnim načinom korištenja zemljišta, daje prostoru dodatnu estetsku i identitetsku vrijednost.

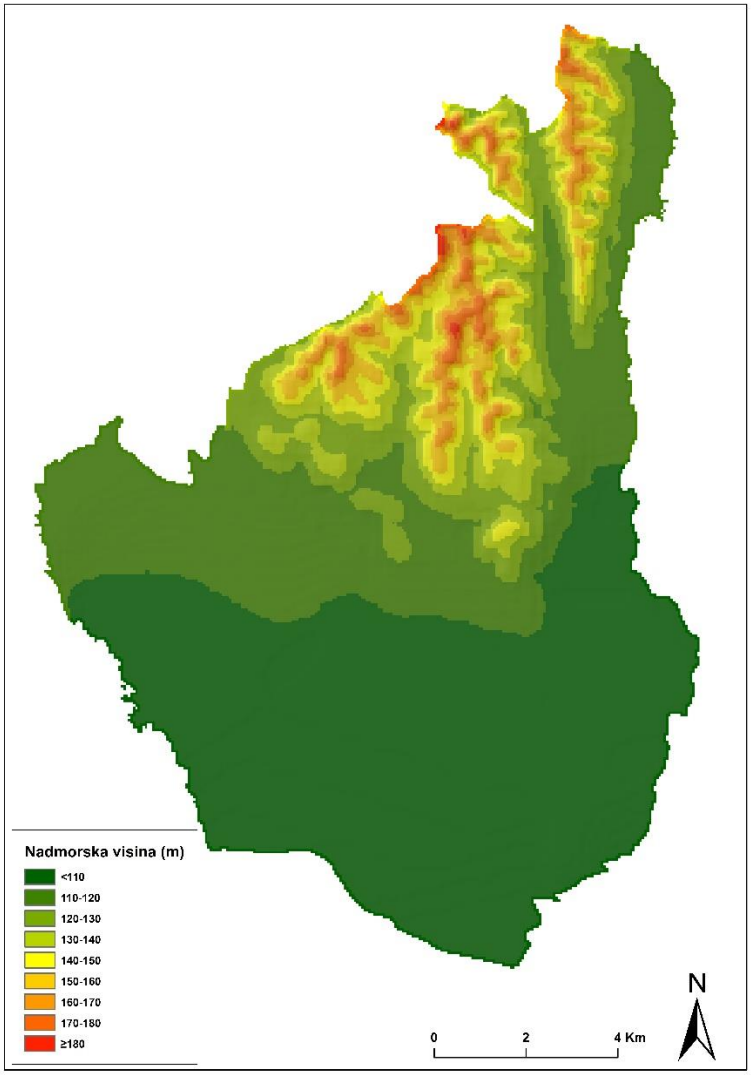

Sl. 3. Hipsometrijska karta Grada Vrbovca.
Izvor: Autor dokumenta, 2025.

Grad Vrbovec nalazi se u području umjereno tople vlažne kontinentalne klime s toplim ljetima, koju prema Köppenovoj klasifikaciji karakterizira oznaka Cfb. Prosječne godišnje temperature kreću se oko 10,2°C, što je tipično za kontinentalni dio Hrvatske, s ljetnim maksimumima između 20 i 22°C i zimskim minimumima između 0 i -3°C. Godišnje padaline ravnomjerno su raspodijeljene tijekom godine s količinom od oko 811,7 mm, pri čemu nema izrazito suhih ili vlažnih razdoblja. Ova klimatska obilježja čine prostor povoljnim za razvoj poljoprivrede i posebno tradicionalnih ratarskih kultura koje dominiraju gospodarskom strukturom.

Prirodno-geografska obilježja Grada Vrbovca nisu ograničavajući čimbenici razvoja s obzirom na prevladavajuće ravne terene i umjerene nagibe, što čini prostor povoljnim za različite oblike korištenja i poljoprivredne proizvodnje. Upravo ta raznolikost, od brežuljkastog sjevernog dijela do nizinskog juga, čini temelj za razvoj različitih gospodarskih grana, od tradicionalne poljoprivrede do mogućih novih oblika kao što su agroturizam i ekološka poljoprivreda. S aspekta turizma, reljefna raznolikost predstavlja značajnu komparativnu prednost koja omogućava razvoj selektivnih turističkih proizvoda. Brežuljkasti predjeli sa svojim panoramskim vidikovcima i šumskim područjima pogodni su za razvoj biciklističkih i pješačkih ruta, rekreativnih aktivnosti na otvorenom i outdoor turizma. Nizinski dijelovi uz vodotoke pružaju mogućnosti za razvoj eko-turizma i edukativnih programa usmjerenih na upoznavanje bogatstva bioraznolikosti i očuvanih ekosustava, dok istovremeno podržavaju ruralni turizam temeljen na autentičnim poljoprivrednim doživljajima i gastro-ponudi. Povoljne klimatske karakteristike, s toplijim ljetima i umjerenim zimama, omogućavaju produženu turističku sezonu i razvoj cjelogodišnjih turističkih proizvoda. Prirodni krajobrazi, očuvane zelene površine i prisutnost vodenih resursa doprinose stvaranju kvalitetne okolišne platforme za razvoj održivog turizma usmjerenog na posjetitelje koji traže mir, autentičnost i blizinu prirode, osobito u kontekstu rasta interesa za kontinentalne destinacije uz zagrebačku aglomeraciju.

2.1.3. Demografska obilježja

Demografska struktura Grada Vrbovca snažan je determinirajući faktor njegovog sadašnjeg i budućeg socio-gospodarskog, prostornog i turističkog razvoja. Vrbovec se posljednjih desetljeća suočava s izraženim demografskim izazovima, uključujući pad ukupnog broja stanovnika, negativan prirodni prirast, migracijski gubitak i sve izraženije starenje populacije. Ovi procesi izravno utječu na kapacitete radne snage, lokalnu potražnju, društvenu infrastrukturu i potencijal za razvoj turističkih sadržaja temeljenih na lokalnoj zajednici.

Prostor Grada Vrbovca karakteriziraju specifični demografski procesi koji znatno utječu na njegove razvojne mogućnosti i buduće perspektive. Prema posljednjim dostupnim podacima Popisa stanovništva iz 2021. godine Grad Vrbovec broji 12.981 stanovnika, što predstavlja pad od 12,27 % u odnosu na Popis stanovništva 2011. godine kada je Grad brojao 14.797 stanovnika. Gradsko naselje Vrbovec funkcionalno je i urbano središte Grada koje prema podacima posljednjeg Popisa broji 4.551 stanovnika, što je 35 % od ukupnoga broja stanovnika administrativnoga obuhvata Grada. Ostalo stanovništvo raspoređeno je po manjim naseljima,

pri čemu po veličini odmah nakon Vrbovca slijede naselja Celine (873 st.), Lonjica (821 st.) i Luka (737 st.). Samo osam naselja ima između 200 i 500 stanovnika, dok najveći broj naselja (18) broji između 100 i 200 stanovnika. Čak 12 naselja broji manje od 100 stanovnika, a naselje Graberanec ima svega jednog stanovnika.

Tab. 1. Naselja Grada Vrbovca prema broju stanovniku 2021. godine.

	Naselja		**Stanovništvo**	
	Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)
≤100	12	28,6	673	5,2
100-200	18	42,9	2.527	19,5
200-500	8	19,0	2.799	21,6
500-1000	3	7,1	2.431	18,7
>1000	1	2,4	4.551	35,1

Izvor: *Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021.: Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima,* DZS, Zagreb, 2022.

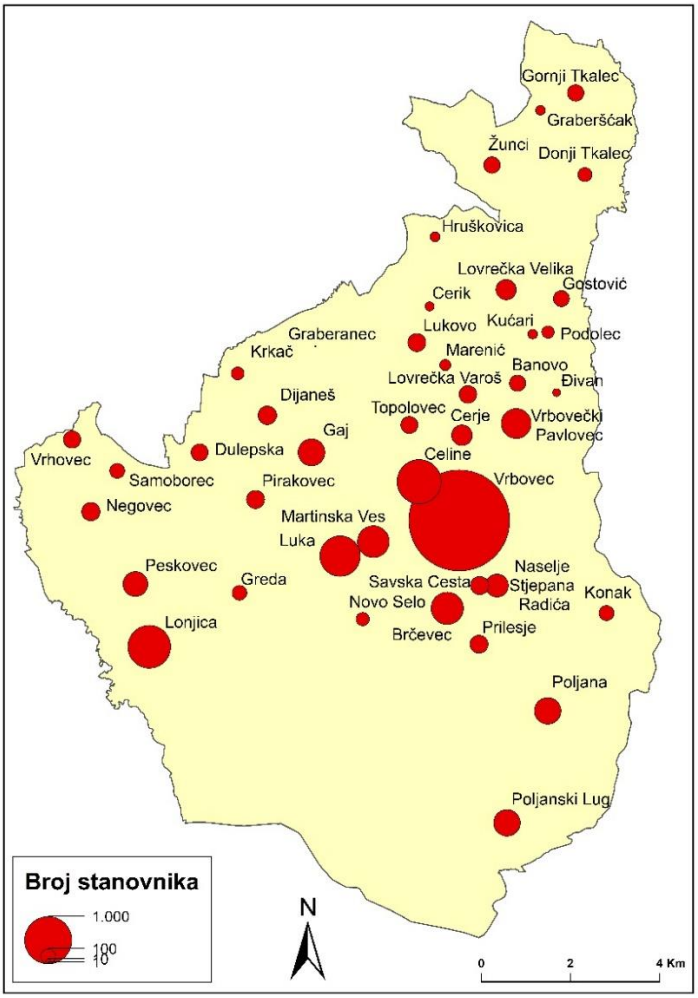

Sl. 4. Naselja Grada Vrbovca prema broju stanovnika 2021. godine.
Izvor: *Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021.: Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS, Zagreb, 2022.*

Gustoća naseljenosti Grada Vrbovca iznosi 80,7 stanovnika po km², što je osjetno ispod prosjeka Zagrebačke županije čija gustoća naseljenosti iznosi 98 st./km², no iznad hrvatskog nacionalnog prosjeka (68,4 st./km²). Ipak, zbog koncentracije stanovništva u glavnom naselju i središnjoj osi prometne infrastrukture, naseljenost je izrazito neravnomjerno raspoređena. Na razini naselja, prema gustoći naseljenosti dominira naselje Savska Cesta s 487,5 st/km², zatim slijedi gradsko naselje Vrbovec (435,7 st/km²), Celine (271,9 st/km²) i Martinska Ves (257,2 st/km²). Ova četiri naselja, iako administrativno odvojena, funkcionalno i morfološki čine jedinstvenu gradsku cjelinu.

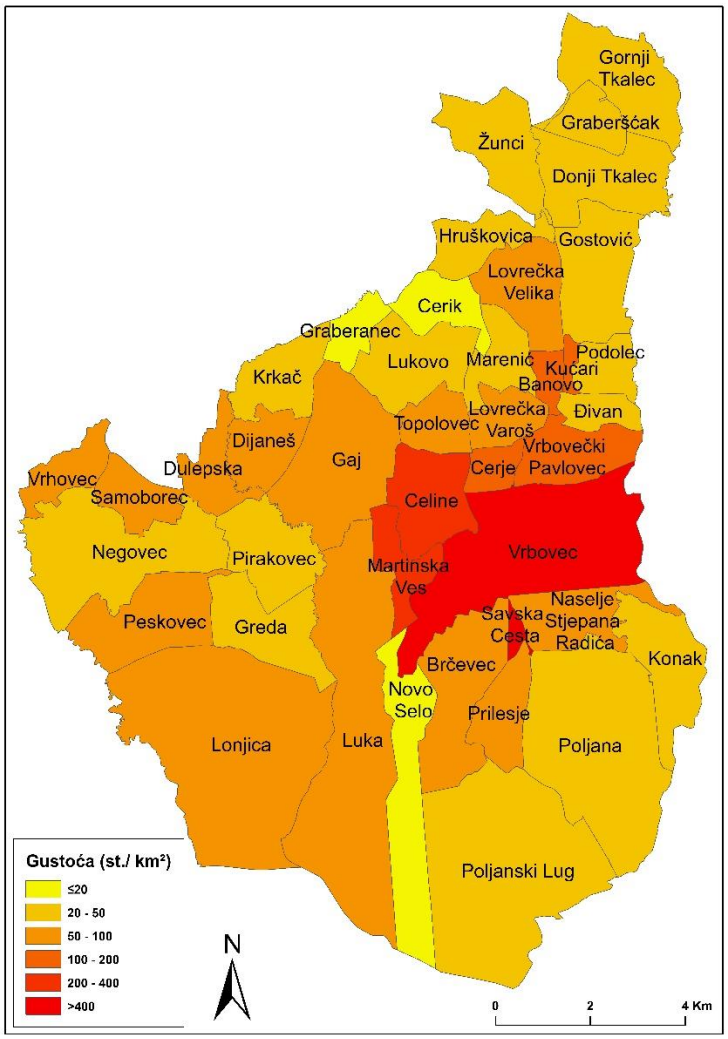

Sl. 5. Gustoća naseljenosti Grada Vrbovca po naseljima 2021. godine.
Izvor: *Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021.: Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS, Zagreb, 2022.*

Od prvog Popisa stanovništva 1857. godine do Popisa 2021. Grad Vrbovec bilježi dvostruki porast stanovništva. Pad broja stanovnika zabilježen je u samo tri međupopisna razdoblja, dok je najveći pad od 1.816 stanovnika zabilježen upravo u posljednjem

međupopisnom razdoblju. Analiza pokazuje da je negativno kretanje posljedica dvaju ključnih faktora: negativne prirodne promjene i negativne migracijske bilance. Prema izračunu migracijskog salda, u razdoblju 2011.-2021. Grad Vrbovec izgubio je putem iseljavanja 1.338 stanovnika, što čini gubitak od 9% ukupnog stanovništva. Najveći pad broja stanovnika emigracijom izgubilo je gradsko naselje Vrbovec (289 stanovnika), zatim Lonjica (167) i Celine (111), dok su prema indeksu promjene ukupnog broja stanovnika po naseljima Grada Vrbovca 2011. – 2021. godine (Sl. 7.) tri naselja (Banovo, Greda i Vrbovečki Pavlovec) imala pozitivnu promjenu ukupnoga broja stanovnika.

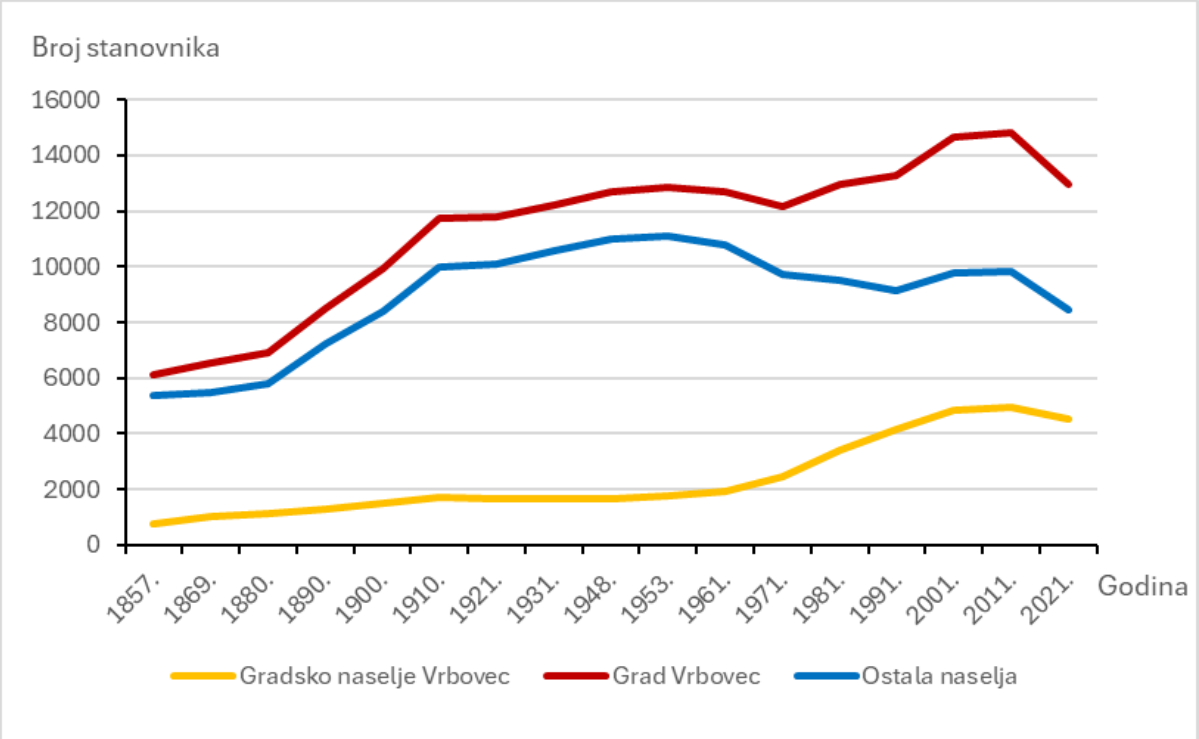

Sl. 6. Kretanje ukupnog broja stanovnika Grada Vrbovca od 1857. do 2021. godine.
Izvor: *Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021.: Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima,* DZS, Zagreb, 2022; *Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2011. godine: Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima,* DZS, Zagreb, 2013; *Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857. – 2001.*, DZS, Zagreb, 2005.

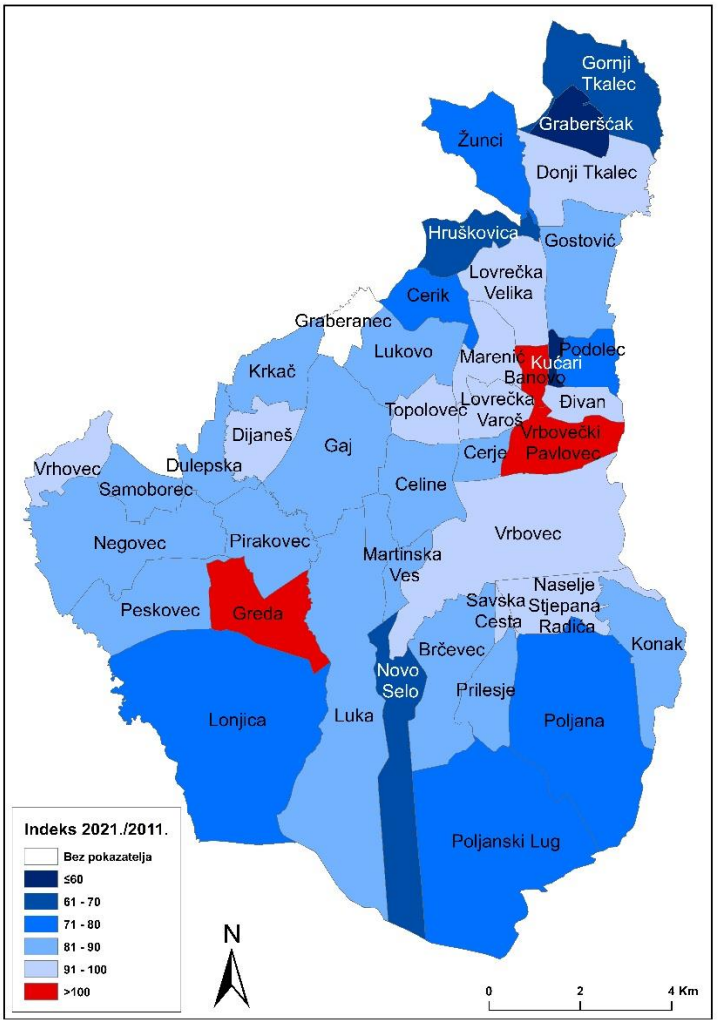

Sl. 7. Indeks promjene broja stanovnika naselja Grada Vrbovca 2011. – 2021. godine.

Izvor: *Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021.: Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS, Zagreb, 2022; Popis stanovništva, kućanstva i stanova 2011. godine: Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima, DZS, Zagreb, 2013.*

Osim migracija, prostornu pokretljivosti stanovništva Grada Vrbovca uvelike karakterizira redovita cirkulacija i to posebice ona na dnevnoj bazi. Zagreb je danas najvažnije privlačno odredište dnevnih cirkulacija, dok se kao razlog na prvom mjestu ističe posao pa potom i obrazovanje. Kao pokazatelj intenziteta dnevnih cirkulacija uzet je podatak iz Popisa stanovništva 2011. godine kojim je od ukupno 5.212 zaposlenih stanovnika Grada Vrbovca, njih čak 3.566, odnosno 68,4%, bilo dnevnih migranata. Unatoč značajnom dijelu radnog kontingenta koji putuje na posao izvan granica Grada, Vrbovec ne predstavlja satelitsku spavaonicu Grada Zagreba kao što je slučaj s nekim drugim gradovima Zagrebačke županije. Specifičan razvoj, blizina i prometna povezanost doprinijeli su tome da se Vrbovec maksimalno približio Zagrebu i dalje predstavljajući svojevrsno središte šireg prostora u koji spadaju i

okolne općine (Općina Dubrava, Općina Farkaševac, Općina Gradec, Općina Preseka, Općina Rakovec) koje su nekada sačinjavale bivšu Općinu Vrbovec.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, prirodno kretanje stanovništva u posljednjem međupopisnom razdoblju pokazuje negativan trend. U svim godinama od 2011. do 2021. zabilježen je veći broj umrlih nego živorođenih osoba, što rezultira negativnom prirodnom promjenom. Međutim, važno je istaknuti da Grad Vrbovec, unatoč negativnom prirodnom kretanju, bilježi iznadprosječne stope nataliteta. Opća stopa nataliteta Grada Vrbovca 2021. godine iznosila je 10,17 što je druga najviša stopu nataliteta među gradovima Zagrebačke županije i iznadprosječna stopa nataliteta Hrvatske koja iznosi 9,43, dok je opća stopa nataliteta gradskog naselja Vrbovec 2021. godine iznosila 9,89.

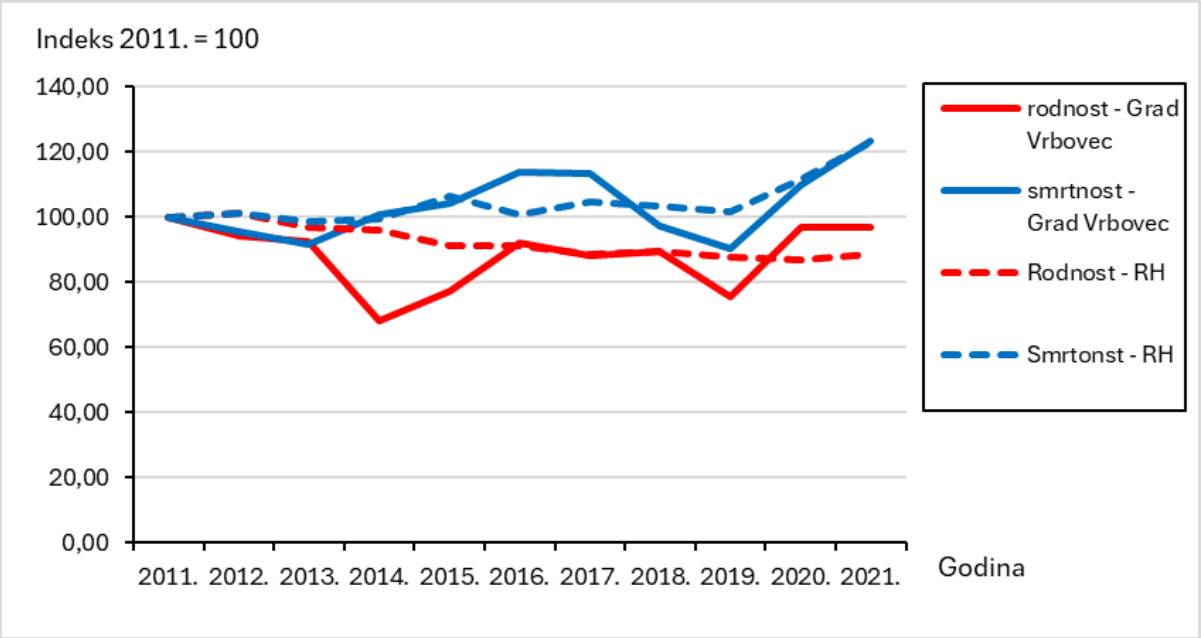

Sl. 8. Indeks (na stalnoj bazi) kretanja rodnosti i smrtnosti stanovništva Grada Vrbovca i Hrvatske 2011. - 2021. godine.
Izvor: *Tablogrami rođeni i umrli po naseljima 1964. – 2021.*, DZS, Zagreb, 2022.

Demografska struktura Grada Vrbovca karakterizirana je izraženim procesom starenja stanovništva. Dobno-spolna piramida Grada Vrbovca poprima oblik urne, što je karakteristika izrazito kontraktivnog stanovništva. Indeks starenja, koji pokazuje odnos starog (60 i više godina) i mladog stanovništva (0-19 godina), za Grad Vrbovec 2021. godine iznosi 146,0, što je nešto povoljniji dobni sastav u odnosu na razinu Hrvatske čiji indeks starosti iznosi 156,2.

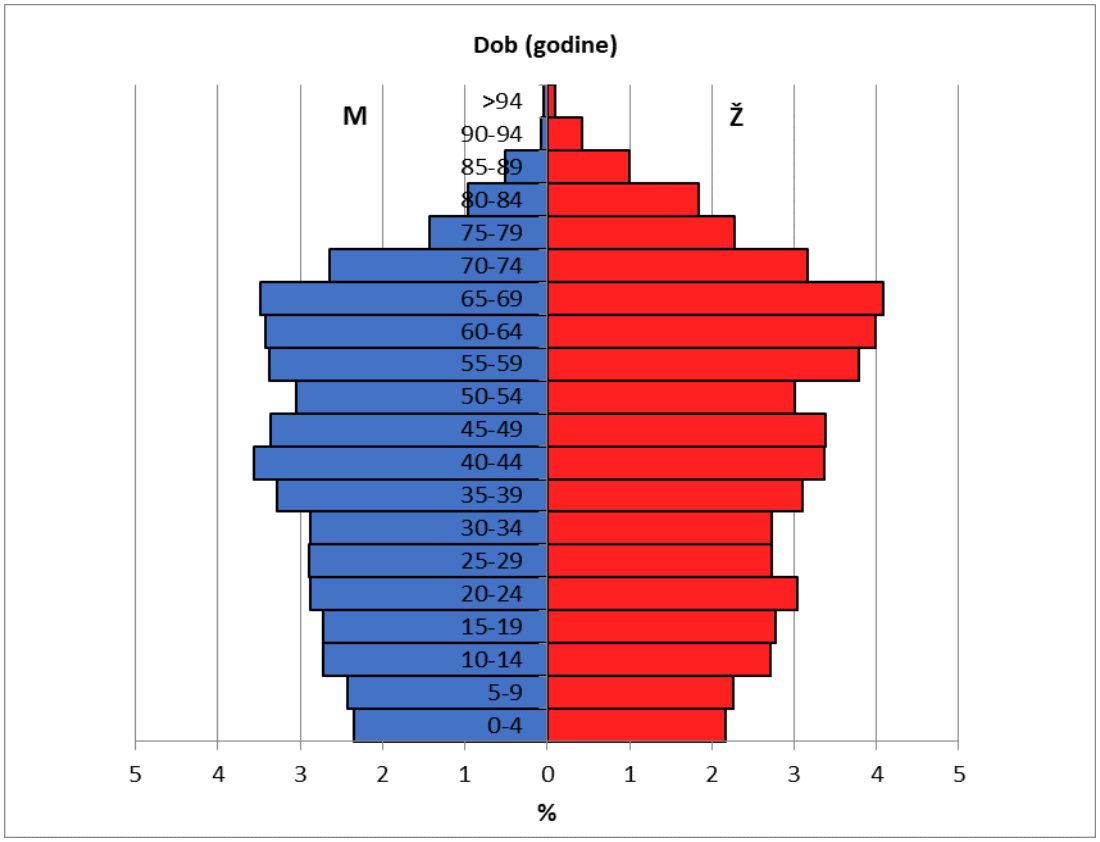

Sl. 9. Dobno – spolna piramida stanovništva Grada Vrbovca 2021. godine.
Izvor: *Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021.: Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima,* DZS, Zagreb, 2022.

Društveno-gospodarska struktura stanovništva Grada Vrbovca ključna je za razumijevanje razvojnih mogućnosti prostora i smjernica za budući razvoj. Prema Popisu 2021. udio ekonomski aktivnog stanovništva u ukupnom stanovništvu Grada Vrbovca starijem od 15 godina iznosi 51,6%, od čega na zaposlene otpada 49,4%, dok nezaposleni čine udio od 2,2%. Prema sastavu zaposlenog stanovništva prema sektorima djelatnosti, očekivano dominira tercijarni sektor (62,78%). U sekundarnom sektoru zaposlen je iznadprosječan udio stanovništva (32,67%) naspram udjela na razini Hrvatske koja bilježi udio od 25,01% zaposlenog stanovništva u sekundarnom sektoru. Samo 4,55% zaposlenih radi u primarnom sektoru, što odražava određene trendove napuštanja sela i poljoprivredne djelatnosti. U prikazu zaposlenih prema područjima djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti dominira prerađivačka industrija s 1.326 zaposlenih 2021. godine. Odmah iza prerađivačke industrije slijedi trgovina na veliko i na malo s 998 zaposlenih stanovnika Grada 2021. godine, a potom i ostala područja djelatnosti.

Sveukupna demografska obilježja Grada Vrbovca ukazuju na složenu situaciju, dok demografski procesi predstavljaju jedan od najvažnijih čimbenika koji određuju dinamiku i smjer društveno-gospodarskog razvoja, zbog čega je nužno integrirati demografske pokazatelje

u sve razine planiranja i upravljanja razvojem Grada Vrbovca pa tako i Plan upravljanja destinacijom.

2.1.4. Prometna infrastruktura

Grad Vrbovec odlikuje se iznimno povoljnim prometno-geografskim položajem i razvijenom prometnom infrastrukturom koja omogućava kvalitetnu povezanost s glavnim gradom Zagrebom, ali i s ostalim važnijim regionalnim središtima. Prometni sustav grada obuhvaća cestovni i željeznički promet, čiji je kontinuirani razvoj ključan za daljnji gospodarski i socijalni napredak zajednice.

Grad Vrbovec raspolaže gustom mrežom cestovne infrastrukture koja se sastoji od državnih, županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta. Prema podacima iz Strategije razvoja Grada Vrbovca 2021. – 2027. kroz područje Grada prolazi 60,17 km županijskih cesta te 50,6 km lokalnih cesta, dok nerazvrstanih cesta na području grada ima 497 km. Najvažnija prometnica koja prolazi kroz Vrbovec je državna cesta D10 (Sveta Helena – Vrbovec – Križevci – Koprivnica – G.P. Gola), koja spada u tzv. Podravsko-bilogorski ipsilon. Ova brza cesta omogućava izravnu vezu s autocestom A4 (Zagreb – Goričan) preko čvorišta Sveta Helena, čime je Vrbovec uključen u paneuropski prometni koridor V. Na prostoru Grada Vrbovca nalaze se čak tri izlaza s državne ceste D10: Vrbovec 1, Prilesje i Dubrava, što osigurava izuzetnu prometnu dostupnost cijelog prostora Grada. Osim državne ceste D10, kroz Vrbovec prolazi i državna cesta D26 (Naselje Stjepana Radića – Dubrava – Čazma – Garešnica – Dežanovac – Daruvar). Ova cesta je nedavno rekonstruirana, a radovi su obuhvatili dionicu od Dubrave do Vrbovca u dužini od gotovo 8 kilometara, što je uključivalo izgradnju novog mosta na Črncu. U planovima je izgradnja nove državne ceste koja će povezivati Vrbovec – Poljanski Lug – Kloštar Ivanić – Ivanić-Grad. Ova će cesta skratiti cestovnu udaljenost između Vrbovca i Ivanić Grada za približno 10 km te će na dvije trećine svoje trase prolaziti izvan naseljenog područja. Važno je naglasiti da Grad kontinuirano radi na unaprjeđenju i obnovi lokalnih prometnica koje su u gradskoj nadležnosti.

Uz cestovni promet iznimno važan dio prometne infrastrukture Grada Vrbovca čini i željeznička infrastruktura. Područjem Grada Vrbovca prolazi jednokolosiječna željeznička pruga međudržavnog značaja (M201), koja spada u V. paneuropski koridor (Budimpešta – Zagreb – Rijeka). Pruga je namijenjena putničkom i teretnom prometu te danas ima status magistralne pruge s najvećom brzinom od 135 km/h (nakon rekonstrukcije 160 km/h). Vrbovec je željeznicom povezan još od 1870. godine takozvanom Žakanjskom prugom koja je

Budimpeštu preko Koprivnice, Križevaca, Vrbovca i Dugog Sela spajala sa Zagrebom. Jedan od najvažnijih projekata u razvoju željezničkog prometa je rekonstrukcija postojećeg i izgradnja drugog kolosijeka željezničke pruge na cijeloj pružnoj dionici Dugo Selo – Križevci, koja će uvelike podići kvalitetu željezničkog prometa na području Grada Vrbovca. Radovi vrijedni 1,5 milijardi kuna započeli su 2015. godine, a planirani završetak bio je 2020. godine. Kada se dovrši, ova dionica bit će dvokolosiječna i moći će se prometovati maksimalnom brzinom od 160 km/h. Projekt je podijeljen na dvije poddionice: Dugo Selo – Vrbovec i Vrbovec – Križevci. Obnova željeznice omogućit će još bolju željezničku povezanost Vrbovca i Zagreba o čemu ovisi velik broj stanovnika koji dnevno migrira na toj relaciji.

Autobusni promet na području Grada Vrbovca uključuje međugradski i gradski autobusni prijevoz putnika. Međugradski autobusni promet povezuje Vrbovec s većim općinskim i gradskim središtima poput Zagreba, Bjelovara, Daruvara, Osijeka, Virovitice i drugih. Autobusni kolodvor Vrbovec nalazi se u sjevernom dijelu grada, oko 500 m od gradskog središta.

Razvoj biciklističke infrastrukture u Gradu Vrbovcu doživljava značajan napredak. Grad je u travnju 2024. godine uveo sustav javnih bicikala s 12 bicikala na tri lokacije: na ulazu u željeznički kolodvor, na igralištu u Jugu III i na gradskom parkiralištu u centru. Bicikli su dostupni putem mobilne aplikacije NextBike, a projekt je sufinanciran sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. U lipnju 2024. godine u Vrbovcu je otvoren 11. asfaltni pumptrack poligon u Hrvatskoj, ukupne površine oko 735 m², smješten u Ulici Ladislava Kiša. Prema Operativnom planu razvoja cikloturizma Zagrebačke županije, kroz Vrbovec prolazi treća najvažnija biciklistička ruta u Zagrebačkoj županiji (Dugo Selo – Vrbovec – Križevci), koja predstavlja najpovoljniju vezu između grada Vrbovca i njegove atraktivne cikloturističke okoline s Gradom Zagrebom i potencijalnom međunarodnom važnošću prema Koprivnici i Mađarskoj. Daljnjim razvojem biciklističke infrastrukture i povećanjem svijesti o prednostima korištenja bicikla kao prijevoznog sredstva, Grad Vrbovec ima značajan potencijal za daljnji razvoj ovog segmenta prometnog sustava.

Na prostoru Grada Vrbovca nema zračnih luka, a najbliža je Zračna luka Franjo Tuđman Zagreb, udaljena od Vrbovca 44 kilometra.

Prometna infrastruktura Grada Vrbovca predstavlja jednu od ključnih razvojnih predispozicija prostora, omogućavajući kvalitetnu povezanost s gospodarskim, društvenim i kulturnim središtima regije, pružajući osnovu za daljnji gospodarski razvoj i povećanje kvalitete života građana.

2.1.5. Komunalna infrastruktura

Grad Vrbovec bilježi značajan napredak u razvoju komunalne infrastrukture zahvaljujući opsežnim investicijskim projektima koji će grad pozicionirati među najrazvijenije u Zagrebačkoj županiji po pokrivenosti komunalnim uslugama.

2.1.5.1.Energetska infrastruktura

Energetska infrastruktura Grada Vrbovca obuhvaća elektroenergetski sustav, razvijenu plinsku mrežu, sustave grijanja i rashlađivanja u javnom i privatnom sektoru te planirani snažan iskorak u korištenju obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti u narednim godinama.

Grad Vrbovec napaja se električnom energijom preko transformatorske stanice TS 30/10 kV Vrbovec, instalirane snage 16 MVA, koja predstavlja ključnu spojnu točku na distribucijsku mrežu Zagrebačke županije. Iz ove spojne točke razvijena je niskonaponska i srednjenaponska mreža koja osigurava pouzdanu opskrbu većine naselja i gospodarskih zona. Postojeća mreža zadovoljava trenutačne potrebe stanovništva, poduzetništva i javnog sektora, no daljnji razvoj proizvodnih i turističkih kapaciteta zahtijevat će dodatna ulaganja u modernizaciju i digitalizaciju upravljanja elektroenergetskim sustavom.

Plinska infrastrukturna mreža na području Grada Vrbovca potpuno je izvedena. Opskrba administrativnog područja Grada plinom ostvarena je putem dvaju magistralnih plinovoda visokog tlaka - jedan iz pravca Dugog Sela i drugi iz pravca Bjelovara. Upotrijebljeni plin ubraja se u II. grupu prirodnih plinova s ogrjevnom moći od Hd ≈ 35.000 kJ/m³ i relativnom gustoćom s ≈ 0,6. Plinskom mrežom radnog tlaka od 3 bara opskrbljuju se potrošači široke potrošnje, stambene i poslovne građevine te djelomično i industrijski potrošači. Veći potrošači priključeni su preko vlastitih redukcijskih stanica.

2.1.5.2.Telekomunikacijska infrastruktura i dostupnost interneta

Telekomunikacijska infrastruktura na području Grada Vrbovca pokriva fiksnu i mobilnu telefoniju, širokopojasni pristup internetu te javne bežične mreže, uz uočene razlike između užeg gradskog područja i rubnih naselja.

Fiksna telefonska mreža pokriva sva naselja preko mjesne pristupne centrale i udaljenih pretplatničkih stupnjeva, dok je mobilnim mrežama omogućena cjelovita glasovna i

podatkovna pokrivenost. Područje grada i okolice ima osiguran osnovni širokopojasni pristup (pretežito xDSL i mobilni internet) s brzinama do oko 30 Mbit/s, a strateški dokumenti i Plan razvoja širokopojasne infrastrukture predviđaju izgradnju NGA/optičke mreže te dostizanje brzog i ultrabrzog pristupa (≥100 Mbit/s) u svim naseljima. Dio kućanstava još uvijek ovisi o sporijim priključcima, no projekti razvoja širokopojasne mreže ciljaju na smanjenje digitalnog jaza između gradskog središta i ruralnih naselja. U užem centru grada uveden je besplatan javni Wi-Fi (uključujući i EU inicijativu WiFi4EU s više pristupnih točaka), dok SECAP naglašava ulogu digitalizacije javnih usluga i besplatnog bežičnog interneta u jačanju kvalitete života, gospodarstva i turizma.

2.1.5.3.Vodoopskrba i odvodnja

Područje Grada koristi se regionalnim sustavom "Zagreb – istok" i lokalnim crpilištem Blanje s vodospremnikom zapremnine V = 80 m³. Oprema i uređaji na crpilištu dimenzionirani su na kapacitet od maksimalno 12 l/s. Voda se nakon kondicioniranja otprema tlačnim cjevovodom DN 140 mm do vodotornja Vrbovec zapremine 330 m³ i visine 176,8 m.n.m., odakle se distribuira do krajnjih korisnika putem vodoopskrbne mreže izvedene od različitih cijevnih materijala promjera 40-200 mm. Projekcije do 2030. godine ukazuju na povećanu potrebu za vodom i poboljšanjem odvodnje otpadnih voda, zbog čega je Grad u fazi provedbe integrirane modernizacije vodnokomunalne infrastrukture, koja se provodi kroz projekte vodoopskrbe Vrbovec i aglomeracije Vrbovec.

Zbog navedenih ograničenja, Grad Vrbovec uključen je u projekt Regionalni vodoopskrbni sustav Zagrebačke županije - Zagreb istok. Projektom vodoopskrbe na vrbovečkom području i okolici planirano je: rekonstrukcija ukupno 9.250 metara postojeće mreže**,** izgradnja 222.826 metara nove vodoopskrbne mreže**,** rekonstrukcija crpne stanice Lonja**,** izgradnja 5 novih crpnih stanica**,** izgradnja 5 vodotornjeva. Radovi su započeli 2019. godine s rokom trajanja od 4,5 godine, a najveći dio infrastrukture na području Vrbovca je već izgrađen. Komplementarno projektu vodoopskrbe, u sklopu Projekta aglomeracije Vrbovec, izvode se radovi na izgradnji sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Opseg radova uključuje: izgradnju sustava javne odvodnje na području aglomeracije**,** izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (UPOV) s III. stupnjem pročišćavanja, kapaciteta 12.200 ES (ekvivalent stanovnika)**,** izgradnju odvodnog kolektora od lokacije UPOV-a do ispusta u rijeku Lonju**,** nabavu

komunalne opreme i izvedbu 1.460 kućnih priključaka. Sustav javne odvodnje na području aglomeracije Vrbovec je dijelom mješoviti, a dijelom razdjelni.

2.1.5.4.Gospodarenje otpadom

Komunalnim i inertnim otpadom upravlja Komunalac Vrbovec d.o.o.. Komunalni i inertni otpad odlaže se na postojeće aktivno odlagalište Beljavine, koje se nalazi na udaljenosti od oko 800 m od naselja Novo Selo. Na toj se lokaciji otpad odlaže od 1976. godine, a između ostalog, deponira se i građevinski azbestni otpad. Odlagalište je ograđeno i izvedena je sva potrebna infrastruktura: vodoopskrba, elektroenergetska mreža, odvodnja, prometnice, vaga i slično. U sklopu odlagališta nalazi se i reciklažno dvorište. Organizirano skupljanje i odvoz otpada na širem području Grada obavlja komunalno poduzeće Komunalac Vrbovec d.o.o. Na području Vrbovca smješteno je 25 zelenih otoka odnosno lokacija na kojima se besplatno odvaja i odlaže staklo, papir i PET ambalaža. U samome naselju Vrbovec raspoređeno je 15 zelenih otoka, dok su ostali postavljeni u naseljima Lonjica, Konak, Gaj, Brčevec, Celine, Prilesje, Poljana, Luka, Poljanski Lug i Vrbovečki Pavlovec.

Komunalna infrastruktura Grada Vrbovca karakterizirana je kontinuiranim unapređenjem kroz provedbu brojnih projekata, s naglaskom na održivost, energetsku učinkovitost i zaštitu okoliša. Po završetku svih projekata, Vrbovec će biti među najrazvijenijim gradovima Zagrebačke županije po pokrivenosti komunalnom infrastrukturom.

2.2.TURISTIČKI PROMET, PROIZVODI I USLUGE

2.2.1. Indeks turističke razvijenosti

Indeks turističke razvijenosti (ITR) predstavlja kompozitni pokazatelj koji se koristi za precizno praćenje i vrednovanje razvoja turizma na lokalnoj razini u Republici Hrvatskoj. ITR se izračunava jednom godišnje na temelju transparentnih i objektivnih pokazatelja poput broja smještajnih kapaciteta, broja turista i noćenja, zaposlenosti u turizmu te relativnih vrijednosti prometa u hotelima i drugim smještajnim objektima. Indeks se kreće od 0 do 40, a jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se u pet kategorija razvijenosti, od najmanje razvijenih područja s vrijednošću indeksa 0, do najrazvijenijih s vrijednošću većom od 30.

Praćenje kretanja indeksa turističke razvijenosti destinacije kroz posljednjih šest godina omogućuje objektivnu procjenu napretka i trendova, detektiranje razdoblja stagnacije ili ubrzanog rasta te artikulaciju prioriteta za buduće investicije i razvojne mjere. Indeks turističke razvijenosti Grada Vrbovca značajnije je pao 2020. godine te nastavio padati do 2022. godine kada Grad Vrbovec prema indeksu turističke razvijenosti pada u posljednju, IV kategoriju. Od tada pa na dalje indeks turističke razvijenosti blago raste i uz daljnji nastavak ulaganja i pozitivnih kretanja turističkih pokazatelja cilj je da se Grad Vrbovec prema indeksu turističke razvijenosti vrati u III. kategoriju.

Tab. 2. Indeks turističke razvijenosti Grada Vrbovca 2019. – 2024. godine.

Godina	Indeks turističke razvijenosti	Kategorija
2019.	16,62	III
2020.	13,98	III
2021.	13,18	III
2022.	8,80	IV
2023.	9,54	IV
2024.	10,40	IV

Izvor: Institut za turizam, 2025.

2.2.2. Turistički promet

Analiza turističkog prometa je ključan segment razumijevanja dinamike i trendova turističkih kretanja unutar destinacije. Grad Vrbovec posljednje četiri godine bilježi pozitivne trendove turističkih kretanja, a kao pokazatelji se uzimaju broj noćenja i broj dolazaka turista. Za vremenski okvir praćenja kretanja broja dolazaka i noćenja turista uzeto je vremensko razdoblje 2019. – 2024. godine, kada turizam u Gradu Vrbovcu doživljava pad i početak svog ponovnog oporavka. Iako brojke upućuju na to da su turistička kretanja u Gradu Vrbovcu

daleko ispod morskih i razvijenijih kontinentalnih destinacija, pozitivni trendovi važan su pokazatelj razvoja turizma u Gradu Vrbovcu.

Tab. 3. Kretanje broja dolazaka i noćenja domaćih i stranih turista te prosječno trajanje boravka na prostoru Grada Vrbovca u razdoblju 2018. - 2024. godine.

Godina	Vrsta turista	Broj dolazaka	Udio dolazaka (%)	Broj noćenja	Udio noćenja (%)	Prosječno trajanje boravka (dani)
2019.	Domaći	1.801	42,8	3.544	39,6	1,97
	Strani	2.403	57,2	5.402	60,4	2,25
	UKUPNO	**4.204**	**100,0**	**8.946**	**100,0**	**2,13**
2020.	Domaći	494	50,9	1.023	41,9	2,07
	Strani	477	49,1	1.417	58,1	2,97
	UKUPNO	**971**	**100,0**	**2.440**	**100,0**	**2,51**
2021.	Domaći	179	31,7	308	21,7	1,72
	Strani	385	68,3	1.114	78,3	2,89
	UKUPNO	**564**	**100,0**	**1.422**	**100,0**	**2,52**
2022.	Domaći	256	35,8	400	24,1	1,56
	Strani	460	64,2	1.261	75,9	2,74
	UKUPNO	**716**	**100,0**	**1.661**	**100,0**	**2,32**
2023.	Domaći	454	48,3	852	33,5	1,88
	Strani	486	51,7	1.690	66,5	3,48
	UKUPNO	**940**	**100,0**	**2.542**	**100,0**	**2,70**
2024.	Domaći	484	40,3	1.031	31,5	2,13
	Strani	717	59,7	2.241	68,5	3,13
	UKUPNO	**1.201**	**100,0**	**3.272**	**100,0**	**2,72**

Izvor: eVisitor, 2025.

Brojevi turističkih dolazaka i noćenja na prostoru Grada Vrbovcu naglo su pali 2020. godine kada je indeks promjene dolazaka 2020./2019. godine iznosio zabrinjavajućih 23,10, dok je indeks promjene noćenja 2020./2019. godine iznosio 27,27. Radi se o iznimno velikom padu turističkog prometa koji je uzrokovan dvama razlozima. Jedan od njih promjena je vlasnika do tada najvećeg smještajnog kapaciteta na području Grada Vrbovca (Hotel Bunčić), dok se iste godine svijetom proširila pandemija COVID-19 koja je maksimalno srezala turistička kretanja u čitavom svijetu. Plan novih vlasnika nekadašnjeg hotela je prenamjena objekta u druge svrhe, iako u međuvremenu hotel pruža smještaj izbjeglicama iz Ukrajine, čime je Grad Vrbovec izgubio značajne smještajne kapacitete što otežava razvoj turizma u Gradu. Pad broja dolazaka i noćenja nastavio se i naredne 2021. godine, no u znatno manjem obimu, nakon čega s prestankom pandemije Grad Vrbovec do 2024. bilježi kontinuirani porast broja

dolazaka i noćenja. Prosječno trajanje boravka turista 2019. – 2024. bilježilo je stalni porast s padom 2022. godine, dok je 2024. godine ono iznosilo 2,72 dana.

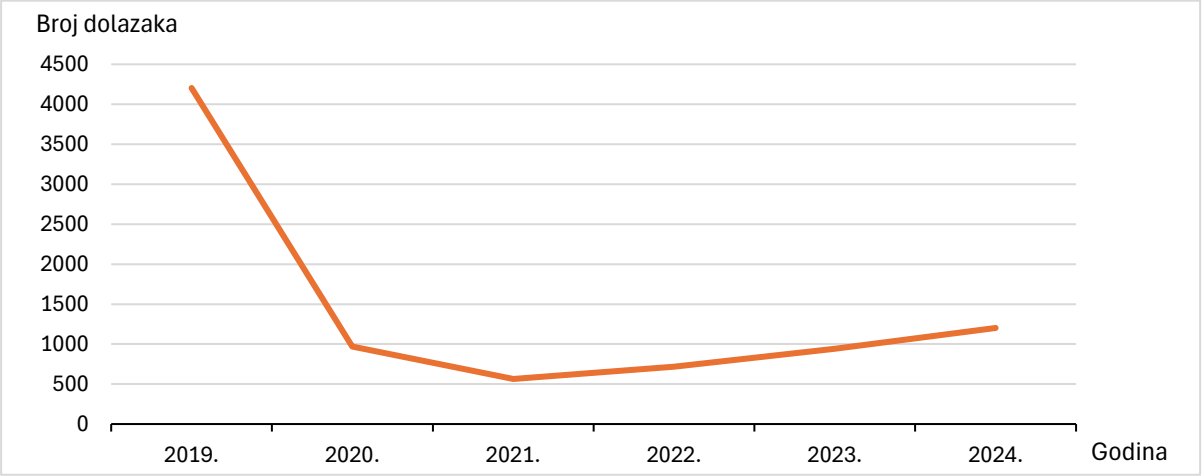

Sl. 10. Kretanje broja dolazaka turista na prostoru Grada Vrbovca 2019. – 2024. godine.
Izvor: eVisitor, 2025.

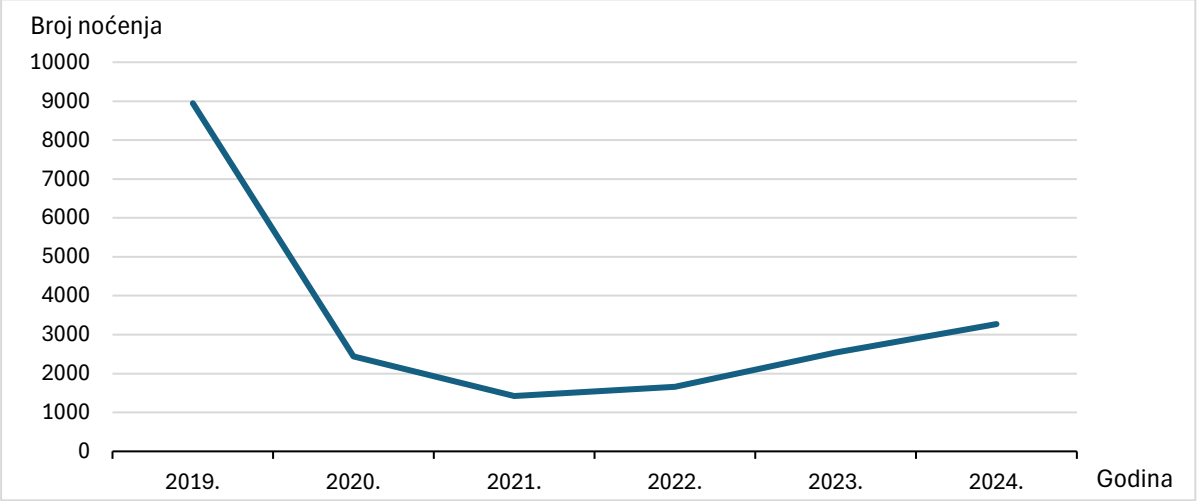

Sl. 11. Kretanje broja noćenja turista na prostoru Grada Vrbovca 2019. – 2024. godine.
Izvor: eVisitor, 2025.

U strukturi turističkog prometa prevladavaju strani turisti, što je nešto izraženija razlika kod turističkih noćenja. Jedina godina kada je udio dolazaka domaćih turista bio veći od udjela dolaska stranih turista je 2020. godina što je zasigurno povezano s potresima koji su zadesili Hrvatsku, primarno sa Zagrebačkim potresom zbog kojeg su pojedini stanovnici boravili u smještajnim objektima gdje su se vodili kao turisti. Te je godine zabilježena i najmanja razlika u udjelu noćenja između stranih i domaćih turista.

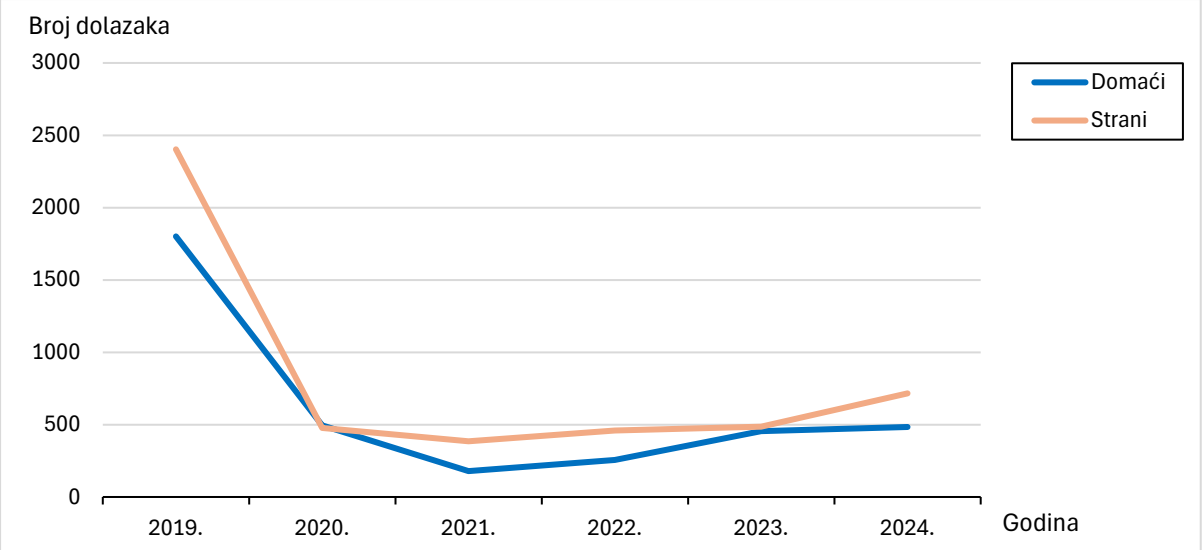

Sl. 12. Kretanje broja dolazaka domaćih i stranih turista na prostoru Grada Vrbovca 2019. – 2024. godine.
Izvor: eVisitor, 2025.

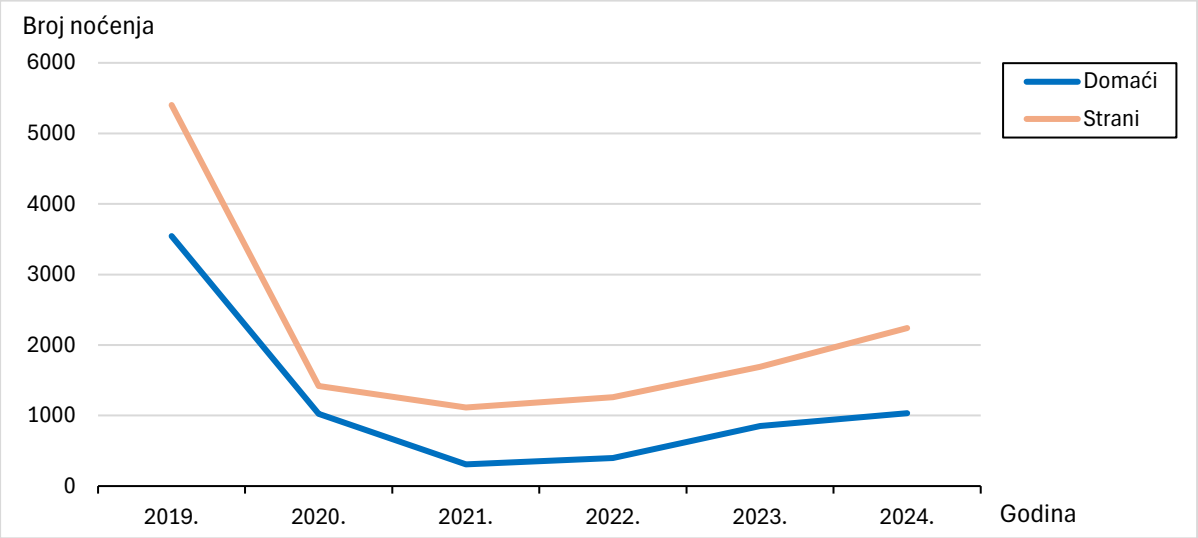

Sl. 13. Kretanje broja noćenja domaćih i stranih turista na prostoru Grada Vrbovca 2019. – 2024. godine.
Izvor: eVisitor, 2025.

Tab. 4. Broj dolazaka i noćenja stranih turista na prostoru Grada Vrbovca 2024. godine prema zemlji dolaska.

Država	Broj dolazaka	Broj noćenja
Albanija	1	10
Alžir	5	30
Australija	1	2
Austrija	58	128
Azerbajdžan	4	4
Belgija	13	97
Bosna i Hercegovina	58	87
Bugarska	3	5

Burkina Faso	1	2
Češka	16	18
Danska	11	59
Francuska	5	21
Irska	1	7
Italija	65	115
Kina	7	7
Kolumbija	1	2
Kosovo	53	83
Latvija	4	14
Mađarska	11	24
Nepal	1	2
Nizozemska	19	70
Norveška	1	7
Njemačka	157	809
Pakistan	1	3
Poljska	21	67
Južna Koreja	4	4
Rumunjska	16	22
SAD	7	25
Sjeverna Makedonija	9	13
Slovačka	28	45
Slovenija	29	39
Srbija	42	116
Španjolska	13	67
Švedska	5	12
Švicarska	19	41
Turska	3	4
Ukrajina	9	93
Velika Britanija	13	85
Vijetnam	2	2
UKUPNO	**717**	**2.241**

Izvor: eVisitor, 2025.

Među stranim turistima prema zemlji dolaska prednjači Njemačka, dok su iza državljana Njemačke najzastupljeniji državljani Italije, Austrije i BIH. Shodno tome, uvjerljivo najviše noćenja bilježe državljani Njemačke, dok su iza njih s troznamenkastim brojem noćenja državljani Austrije, Srbije i Italije.

Promatrajući dolaske i noćenja turista po mjesecima u posljednjih šest godina moguće je analizirati sezonalnost turizma u Gradu Vrbovcu koje predstavlja važno obilježje strukture turističkih kretanja na razini destinacije. Iako je teško govoriti o sezonalnosti turizma u destinaciji kao što je Grad Vrbovec, ipak je moguće uočiti određene sezonske obrasce, osobito tijekom razdoblja intenzivnijih manifestacija i povećane izletničke aktivnosti. Tako su

promatrajući posljednje četiri godine ljetni mjeseci turistički najaktivniji. U srpnju i kolovozu je posljednje četiri godine zabilježen najveći broj dolazaka i noćenja, izuzev 2023. godine kada je broj dolazaka bio najveći u prosincu. Najmanji broj dolazaka i noćenja u posljednje četiri godine bilježi veljača, izuzev 2023. godine kada je broj turističkih dolazaka bio najmanji u studenom, a noćenja u ožujku. Zbog pandemije Covid-19 2020. godina nije mjerodavna za analizu, dok se 2019. potpuno razlikuje od posljednjeg četverogodišnjeg razdoblja.

Tab. 5. Broj dolazaka turista na prostoru Grada Vrbovca po mjesecima 2019. – 2024. godine.

Mjesec/ godina	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	UKUPNO
2019.	302	318	345	363	485	381	303	416	413	273	274	331	4204
2020.	307	244	75	0	18	41	77	93	41	31	29	15	971
2021.	32	9	20	19	30	53	101	94	44	45	59	58	564
2022.	37	33	48	58	55	46	38	91	61	90	78	81	716
2023.	60	68	67	59	79	104	101	93	82	62	58	107	940
2024.	53	46	57	96	103	67	173	176	89	121	101	119	1201

Izvor: eVisitor, 2025.

Tab. 6. Broj noćenja turista na prostoru Grada Vrbovca po mjesecima 2019. – 2024. godine.

Mjesec/ godina	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	UKUPNO
2019.	803	803	737	676	824	777	663	837	930	669	569	658	8946
2020.	783	634	232	29	43	77	146	207	140	66	58	25	2440
2021.	50	32	54	50	51	131	264	389	95	82	126	98	1422
2022.	55	53	89	122	160	131	79	256	122	134	213	247	1661
2023.	223	107	101	111	184	362	468	334	193	137	112	210	2542
2024.	128	94	168	265	288	232	673	591	187	266	160	220	3272

Izvor: eVisitor, 2025.

Analiza turističkih dolazaka i noćenja 2024. godine prema starosti turista pokazuje najveću aktivnost turista koji spadaju u dobne skupine 25-34 godina i 35-44 godina. Najviše dolazaka bilježi dobna skupina 25-34 godina, dok je najviše noćenja zabilježeno unutar dobne skupina 35-44 godina i to samo 14 noćenja više naspram dobne skupine 25-34 godina. Nakon navedenih dviju dobnih skupina po zabilježenom turističkom prometu slijede dobne skupine 45-54 i 55-64 godina.

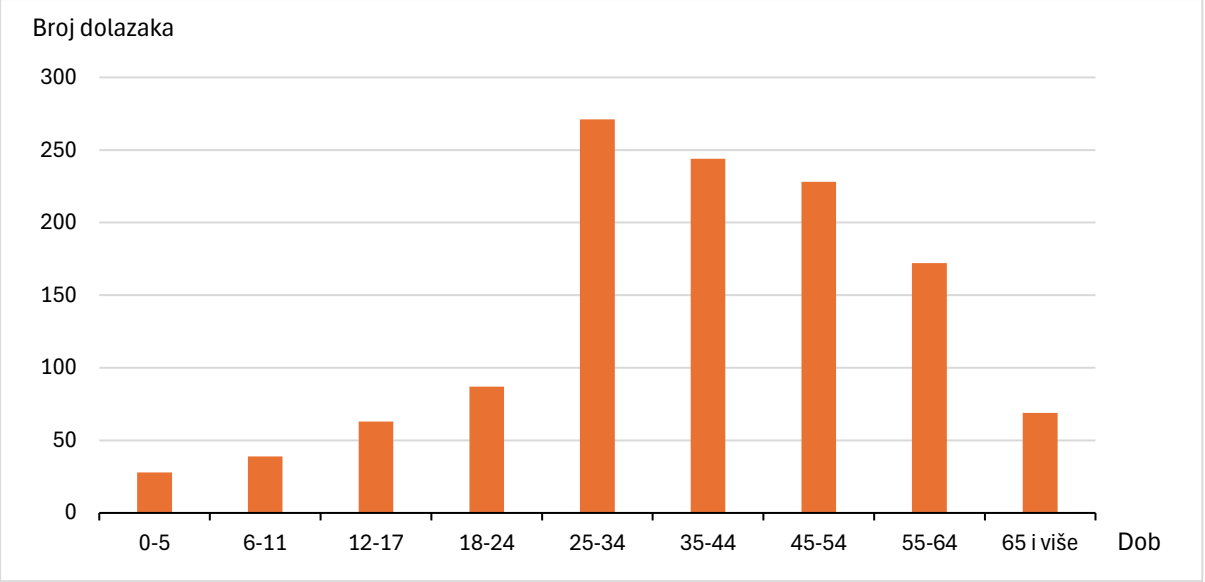

Sl. 14. Broj turističkih dolazaka na području Grada Vrbovca 2024. godine prema dobi.
Izvor: eVisitor, 2025.

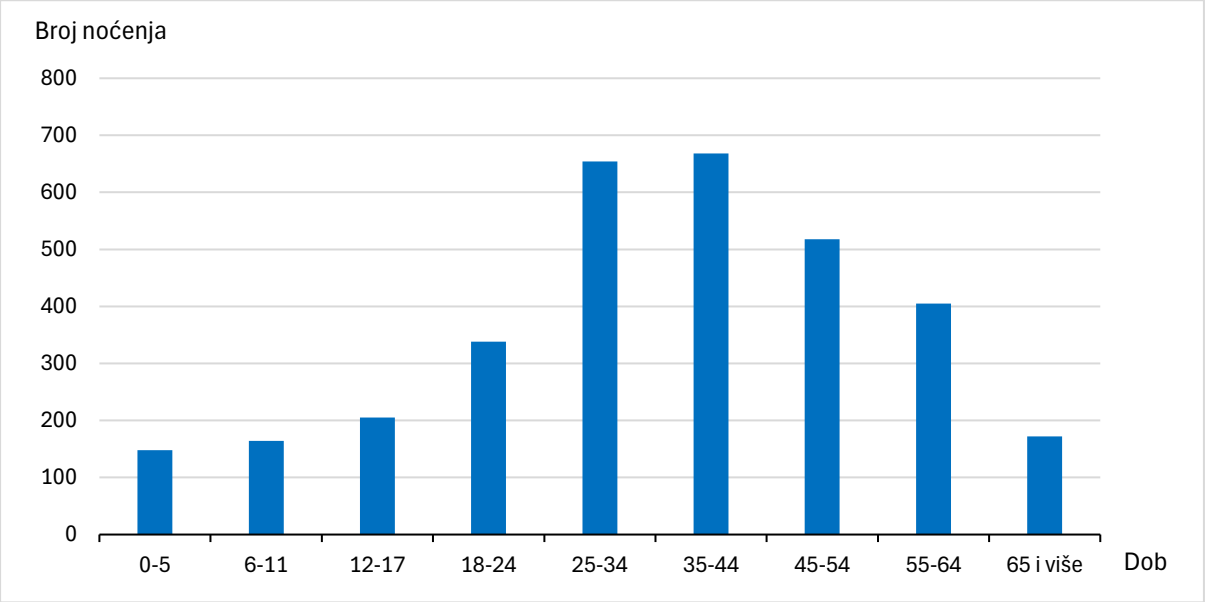

Sl. 15. Broj turističkih noćenja na području Grada Vrbovca 2024. godine prema dobi.
Izvor: eVisitor, 2025.

2.2.3. Smještaj

Smještajna ponuda na području Grada Vrbovca predstavlja jedan od ključnih izazova i ograničenja za snažniji razvoj turističkih dolazaka i produljenje boravka gostiju na području destinacije. Razvoj smještajnih kapaciteta u Vrbovcu ima veliki potencijal posebice zbog strateškog položaja grada na raskrižju prometnica, blizine glavnog grada i šire regije te potencijala za različite tipove gostiju, od poslovnih, obiteljskih, izletničkih pa do manifestacijskih i tranzitnih posjetitelja. Analiza smještaja, kao dio šireg konteksta društvenih

i gospodarskih obilježja destinacije, daje stručnu osnovu za usmjeravanje budućih ulaganja, diversifikaciju ponude i razvoj održivih oblika turizma u skladu s vizijom grada kao mjesta ugodnog života i rada. Poseban naglasak stavlja se na integraciju smještajnih kapaciteta u cjelokupni turistički proizvod, jačanje vidljivosti na tržištu te potrebu za inovacijama i suradnju svih lokalnih dionika kako bi se povećao broj noćenja i ostvarila veća dodana vrijednost za lokalnu zajednicu.

Smještajna ponuda Grada Vrbovca u 2025. godini obuhvaća 13 registriranih smještajnih objekata, od kojih je prema vrsti objekta 9 objekata u domaćinstvu, 2 kuće za odmor, 1 objekt na OPG-u i 1 prenoćište. Ukupno raspoloživi kapacitet iznosi 68 kreveta uz dodatnih 15 pomoćnih kreveta, što ukazuje na ograničenost destinacije u pogledu masovnijeg prihvata gostiju i realizacije grupnih aranžmana.

Prema vrsti i kvaliteti smještaja najzastupljeniji su objekti s 3 zvjezdice (njih sedam), a zatim slijede objekti s 4 zvjezdice (tri objekta), dok jedan objekt nema kategorizaciju. Tri smještajna objekta nose oznaku sunca i to dva objekta s 3 sunca te jedan objekt s 4 sunca. Najveći pojedinačni smještajni objekt u strukturi smještajne ponude ima kapacitet od 17 ležajeva.

Poseban utjecaj na razvoj turizma i turistička kretanja na području Grada Vrbovca imala je situacija s hotelom Bunčić, koji je s preko 150 kreveta godinama bio nositelj smještajne ponude Vrbovca i šire okolice. Objekt je 2020. godine stavljen na prodaju i prestaje s radom. Promjenom vlasnika planirana je prenamjena objekta u druge svrhe, no početkom rata u Ukrajini hotel postaje smještaj ukrajinskim izbjeglicama u Hrvatskoj. Podatak o smještajnim kapacitetima u destinaciji tako postaje prividan te se njegov kapacitet ne ubraja u smještajnu ponudu Grada.

Na pozitivan pomak u razvoju smještaja na području Grada Vrbovca upućuje trenutačna izgradnja novog turističkog naselja smještenog u naselju Poljanski Lug. Očekuje se da će ova privatna investicija sufinancirana fondovima EU doprinijeti dodatnom unaprjeđenju smještajne ponude i otvoriti prostor za razvoj novih oblika i sadržaja turističke ponude destinacije. Ovaj projekt predstavlja značajan iskorak u smjeru podizanja atraktivnosti grada za posjetitelje i poticanja dugoročnog turističkog razvoja.

Cjelokupna situacija sa smještajem na području Grada Vrbovca ukazuje na nužnost daljnjeg ulaganja i poticanja razvoja kvalitetnog i prilagodljivog smještaja svih kategorija, kako

bi Grad Vrbovec ostvario potencijal za stabilan turizam tijekom cijele godine i raznovrsne turističke proizvode.

2.2.4. Ugostiteljstvo

Ugostiteljski sektor na području Grada Vrbovca odlikuje se jednostavnom strukturom ugostiteljskih objekata. Na području grada nalaze se četiri restorana, od kojih jedan nema stalnu ponudu, jedan PUB s ponudom hrane, burger bar, dvije pizzerije, jedan kombinirani objekt pizzerija - slastičarna, jedna slastičarna i jedna pečenjara. Dominiraju objekti jednostavnog jelovnika prilagođeni lokalnom stanovništvu i radnim navikama. Jedan od objekata (Restoran Marija) nudi certificiranu, europskim znakom zaštićenu kao zajamčeno tradicionalni specijalitet, Vrbovečku peru, deliciju kojom se destinacija nastoji brendirati i pozicionirati više na turističkoj gastro karti. Posebnu grupu ugostiteljske ponude čini 28 objekata iz skupine „barovi“, što ilustrira dominaciju ugostiteljskih objekata bez ponude hrane u ukupnoj strukturi.

Nedostatak raznovrsnosti i modernih gastronomsko-turističkih koncepata ističe se kao izazov za poticanje turističke potrošnje, privlačenje gostiju višeg platežnog razreda te diferencijaciju destinacije u odnosu na konkurenciju. Unatoč tome, ugostiteljski sektor pokazuje potencijal za unapređenje kroz suradnju s lokalnim proizvođačima, razvoj manifestacija i postupno podizanje kvalitete usluga u skladu sa suvremenim trendovima kontinentalnog turizma.

2.2.5. Turističke usluge

Turističke usluge na području Grada Vrbovca su izuzetno ograničene. U destinaciji su registrirane dvije turističke agencije (Zagorka Tours i MMG putovanja), dok su ostale osnovne usluge karakteristične za destinacijski turizam, kao što su primjerice suvenirnice i informativni centar za turiste u potpunosti izostale. Turistička zajednica aktivno djeluje kao nositelj koordinacije turističkih aktivnosti i promotivnih manifestacija, ali nema fizički info centar s uslužnim osobljem i prodajom suvenira.

Ovakav institucionalni okvir upućuje na nužnost daljnjeg razvoja temeljne turističke infrastrukture i usluga, posebice u segmentima informiranja gostiju, brendiranja lokalnih proizvoda, te proširenja ponude doživljajnih, edukativnih i prodajnih sadržaja. Novi projekti i dodatna ulaganja u ovaj segment predstavljaju preduvjet za snažniju konkurentnost i bolju prepoznatljivost Vrbovca kao turističke destinacije.

2.3. RESURSNA OSNOVA

2.3.1. Kulturna baština

Kulturna baština Vrbovca temelji se na njegovoj prošlosti, o kojoj svjedoči prvi pisani dokument iz 1244. godine – darovnica kralja Bele IV. o darovanju posjeda Vrbovec. Vrbovec je nakon toga više puta mijenjao feudalne gospodare, a među njima posebno mjesto zauzimaju grofovi Zrinski i Patačić. U 19. i početkom 20. stoljeća razvija se obrtništvo, industrija, izgrađena je željeznička pruga. Usporedo s time, razvija se i poljoprivreda, osobito stočarstvo. Stanovništvo koje živi u selima njeguje lokalne običaje, jezik, način života i pripreme jela koji se prenose s koljena na koljeno i Vrbovečku povijest obogaćuje narodnom – tradicijskom materijalnom i nematerijalnom baštinom.

2.3.1.1. Materijalna kulturna baština

Kulturno – povijesna cjelina Vrbovec, reg. br. Z-3533, 14. st.n.e. - 19. st.n.e. – gradski park s pojedinačno zaštićenim kulturnim dobrima – crkvom sv. Vida, kulom Zrinski, dvorcem Patačić i kurijom župnog dvora.

Crkva svetog Vida, reg. br. Z-2064, pojedinačno zaštićeno kulturno dobro – rimokatolička crkva, izvorno gotička građevina sagrađena krajem 15. ili početkom 16. st. koja današnji izgled dobiva baroknom obnovom u drugoj polovini 18. st. te prigradnjom bočne kapele i ulaznog trijema u 19. st. Jednobrodna je, užeg svetišta zaključenog poligonalnom apsidom, a križni tlocrt proizlazi iz postave kapele sv. Križa sjeverno te zvonika sa sakristijom u prizemlju južno uz svetište. U cijelosti je svođena u razdoblju baroka. Srednjovjekovno porijeklo vidljivo je na eksterijeru s obzirom na elemente poput poligonalnog svetišta s kontraforima ili zvonika s ugaonim klesancima i gotičkim biforama, dok je interijer poprimio barokni karakter. Djelomično je sačuvan barokni inventar. U potpunosti obnovljena konstruktivnom obnovom.

Kula Petra Zrinskog, reg. br. Z-3161, zaštićeno kulturno dobro, ostatak je nekadašnjeg kaštela obitelji Patačić koji je sagrađen u 18. stoljeću. U kaštelu je 1621. godine rođen hrvatski ban i mučenik Petar Zrinski, a mještani su kulu nazvali Zrinski u znak sjećanja na bana Petra Zrinskog. Nakon što je utvrda uništena u seljačkoj buni 1755. godine, Patačići su na ruševinama podigli novi zidani dvorac iznad jednog krila oštećene utvrde. Tijekom vremena većina je ostataka stare utvrde potpuno nestala, a na njezinu povišenom mjestu danas se nalazi park sa župnom crkvom. Jedan sačuvani dio je danas samostalna građevina, dvokatna kula stožastog krova izgrađena od opeke. Kula je ostatak nizinskog burga s opkopom za vodu

(wasserburg). Ona je simbol grada i nalazi se na gradskom grbu. Kula je obnovljena postupkom cjelovite obnove od potresa, a radovi obnove su završili u kolovozu 2025.g.

Dvorac Patačić, reg. br. Z-3161, zaštićeno kulturno dobro, nalazi se u središnjem gradskom parku. Također je ostatak kaštela obitelji Patačić koji je sagrađen u 18. stoljeću. Dvorac Patačić je jednokatni barokni dvorac pravokutnog tlocrta veličine 30×12 metara s krovištem na četiri vode. Prizemne prostorije su svođene bačvastim svodom. Na prvom katu dvorca smještena je Muzejska zbirka Pučkog otvorenog učilišta Vrbovec. Dvorac Patačić trenutačno je u postupku cjelovite konstruktivne obnove od potresa.

Kurija župnog dvora, reg. br. Z-2352, zaštićeno kulturno dobro, sagrađena je 1819. godine donacijom grofice Eleonore Patačić. Jednokatnica pravokutnog tlocrta s podrumom, karakterizirana svodovima u prizemlju i ravnim stropovima na katu, s djelomično sačuvanim interijerom, spaja barokni i klasicistički stil te služi kao župni ured i centar je vjerskog života. Nedavno je obnovljena cjelovitom konstruktivnom obnovom od potresa uz značajnu EU i državnu potporu.

Grobnica obitelji d'Havlin i de Piennes, reg. br. Z-3654, zaštićeno kulturno dobro, nalazi se na groblju u Vrbovcu. To je značajno arhitektonsko djelo, mauzolej u stilu klasicizma s elementima secesije, koji su projektirali Viktor Kovačić i Hugo Ehrlich, a naručio ga je 1912. markiz Eugène d'Halwin de Piennes (d'Havlin). Karakteriziraju je crni granit, kanelirani stupovi, i neobična zlatna kupola iznutra, te služi kao posljednje počivalište markiza i njegove supruge Blondine.

Dvorac Lovrečina, reg. br. Z-2253, zaštićeno kulturno dobro, je dvorac poznat i pod nazivom Lovrečina grad. Prvi put se spominje u povijesnim dokumentima 1540. godine – na svom su ga posjedu podigli Gregorijanci u 16. stoljeću, a sagradio ga je I. Gezthy kao srednjovjekovnu nizinsku utvrdu opasanu jarkom. Kasnije je često mijenjao vlasnike. Oko njega se nekad nalazio vrlo bogato oblikovani perivoj. Grad je prvobitno bio trokrilni, s valjkastim kulama na uglovima, od čega je danas ostao jedan trokut s dvije valjkaste kule. Današnji je izgled dobio pregradnjom u neobaroknom stilu krajem 19. stoljeća kad je dograđivan. Posjed je 1909. godine kupio grof de Piennes i poklonio ga sestrama milosrdnicama sv. Vinka Paulskog, u čijem vlasništvu je i danas. 1999. godine dvorac i posjed ustupile su na korištenje zajednici Cenacolo, kršćanskoj udruzi vjernika u kojoj utočište nalaze mladi s problem ovisnosti.

Kapela Sv. Tri Kralja, reg. br. Z-2890, zaštićeno kulturno dobro, barokna je grobljanska kapela čija je gradnja datirana u 1713. godinu. Kapela je rijedak primjer trikonhalne građevine. Jednobrodna je, a križni tlocrt proizlazi iz polukružnih bočnih kapela

smještenih s obje strane broda zaključenog polukružnim svetištem, uz koje je sakristija. Na glavnom pročelju je zvonik. Kapela je u cijelosti svođena i ima djelomično sačuvan barokni inventar. Nalazi se u procesu obnove.

Crkva Sv. Lovre, reg. br. Z-3162, zaštićeno kulturno dobro, nalazi se u naselju Lovrečka Varoš koje se spominje u popisu župa 1334. godine. Crkva je bila znatnih dimenzija i na lijepom položaju, ali je stradala u vrijeme turskih osvajanja. Kasnija građevina skromnije je veličine, jednobrodna i stilski pripada vremenu kasnog baroka. Pred ulazom u crkvu postavljen je par slobodnostojećih kipova svetaca, što je na ovim prostorima rijetka pojava. Posebnost u ovoj crkvi je jedinstvena propovjedaonica u obliku "Jonine ribe" (1780.), što je u nas ikonografski osamljen motiv koji se susreće još u Češkoj i Šleziji. Rad je nepoznatog kipara, ali dojmljivog i čvrstog stila klesanja.

Kapela Uznesenja Bl. Djevice Marije i ostaci dvorca, reg. br. Z-3163, zaštićeno kulturno dobro, nalazi se u naselju Gornji Tkalec. Kapela iz sredine 18. stoljeća jedini je sačuvani dio vrlo vrijedne cjeline ranobaroknog dvorca, jednog od najznačajnijih tog tipa u sjevernoj Hrvatskoj. Dvorac izduljenog pravokutnog tlocrta, sagrađen u 17. stoljeću, prvotno je bio u posjedu jezuita, a zatim Križevačke nadbiskupije. Tipična ranobarokna organizacija prostora sastojala se u nizanju pravokutnih prostorija uz arkadni trijem otvoren prema dvorištu. Dvorac je radi ruševnosti uklonjen 1986. godine izuzev podruma, a sačuvan je ulazni dvorišni portal lučnog otvora. Kapela je jednobrodna građevina pravokutnog tlocrta s ravno zaključenim, u unutrašnjosti zaobljenim svetištem, jednokatnom sakristijom i drvenim zvonikom na glavnom zapadnom pročelju. Svođena je baroknim križnim svodom. Pripada najznačajnijim sakralnim objektima na vrbovečkom području.

Gradsko groblje Vrbovec, povijesno-memorijalna cjelina, uređeno je groblje gdje se Vrbovčane pokapa od 1720. godine, kada se za kanonske vizitacije spominje groblje na mjestu Brdu. Na groblju je pohranjena povijest grada: grob prvog učitelja, grob Vinka Schela, mauzolej markiza de Piennesa te grob glazbenika Slavka Horvata. Također na groblju su sahranjeni i hrvatski vitezovi poginuli u Domovinskome ratu: Dubravko Smolec i Damir Rubenčić. Raspelo na groblju nalazi se na popisu značajne materijalne baštine u Vrbovcu. Groblje je inspiracija umjetnicima, a svjetski poznati slikar Ivan Rabuzin naslikao je jedinstvenu sliku – Vrbovečko groblje (jedan od motiva na njoj je crno sunce).

Park u središtu Vrbovca, vrtna i parkovna arhitektura, okružuje pojedinačno zaštićena kulturna dobra kulturno-povijesne cjeline Vrbovec, a izrađen je i krajobrazni elaborat njegove revitalizacije.

Kapele i poklonci – kapelica Blažene Djevice Marije Lurdske u gradskom parku i Kapela sv. Florijana na početku Gradečke ulice.

Raspela i pilovi – raspelo na vrbovečkom groblju

Zgrada Pučkog otvorenog učilišta Vrbovec – građevina javne namjene koja datira iz 1887. godine. Na pročelju zgrade stoji 1931. godina, koja označava godinu kada je zgrada obnovljena. Od njene izgradnje izmjenjivali su se mnogi korisnici prostora, među kojima su Hrvatsko pjevačko društvo, DVD Vrbovec, Obrtnička zadruga Vrbovec, sportskog društva Sokol. Godine 1960. zgrada postaje općenarodna imovina te se dvije godine kasnije dodjeljuje Narodnom sveučilištu Vrbovec, koje i danas u njoj djeluje kao Pučko otvoreno učilište Vrbovec.

Zgrada Ljetnikovca – građevina javne namjene kojom upravlja Pučko otvoreno učilište Vrbovec, poznata i kao zgrada Likovne galerije, izgrađena je 1936. godine na inicijativu Nikole Berkovića. Koristila se kao ljetnikovac, a nakon nacionalizacije pretvorena je u stanove, da bi kasnije služila Glazbenoj školi i HKUD-u Petar Zrinski. Danas je dio zaštićene kulturno-povijesne cjeline Vrbovca i u potpunosti je obnovljena cjelovitom konstruktivnom obnovom od potresa 2024/2025 godine.

Javna plastika – biste Marije Jurić Zagorke u gradskom parku u Vrbovcu i rodnom mjestu Negovcu, spomen ploča Petru Zrinskom u gradskom parku.

2.3.1.2. Nematerijalna kulturna baština

Vrbovečka pera – zajamčeno tradicionalni specijalitet, jelo koje od lipnja 2024. g. nosi EU oznaku zaštite. Vrbovečka pera tradicionalni je specijalitet koji se radi od dizanog tijesta, okruglog je oblika, uzdignutog ruba i s nadjevom od sira, vrhnja i jaja.

Vrbovečka rozana nošnja – stariji tip narodne nošnje izrađen isključivo od domaćeg platna tkanog na razboju. Karakterizira ju proces izrade sitnih faldica postupkom „rozanja“, učvršćivanja u drvenim kalupima. Rozati se može i ženska i muška nošnja.

Tradicijska baština – plesovi, narodna nošnja i običaji.

Specifično kajkavsko narječje – područje vrbovečkog kraja obilježeno je specifičnim mjesnim govorima koji se i dan-danas dobro čuvaju u svakodnevnom govoru njegovih stanovnika. Proučavanjem, zapisivanjem i očuvanjem kajkavskog govora bavi se vrbovečka udruga Osebunjek.

Povijesne osobe – Ban Petar IV. Zrinski (Vrbovec, 6.6.1621. - Bečko Novo Mjesto, 30.4.1671.), hrvatski ban, vojskovođa i pjesnik; Marija Jurić Zagorka (Negovec pokraj

Vrbovca, 2.3.1873. - Zagreb, 30.11.1957.), hrvatska književnica i novinarka; Krunoslav Kuten (Dijaneš pokraj Vrbovca, 19.12.1855. - Zagreb, 17.6.1894.), pjesnik; Štefa Iskra Kršnjavi (Vrbovec, 27.12.1869. - Zagreb, 16.8.1952.), pjesnikinja i prevoditeljica; Josip Velebit (Rijeka, 20.6.1911. - Novi Marof, 21.4.2000.), pjesnik, dugogodišnji profesor i ravnatelj vrbovečke gimnazije; Josip Buturac (Grabarje kod Požege, 14.11.1905. - Vrbovec, 5.10.1993.), hrvatski katolički svećenik, crkveni povjesničar, arhivist i duhovni pisac.

2.3.2. Prirodna baština

Grad Vrbovec, unatoč pitomom krajoliku s mnoštvo očuvanih prirodnih područja, nema zaštićenih prirodnih predjela ni u jednoj kategoriji. Prirodni očuvani tok potoka Dulepske tek treba istražiti i valorizirati, dok se na području grada ne vrši istraživanje zaštićene flore i faune. Unatoč tome, pitoreskni nizinski i brežuljaksti krajobrazi u kojima se izmjenjuju polja, livade i šumski predjeli, baza su za razvoj turizma i dolazak turista koji vole boraviti u prirodi i rekreirati se pješačenjem, vožnjom bicikla i sličnim aktivnostima na otvorenom.

Očuvani prirodni tok potoka Dulepska – potok Dulepska lijeva je pritoka spojnog kanala Zelina-Lonja-Glogovnica-Česma. Osamdesetih godina prošlog stoljeća uređen je/reguliran s obostranim nasipima južno od županijske prometnice Zagreb-Vrbovec. Uzvodno od spomenute prometnice potok nije reguliran, nije mu mijenjan tok te je u duljini od 5 km zadržao prirodni meandrični tok nizinskih vodotoka i kao takav predstavlja veliku krajobraznu i prirodnu vrijednost. Uz prirodni tok, značajna je i prirodna vegetacija (ponegdje široka i do 60 m) i fauna.

Nizinske šume hrasta lužnjaka – u nizinskoj Hrvatskoj hrast lužnjak tvori ekološki vrlo značajne šumske zajednice koje su staništa brojnih ugroženih i zaštićenih vrsta biljaka, životinja i gljiva. Klimatskim promjenama ove šumske zajednice postaju ugrožene, a ekosistem koji je u njima uspostavljen vrlo krhak.

Ribnjak Bajer – smješten u blizini industrijskog kompleksa mesne industrije PIK Vrbovec, prava je oaza bogatstva života biljnog i životinjskog carstva. Jezero je nastalo iskapanjem gline za potrebe ciglane koja je proizvodila ciglu, a nalazila se uz jezero.

Ribnjaci u Poljanskom lugu – smješteni uz kanal Zelina-Lonja-Glogovnica-Česma, u miru prirodnih hrastovih i jasenovih poplavnih nizinskih šuma, prava su oaza spokoja i tišine. U blizini ribnjaka prolazi i biciklistička ruta 3 Dugo Selo – Vrbovec – Križevci.

2.4. TURISTIČKE ATRAKCIJE, DOGAĐANJA I MANIFESTACIJE

U turističke atrakcije Grada Vrbovca možemo ubrojiti Muzejsku zbirku Pučkog otvorenog učilišta, a najkarakterističnije za Vrbovec su brojne manifestacije.

Muzejska zbirka Pučkog otvorenog učilišta Vrbovec nalazi se na katu dvorca Patačić (trenutačno u obnovi). U šest prostorija može se razgledati stalni postav kojeg čine: Arheološka zbirka, Etnografska zbirka, Kulturno-povijesna zbirka te Likovna zbirka.

Manifestacije na području Grada Vrbovca čine jedan od najupečatljivijih segmenata turističke ponude te predstavljaju iznimno važan privlačni faktor dolaska posjetitelja tijekom cijele godine. One povezuju lokalnu zajednicu na svim razinama, generirajući turističke proizvode u vidu gastronomskih, kulturnih, zabavnih i sportskih događanja. U nastavku su opisane neke od najvažnijih manifestacija u Gradu Vrbovcu, dok se u Tab. 7. nalazi pregled većine turističkih manifestacija tijekom godine.

Vincekovo

Vinogradarska nova godina, odnosno Vincekovo, obilježava se na blagdan svetog Vinka, 22. siječnja. U Vrbovcu kao i u ostalim vinorodnim krajevima Hrvatske ovaj je običaj i dalje sačuvan u svojem izvornom obliku i obilježava se zalijevanjem trsa, prizivanjem uspješne godine s dobrim urodom i najavom mukotrpnih radova u vinogradima. Vincekovo je jedan od pet „zapovijedanih blagdana“ i sadrži tradicijsku ceremoniju po drevnim narodnim običajima. Svečanost rezidbe u vinogradu vode meštri ceremonijala, a cijeli događaj uvijek je popraćen i nastupom HKUD-a Petar Zrinski te Limene glazbe i mažoretkinja Vrbovec. Za bogatu ponudu kolača i Vrbovečke pere zaslužne su udruge žena, dok u povorci sudjeluju i članovi Konjogojske udruge Vrbovec. Domaćin Vincekovog svake je godine drugi vinogradar vrbovečkog kraja.

Vrbovečki fašnik

Program Vrbovečkog fašnika u prvom je redu zamišljen kao interaktivna animacija maskirane djece. U događaj se uključuju vrtićka i osnovnoškolska djeca koja s pripremama izrade maski i programa kreću i do mjesec dana prije događanja te tako utječu na stvaranje pozitivne atmosfere koja se stvara oko ove manifestacije. Dječje skupine formiraju fašničku povorku koja se okuplja kod ljetne pozornice i kreće ulicama grada ponovno do ljetne pozornice gdje je organiziran prigodni dječji program. Osim dječjeg fašnika provodi se grupni odlazak više odraslih skupina (Udruge s područja Vrbovca, HKUD Petar Zrinski, Limena glazba i mažoretkinje Vrbovec i dr.) na Riječki karneval kako bi svojim maskama predstavili sebe, ali i promovirali Grad Vrbovec na međunarodnom festivalu kao što je karneval u Rijeci.

Uskrsni običaji u Vrbovcu

Uskrsni običaji u Vrbovcu uključuju aktivnosti kao što su: ukrašavanje gradskog parka, paljenje vuzmice, potragu za jajima, bojanje pisanica, tuckanje jajima, odabir najljepše pisanice, a sve to uz puno zabave prilagođene ponajviše animaciji djece i mlađih. Uređeni Trg Petra Zrinskog i gradski park uvelike pridonose cjelokupnom ugođaju i uskrsnoj priči. Djeca iz vrtića, osnovnih škola te srednje škole uključena su u stvaranje vizualnog identiteta tako što ukrašavaju velike pisanice koje se postavljaju u centru grada. Na Veliki petak članovi ŠRD Dubrava na trgu pripremaju šarane na rašljama, a na Veliku subotu grad vrvi malim tragačima za uskršnjim jajima. Uz traganje za jajima djeca mogu uživati u tradicionalnim uskrsnim igrama te ocjenjivanju najljepših pisanica, dok je za one najbolje spremna i prigodna nagrada. Cijeli događaj obogaćen je hranom koju pripremaju žene iz udruga vrbovečkog kraja, a Uskrsni običaji u Vrbovcu okrunjeni su tradicionalnim paljenjem vuzmice na livadi ispod Gradske uprave.

Vrbovečka biciklijada

Biciklijade u Vrbovcu za cilj imaju promovirati destinaciju uz razvoj cikloturizma kao jednog od bitnih turističkih proizvoda na vrbovečkom području te razvijati svijest o općoj dobrobiti aktivnog i rekreacijskog bavljenja sportom. Najveća i najpoznatija je Vrbovečka biciklijada koja svake godine okuplja sve veći broj sudionika iz Hrvatske i inozemstva. Želja je usmjeriti mlade, djecu, a i starije na još veću aktivnost na otvorenom te privući što veći broj ljubitelja biciklizma. Područje grada Vrbovca svojim slikovitim pejzažima sve više privlači zaljubljenike u biciklizam, a jačim razvojem infrastrukture destinacija bi se mogla pozicionirati više na cikloturističkoj karti županije. Ulaskom TZG-a Vrbovec u projekt razvoja zajedničke outdoor destinacije zajedno s TZG-om Sv. Ivan Zelina i Dugo Selo, osmišljena je, trasirana i mapirana cikloturistička ponuda koja uključuje i kreiranje kružne, destinacijske cikloturističke rute koja obuhvaća sve tri povezane destinacije i njihove najzanimljivije točke interesa. Tim projektom TZG Vrbovec izravno ulaže u cikloturizam i potiče bilo kakve aktivnosti vezane uz isti koje pridonose privlačnosti destinacije.

Likovna kolonija

Vrbovečka likovna kolonija okuplja likovne umjetnike vrbovečkog kraja te studente Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu koji na jezeru Bajer, inspirirani motivima Vrbovca, oslikavaju drvene panele koji kasnije krase prostor oko jezera. Oslikavanje je osmišljeno kao druženje kroz likovno umjetnički rad osobnog karaktera, razmjenu iskustava i poticaj na

upoznavanje kulturno-umjetničkog aspekta vrbovečkog kraja. Likovna kolonija ujedno predstavlja i nastavak projekta revitalizacije grada uličnom umjetnošću.

Lipanjsko komešanje

Lipanjsko komešanje predstavlja oblik cjelolipanjskog mnogobrojnog programskog sadržaja, od kulturno-umjetničkog, sportskog, zabavnog programa pa sve do obilježavanja Dana grada. Četverotjedni program donosi brojna sportska događanja i natjecanja, izložbe, predstave, koncerte, predstavljanje knjiga, predavanja i razna druga događanja i zabavne susrete za sve generacije.

Dan Grada

Svake godine 15. lipnja obilježava se Dan Grada Vrbovca koji je ujedno i Dan Župe sv. Vida te Dan obrtnika. Dan Grada obilježava se višednevnim događanjima koja okrunjuju koncerti glazbenih izvođača. Dan Grada svake je godine obilježen besplatnom podjelom hrane, a osim glazbenog i zabavnog programa obuhvaća bogat kulturni i edukativni program za sve naraštaje.

VUM fest

VUM fest je festival urbane kulture koji okuplja brojne izvođači s lokalne i međunarodne scene. Programske aktivnosti temelje se na nastupima glazbenih izvođača alternativne scene te raznolikom sadržaju u obliku različitih radionica na prostoru Alternativnog kulturnog centra Garaže koji vodi Vrbovečka udruga mladih.

Rockabilly-Beery Fest

Rockabilly – Beery Fest kulturno-glazbena je manifestacija koja kroz glazbu, ples, modu i umjetnost reinterpretira duh pedesetih godina prošlog stoljeća. U središtu festivala su glazbeni nastupi domaćih i regionalnih, ali i međunarodnih rockabilly izvođača, plesne radionice, izložbe oldtimera, likovne i fotografske radionice te retro kutak s frizurama i šminkom iz 50-ih. Poseban naglasak stavlja se na promociju lokalne pivarske scene, uz uključivanje brojnih lokalnih ugostitelja. Festival okuplja umjetnike, izvođače i posjetitelje različitih generacija te promovira kulturnu produkciju i identitet Grada Vrbovca.

Ljeto u gradu

Ljetom u gradu povezuju se zabavni, kulturni, povijesni i sportski sadržaji tijekom srpnja i kolovoza, u suradnji s ostalim udrugama i institucijama u gradu. Jedan od najposjećenijih događaja u sklopu Ljeta u gradu je Vrbovečki plićak koji obogaćuje turističku

ponudu s ciljem stvaranja sadržaja za djecu u ljetnim mjesecima. Radionice za djecu i odrasle, predstave, plesni nastupi i ostale rekreativne sadržaji pridonose razvoju turističkog proizvoda i promociji destinacije kroz podizanje konkurentnosti u ljetnim mjesecima.

Festival tradicionalne hrane „Kaj su jeli naši stari“

"Kaj su jeli naši stari" je festival tradicionalne hrane koji promovira autohtonu tradicijsku kuhinju vrbovečkog kraja. Namirnice korištene u procesu pripreme jela su s lokalnih OPG-ova vrbovečkog kraja čime se potiče održivost i uključivanje domaćih proizvođača u cjelokupni koncept festivala. Na mnoštvo punktova, posjetitelji mogu uživati u preko 100 vrsta domaćih jela i slastica pripremljenih od strane lokalnih ugostitelja, udruga žena, lovaca, vatrogasaca, ribiča, vinara i mnogih drugih, dok udruge žena kao čuvarice baštine prenose tradiciju kuhanja starinskih jela posjetiteljima. U sklopu festivala održava se mnoštvo kulinarskih radionica koje vode neki od najpoznatijih hrvatskih chefova. Festival se nastoji povezati s destinacijama diljem Hrvatske koje svoju turističku ponudu temelje na specifičnoj zaštićenoj gastronomskoj baštini, a koju imaju prilike prezentirati upravo na “Kaj su jeli naši stari”. Osim povezivanja na nacionalnoj razini, prezentiranjem tradicionalnih jela gostiju koji dolaze izvan granica Hrvatske, festival uz nacionalni dobiva i međunarodni karakter. Na festivalu se posebno nastoji promovirati Vrbovečku peru koja je u 2024. godini zaštićena EU znakom kao zajamčeno tradicionalni specijalitet. Također, festival kroz sajam OPG-ova i obrtništva služi kao svojevrsna platforma svim proizvođačima hrane i obrtnicima koji nude tradicionalne proizvode tipične za ovaj prostor kontinentalne Hrvatske. Veliki naglasak stavljen je na prezentaciju cjelokupne kulturne materijalne i nematerijalne baštine vrbovečkog kraja, osim hrane, prezentirane s naglaskom na tradicionalne običaje i folklor. Festival tako sadrži raznolik kulturno-umjetnički program u kojem se susreću običaji i tradicija raznih dijelova Hrvatske. Festival nudi pregršt glazbenih nastupa među kojima su svake godine i neki od najrenomiranijih estradnih izvođača. Sve je popraćeno bogatim zabavnim programom, brojnim radionicama, izložbama, kvizovima, natjecanjima i sportskim događajima, uz prilagodbu sadržaja baš svim uzrastima. Mnoštvo edukativnog sadržaja i radionica namijenjeno je upravo najmlađima do kojih se konceptom festivala uvelike želi doprijeti. Cijeli festival kroz godine se prometnuo u važnu kariku podizanja svijesti o važnosti podrške lokalnoj proizvodnji hrane i održivom načinu života, očuvanju tradicijskih vrijednosti i identiteta prostora te brendiranju Vrbovca i šireg prostora kao turističke destinacije koja svoju ponudu temelji na svim navedenim vrijednostima.

Vrbovečko projahivanje

Vrbovečko projahivanje manifestacija je koja pokazuje odličan odaziv i zainteresiranost kako izlagača, tako i posjetitelja. Održava se na prostoru ispod Gradske tržnice, a samo projahivanje odvija se ulicama Vrbovca i okolnim naseljima. Svake godine se prijavljuje sve više i više sudionika, a manifestacija pobuđuje sve veći interes posjetitelja. Projahivanje i konjičke igre imaju promotivno rekreacijski karakter, pa se u tu svrhu priprema više zabavnih igara spretnosti s konjima za koje pobjednici dobivaju prigodne nagrade i priznanja, a posjetitelji uživaju u uzbudljivom nadmetanju jahača i vozača konjskih zaprega.

Dječja sportijada

Dječja sportijada predstavlja sportski događaj posvećen najmlađima, prvenstveno djeci do 12 godina. Održava se na malonogometnom igralištu u centru grada, a djeca na sportijadi dobivaju priliku da pokažu svoje sportske vještine i to u različitim igrama. Mališani se u igrama natječu prema brzini, točnosti i spretnosti. Sportijada potiče prijateljstvo, timski duh i razvoj sportskih vještina kod najmlađih.

Beer Fest

Manifestacija obuhvaća gastro ponudu i bogatu ponudu raznih vrsta piva koje prezentiraju vrbovečki ugostitelji i članovi Vrbovečke udruge pivara. Sve je popraćeno urbanim glazbenim i zabavnim programom.

Dan okusa Vrbovečke pere

Dan okusa Vrbovečke pere gastronomska je manifestacija posvećena najpoznatijem tradicionalnom specijalitetu vrbovečkog kraja, Vrbovečkoj peri, nositeljici EU oznake Zajamčeno tradicionalni specijalitet. Manifestacija okuplja lokalne udruge, ugostitelje, proizvođače i ljubitelje autentične domaće kuhinje. Posjetitelji imaju priliku kušati različite varijante pere, sudjelovati u kulinarskim radionicama i zabavnim programima te upoznati proces izrade ovog zaštićenog proizvoda. Manifestacija promiče lokalnu gastronomiju, jača identitet destinacije i podiže svijest o važnosti očuvanja tradicijskih recepata i lokalne kuhinje.

Advent u Vrbovcu

Advent u Vrbovcu naziv je programa koji obuhvaća uređenje grada i organizaciju događanja za vrijeme adventskog razdoblja u gradu Vrbovcu. Ugostiteljska ponuda na gradskom trgu pruža adventski gastro doživljaj, dok u Adventskoj kućici “Kaj su jeli naši stari” lokalne udruge pripremaju tradicionalne specijalitete vrbovečkog kraja. Posebnu zimsku čar pružaju klizalište i sanjkalište na kojima posjetitelji, osobito djeca, mogu uživati u bezbrižnoj

zabavi na snijegu i ledu. Na pozornici uređenoj u tradicijskom ruhu odvija se prigodan glazbeni i zabavni program, a svakako valja istaknuti nastupe HKUD-a Petar Zrinski, Limene glazbe i mažoretkinja Vrbovec, zborova i folklornih skupina s vrbovečkog područja. Advent sadrži mnoštvo edukativnog sadržaja u vidu radionica, izložbi, predstava i dr. Advent u Vrbovcu je posebno posvećen onim najmlađima što se očituje kroz brojne dječje sadržaje od kojih se ističu božićna darivanja i dječji doček Nove Godine. Adventsko razdoblje svake je godine obilježeno tradicionalnim puštanjem lampiona kojim se naglašava humanitarni karakter. U sklopu Adventa u Vrbovcu organizira se i Božićni sajam na kojem svoje proizvode imaju priliku prezentirati domaći proizvođači, obrtnici i OPG-ovi. Uz sajam organiziran je i božićni buvljak, a upoznavanje pejzaža grada Vrbovca odvija se putem adventske pješačke ture vrbovečkim krajem. Cijeli grad uređen je u tradicijskom duhu s naglaskom na božićna obilježja. Većina ukrasa rađena je od strane vrbovečkih umjetnika čime je naglasak stavljen na uključivanje lokalne zajednice u baš sve segmente održavanja manifestacije. Posjetiteljima se nastoje prezentirati baština vrbovečkog kraja, odnosno kultura i tradicija upravo kroz adventsko razdoblje i sve sadržaje koji su u tom razdoblju osmišljeni kako bi se postigla promocija destinacije u zimskim mjesecima i kako bi se stvorili novi privlačni faktori koji oblikuju Vrbovec kao turističku destinaciju.

Tab. 7. Manifestacije u Gradu Vrbovcu prema razdoblju održavanja.

MANIFESTACIJA	RAZDOBLJE ODRŽAVANJA
VINCEKOVO	SIJEČANJ
VRBOVEČKI FAŠNIK	VELJAČA
ZAGORKINI KNJIŽEVNI DANI	OŽUJAK
USKRSNI OBIČAJI U VRBOVCU	OŽUJAK/TRAVANJ
SVJETSKI DAN PLESA	TRAVANJ
LIKOVNA KOLONIJA	SVIBANJ
ZELENI TRICIKL - OBITELJSKA BICIKLIJADA	SVIBANJ
MEĐUNARODNI FESTIVAL DJEČJEG FOLKLORA “PIKNI, SKOČI, VIKNI”	SVIBANJ
AKV MEET - SHOW YOUR STYLE	SVIBANJ
VRBOVEČKA BICIKLIJADA	SVIBANJ
LAŠKOVEC FEST	SVIBANJ
LIPANJSKO KOMEŠANJE	LIPANJ
DAN GRADA	LIPANJ
SUSRET PJEVAČKIH ZBOROVA I MALIH VOKALNIH SASTAVA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	LIPANJ
STARA LIPA - RECITAL KAJKAVSKE POEZIJE	LIPANJ
VRBOVEČKI POLUMARATON	LIPANJ
IZLOŽBA KONJA	LIPANJ

MEĐUNARODNI ATLETSKI MITING SALIX SUB ASTRA	LIPANJ
PIKOLO - NOGOMETNI TURNIR	LIPANJ
OFF ROAD UTRKA "BOGU IZA NOGU" - POGANČEC	LIPANJ
POD ZVJEZDANIM NEBOM - LONJICA	LIPANJ
NACIONALNO PRVENSTVO U CESTOVNOM BICIKLIZMU	LIPANJ
LJETO U GRADU	SRPANJ - KOLOVOZ
ROCKABILLY-BEERY FEST	SRPANJ
VUMFEST	SRPANJ
VRBOVEČKI PLIĆAK	SRPANJ
PLESNA VEČER - MEĐUNARODNA SMOTRA FOLKLORA	SRPANJ
GULAŠIJADA KONAK	SRPANJ
OBILJEŽAVANJE DANA POBJEDE I DOMOVINSKE ZAHVALNOSTI I DANA HRVATSKIH BRANITELJA	KOLOVOZ
KAJ SU JELI NAŠI STARI	KOLOVOZ
BMW SUSRET VRBOVEC	RUJAN
VRBOVEČKI DANI MEDA	RUJAN
VRBOVEČKO PROJAHIVANJE I KONJIČKE IGRE	RUJAN
GULAŠIJADA PESKOVEC	RUJAN
BEER FEST	RUJAN/LISTOPAD
SAJAM OLDTIMERA	LISTOPAD
DJEČJA SPORTIJADA	LISTOPAD
DAN OKUSA VRBOVEČKE PERE	LISTOPAD
POJEDINAČNO PRVENSTVO HRVATSKE U KROSU	LISTOPAD
REVIJA U SLICI	STUDENI
ADVENT U VRBOVCU	PROSINAC/SIJEČANJ
VRBA NAS SPAJA	KROZ GODINU
PJEŠAČENJE KROZ GODIŠNJA DOBA	KROZ GODINU
LAGANINI BUVLJAK	KROZ GODINU
KULTURNA DOGAĐANJA	KROZ GODINU
SPORTSKA DOGAĐANJA	KROZ GODINU

Izvor: Autori dokumenta, 2025.

2.5. JAVNA TURISTIČKA INFRASTRUKTURA

Javna turistička infrastruktura definirana je Pravilnikom o javnoj turističkoj infrastrukturi (NN 126/21). To je infrastruktura koja izravno ili neizravno utječe na razvoj turizma i turističke ponude u funkciji dodane vrijednosti turističkih sadržaja. Može biti primarna i sekundarna.

2.5.1. Primarna javna turistička infrastruktura

Primarna infrastruktura je ona koja izravno utječe na razvoj turizma i turističke ponude:

- biciklističke rute i popratna infrastruktura (stanice za servis bicikala, brojila biciklističkog prometa, parkirališta za bicikle i sl.)
- dvorci, utvrde i kurije
- kongresni centri
- odmorišta i vidikovci
- kamp odmorišta
- kupališta, plaže i popratna infrastruktura
- planinarska infrastruktura: planinarski putovi i planinarski objekti (domovi, kuće, skloništa)
- pješačke trekking staze i staze dugog hodanja
- poučne, hodočasničke, konjičke, zipline i druge tematske staze
- staze, šetnice, stajališta uz more, jezera i rijeke
- centri za posjetitelje
- interpretacijski centri
- info ploče i turistička signalizacija
- vozila odnosno plovila namijenjena za prijevoz posjetitelja turističkih atrakcija

U Vrbovcu postoji sljedeća primarna javna turistička infrastruktura:

Biciklističke rute i popratna infrastruktura:

- Plava ruta Vrbovec – Lovrečka Varoš – Preseka – Gornji Tkalec – Gradec – Vrbovec
- Ruta br. 3 Zagrebačke županije – Dugo Selo – Vrbovec – Križevci
- Biciklističko-pješačka staza Zagrebačka ulica
- Parkirališta za bicikle – centar Vrbovca, Gradski stadion

Dvorci, utvrde i kurije:

- Dvorac Patačić
- Kula Petra Zrinskog

- Lovrečina Grad
- Kurija Župnog dvora
- Zgrada Ljetnikovca

Kongresni centri:

- Zgrada Pučkog otvorenog učilišta
- Zgrada Gradske uprave Vrbovec
- Narodna knjižnica Vrbovec
- Zgrada Udruženja obrtnika Vrbovec

Infoploče i turistička signalizacija:

- Infoploče – ploča kod Kule Petra Zrinskog
- Turistička signalizacija – kod crkve Svetog Vida, Kule Petra Zrinskog, Gradskog stadiona Vrbovec, Konzum Vrbovec i dr.

2.5.2. Sekundarna javna turistička infrastruktura

Sekundarna je ona javna infrastruktura koja ne utječe izravno na razvoj turizma i samo je dijelom godine ili samo sporednom funkcijom u službi turizma. Sekundarnu javnu turističku infrastrukturu čine:

- arheološka nalazišta, speleološki objekti, povijesni spomenici i popratna infrastruktura
- parkirališta i pristupne ceste u funkciji primarne javne turističke infrastrukture koje nisu kategorizirane kao javne ceste
- javni sanitarni čvorovi
- sportski objekti i ostala sportska infrastruktura na otvorenom prostoru u funkciji aktivnog turizma
- rodne kuće poznatih osoba

U Vrbovcu se nalaze slijedeći objekti sekundarne turističke infrastrukture:

Arheološka nalazišta, speleološki objekti, povijesni spomenici i popratna infrastruktura:

- „Kocka“ Spomenik braniteljima Domovinskog rata u centralnom parku
- Spomenik borcima NOB-a u gradskom parku i na gradskom groblju u Vrbovcu
- Spomenik civilnim žrtvama fašista u 2. svjetskom ratu u Kolodvorskoj ulici

Parkirališta i pristupne ceste u funkciji primarne javne turističke infrastrukture koje nisu kategorizirane kao javne ceste:

- Javno parkiralište u centru Grada Vrbovca
- Javno parkiralište kod Gradskog stadiona Vrbovec

Sportski objekti i ostala sportska infrastruktura na otvorenom prostoru u funkciji aktivnog turizma:

- Gradski stadion Vrbovec
- Sportska dvorana Lonjica
- Sportski centar Banovo
- Teniski tereni TK Vrbovec
- Sportska dvorana OŠ Marije Jurić Zagorke
- Sportska dvorana SŠ Vrbovec
- Atletski tunel A.K. sveti Vid Vrbovec
- Nogometno igralište NK Gaj
- Nogometno igralište NK Banovo
- Nogometno igralište NK Lonjica
- Nogometno igralište NK Vrbovec
- Jezero Bajer – sportski ribolov
- Jezera Poljanski Lug – sportski ribolov
- Ljetna pozornica u centru Vrbovca

2.6. ANALIZA KONKURENCIJE

Ključna obilježja konkurentnog turističkog sektora sagledavamo kroz orijentiranost na potrebe posjetitelja, fleksibilnost domaćina, te ponudu doživljaja uz ekološku osjetljivost.
Za ocjenu tržišne pozicije destinacije Vrbovca promatra se konkurentski krug sličnih turističkih destinacija, odnosno koje nude slične turističke proizvode – direktna konkurencija, ili indirektna koja se razlikuje po ponudi, ali privlači iste ciljne turiste (radi geografske blizine, sezonalnosti i sl.). Destinacije koje nude slične turističke proizvode kao Vrbovec, nude turističke proizvode poput manifestacija, kulturnog nasljeđa i tradicije, uz doživljaj ladanja.
Za analizu će se stoga kao konkurentske destinacije razmatrati gradovi Zaprešić i Samobor, uzimajući u obzir podatke za 2024. godinu.

Tab. 8. Usporedba turističkih pokazatelja na razini triju destinacija.

POKAZATELJ	VRBOVEC	ZAPREŠIĆ	SAMOBOR
Broj stanovnika (DZS, 2021.)	12.981	24.133	36.993
Površina u km^2	159,05	53,00	250,60
Proračun JLS 2024. (€)	23.011.593	42.057.137	46.611.100
Ukupan broj kreveta	98	369	304
Ukupan broj dolazaka	1.201	5.809	20.322
Ukupan broj noćenja	3.272	14.582	46.181
Prosječna duljina boravka (dan)	2,7	2,5	2,3

Izvor: eVisitor, 2025.

Grad Zaprešić je srednje velika destinacija s pretežito privatnim smještajem, te se pozicionira kao destinacija kraćih odmorišnih i vikend posjeta. Turistička ponuda temelji se na kombinaciji kulturno-povijesne baštine i aktivnog odmora. Najprepoznatljiviji su posjedi i dvorci bana Josipa Jelačića, te muzej Matije Skurjenija.

Samobor je destinacija s dugom tradicijom turizma, stabilnim godišnjim prometom i potencijalom za vikend i izletnički turizam. Samobor je prepoznat kao dobro utemeljena kontinentalna destinacija te služi kao primjer za razvoj kulturnih i enogastronomskih proizvoda. Uspješno povezuje kulturu, tradiciju, gastronomiju i doživljaj u prepoznatljiv turistički identitet.

Iz prikazanih podataka zaključujemo da je Vrbovec najmanja destinacija i po broju kreveta i po broju noćenja i dolazaka. Ipak prosječna duljina boravka gostiju najdulja je u promatranoj skupini. Struktura smještaja u Vrbovcu orijentirana je na ruralni turizam, kuće za

odmor i OPG-ove, što se dobro uklapa u lokalni identitet i manifestacijsku ponudu. To ukazuje da u se u Vrbovcu turisti nešto duže zadržavaju te da bi se povećanjem smještajnih kapaciteta povećao i broj noćenja i dolazaka, a time i bolji uspjeh destinacije.

2.7. ANALIZA STANJA DIGITALIZACIJE

Analiza stanja digitalizacije Grada Vrbovca pokazuje da je destinacija poduzela značajne korake u razvoju digitalne infrastrukture, s ambicijom prelaska na pametne tehnologije i održivo upravljanje. Proces digitalne transformacije u Vrbovcu je u tijeku, s vidljivim napretkom, ali i s izazovima koji zahtijevaju daljnje strateške aktivnosti, dok se radi na jačanju kapaciteta za sigurnost i privatnost te uključenju svih dionika destinacije u razvoju pametnih rješenja. Digitalizacija Grada Vrbovca temelji se na razvoju infrastrukture, digitalnih usluga, sigurnosti i transparentnosti, uz sustavnu podršku za edukaciju, zaštitu korisnika i održivost.

2.7.1. Infrastruktura digitalne tehnologije

Grad Vrbovec je kroz Strategiju razvoja pametnog grada za razdoblje 2021.-2026. ostvario sljedeće iskorake:

- Izrađen je plan razvoja širokopojasne infrastrukture s ciljem povećanja brzina interneta i dostupnosti 5G mreže na cijelom području grada.
- U planu je razvijanje digitalnih platformi, portal pametnog grada, e-usluge, e-komunalno, digitalna gradska knjižnica, STEM centar, digitalni turistički vodiči i mobilne aplikacije za turiste.
- Većina kućanstava ima pristup širokopojasnom internetu, dok se nadogradnja optičkih brzina provodi fazno, sukladno državnim i europskim planovima.
- Planirana je digitalna GIS baza za zelenu urbanu obnovu, katalog javnih zelenih površina i objekata, s edukacijama za djelatnike.
- Grad je aktivan u energetskoj obnovi javnih zgrada, sportskih objekata i javnih prostora, što uključuje prikupljanje podataka kroz digitalne sustave i sustave videonadzora.
- Unaprijeđeno je digitalno upravljanje otpadom ("pametne kante") i prometom, provodi se edukacija građana i razvoj digitalnih vještina kroz radionice, a digitalna pismenost je u skladu s državnim prosjekom.
- Digitalizacija kulturnih sadržaja obuhvaćala bi digitalnu knjižnicu, VR i AR aplikacije u turizmu te razvoj platformi za povezivanje obrtnika i OPG-ova.

2.7.2. Sigurnost i privatnost

Pitanje sigurnosti i privatnosti zauzima visoko mjesto u strateškim dokumentima, a uključuje tehnološke i zajedničke mjere:

- Uspostavljen je videonadzor ključnih javnih lokacija i prometnica radi povećanja sigurnosti građana u suradnji s policijom.
- Grad provodi monitoring elektromagnetskog zračenja s ciljem javno dostupnog praćenja potencijalnih rizika za stanovnike.
- Posebna pažnja daje se zaštiti osobnih podataka kod digitalnih servisa i gradskih baza podataka, te edukaciji javnog i privatnog sektora o kibernetičkoj sigurnosti.
- Digitalizacija zelene urbane obnove također uključuje osiguravanje zaštite podataka prilikom izrade i korištenja digitalnih baza, te osnaživanje građanske participacije kroz sigurne digitalne kanale prijave problema i prijedloga.
- U planiranju i provedbi projekata, važnost sigurnosti osobnih informacija i privatnosti naglašava se u kontekstu sukladnosti s nacionalnim i EU regulativama.

2.8. DOSTUPNOST TURISTIČKIH PROIZVODA OSOBAMA S POSEBNIM POTREBAMA

Turizam koji je pristupačan osobama s posebnim potrebama jest turizam prilagođen osobama s različitim vrstama invaliditeta (tjelesnim, senzornim, intelektualnim) te drugim osobama koje se suočavaju s ograničenjima u kretanju, komunikaciji ili razumijevanju. Cilj je omogućiti im jednako, sigurno i ugodno turističko iskustvo bez prepreka.

Grad Vrbovec – centar naselja s najviše turističkih atrakcija, u najvećoj mogućoj mjeri prilagodio je pješačku prometnu infrastrukturu i onu za promet u mirovanju (parkirališta) osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti. Na mjestima kontakta pješačkih staza/nogostupa i kolnika izgrađene su rampe za svladavanje arhitektonskih barijera, odnosno ukošenje rubnjaka i izvođenjem taktilnog polja upozorenja čepaste strukture. Na parkiralištima je omogućen broj parkirnih mjesta za osobe s invaliditetom i smanjene pokretljivosti i iznad zakonskih standarda. U svim javnim zgradama koje se obnavljaju osigurane su rampe za prilaz osobama u invalidskim kolicima, međutim u objektima materijalne kulturna baštine one izostaju.

Za sada nema informativnih ploča koje bi informirale slabovidne turiste ili one s oštećenjem sluha, ali se planira postavljanje istih u centralnom parku i kod željezničkog kolodvora.

2.9. ANALIZA KOMUNIKACIJSKIH AKTIVNOSTI

Turistička zajednica Grada Vrbovca koristi kombinaciju online i offline komunikacijskih alata, s izraženijim naglaskom na digitalne kanale i medijsku suradnju.

Kao glavni kanali aktivne komunikacije s javnošću ističu se Facebook profil (Turistička zajednica Grada Vrbovca) i Instagram profil (tzvrbovec), a koriste se uglavnom za najave događanja, objave fotografija i videa, dijeljenje medijskih članaka, prezentaciju aktivnosti koje su u organizaciji TZ-a i dr. Uz Facebook i Instagram, u promociji se koristi i službena web stranica (www.tz-vrbovec.hr), ali i posebni profili i stranice vezane uz festival tradicionalne hrane „Kaj su jeli naši stari“ (web stranica – www.kajsujelinasistari.hr, YouTube kanal – Kaj su jeli naši stari, Facebook – Kaj su jeli naši stari, Instagram – ksjns_official), što povećava komunikacijski doseg destinacije kroz specijalizirani eno-gastro sadržaj. YouTube kanal festivala predstavlja online TV format kroz koji se promoviraju lokalna gastronomija, sudionici i priča o destinaciji, čime je komunikacijski alat usmjeren na storytelling i brendiranje Vrbovca. Turistička zajednica surađuje i s nacionalnim, regionalnim i lokalnim portalima koji digitalno prenose vijesti i priloge o događanjima, čime se dodatno jača online vidljivost destinacije. Osobito je važna suradnja s regionalnim i nacionalnim medijima za vrijeme i uoči festivala „Kaj su jeli naši stari“, kada se TV prilozi i gostovanja u TV i radio emisijama koriste za promociju destinacije kroz medijske nastupe s većim dosegom.

U komunikacijskoj aktivnosti Turističke zajednice se uz online alate svakako koriste i offline alati u vidu plakata, letaka, programskih knjižica i dr., kao i direktna komunikacija s udrugama i partnerima, što omogućuje dobar lokalni doseg i uključivanje zajednice u turističke aktivnosti.

3. IZVJEŠĆE O PROVEDENOJ ANALIZI STANJA

Prostor Grada Vrbovca čini blag ruralni krajolik koji od sjeveroistočnog brežuljkastog područja, kojeg čine izmiješane oranice, livade, šumarci, manji vodotoci, prema jugozapadu prelazi u ravničarski prostor s umirujućim sporim tekućim i stajaćim vodama i prostranim šumama hrasta lužnjaka. Zbog toga je ovo područje idealno za razvoj ruralnog, wellness, aktivnog, outdoor i gastro turizma. Očuvanost prirode i raznolikost krajolika, kulturna baština povezana s povijesnim osobama, tradicija proizvodnje hrane te poljoprivredna proizvodnja, faktori su koji dodatno pridonose privlačnosti destinacije. Povoljna prometna povezanost sa Zagrebom i ostalim urbanim centrima te blizina ključnih emitivnih tržišta omogućuju daljnji razvoj turističke ponude.

Ipak, daljnji razvoj turizma ove destinacije nailazi na izazove. Nedostaju tržišno spremni turistički proizvodi s jasno definiranim destinacijskim lancem vrijednosti, odnosno postoji samo jedan proizvod po kojem je destinacija prepoznatljiva, a to je Vrbovečka pera – zajamčeno tradicionalni specijalitet EU zaštite. Drugo, prosječna duljina boravka gostiju ukazuje da destinaciju posjećuju najviše jednodnevni gosti, pa je potrebno razvijati sadržaje koji će potaknuti goste da produlje boravak. Rizici koji dodatno ugrožavaju turistički razvoj destinacije su nedovoljna motivacija poduzetnika u sektoru turizma, a zatim i ekonomske i političke nestabilnosti koje mogu utjecati na turističku potražnju. Također, iako se priroda, okoliš i krajolik spominju kao važni resursi, potrebno je jače zalaganje za zaštitu prirode i okoliša te briga za očuvanje i uređenje prostora, osobito onog izvan samog središta Grada Vrbovca. Jednako tako, unatoč motiviranosti građana i udruga na sudjelovanje u pripremi i organizaciji manifestacija i događaja, potrebno je više koordinacije i pravilne informiranosti dionika u sektoru – poduzetnika u ugostiteljstvu i turizmu te lokalnih OPG-ova.

Kako bi se osigurao održiv razvoj turizma nužno je usmjeriti aktivnosti na povećanje konkurentnosti i podizanje kvalitete turističke ponude, unapređenje prostora, zaštitu kulturne baštine i okoliša te učinkovitije upravljanje i koordinaciju dionika u destinaciji.

Na području Grada Vrbovca u 2025. godini usluga smještaja nudi se u 13 registriranih smještajnih objekata, od kojih je prema vrsti objekta 9 objekata u domaćinstvu, 2 su kuće za odmor, 1 objekt na OPG-u i 1 prenoćište. Ukupno raspoloživi kapacitet iznosi 68 kreveta uz dodatnih 15 pomoćnih kreveta. Prema vrsti i kvaliteti smještaja najzastupljeniji su objekti s 3 zvjezdice, zatim objekti s 4 zvjezdice, dok jedan objekt nema kategorizaciju. Tri smještajna objekta nose oznaku sunca i to dva objekta s 3 sunca te jedan objekt s 4 sunca. Najveći pojedinačni smještajni objekt u strukturi smještajne ponude ima kapacitet od 17 ležajeva.

Turistički promet polako se oporavlja i raste nakon velikog pada broja dolazaka i noćenja turista izazvanog zatvaranjem najvećeg smještajnog objekta – hotela Bunčić 2020. godine i Covid 19 krizom.

U ukupnom prometu u manjoj mjeri prednjače strani turisti i u dolascima i noćenjima. Analiza turističkih dolazaka i noćenja 2024. godine prema starosti turista pokazuje da i u noćenjima i u dolascima prevladavaju turisti dobnih skupina od 25 – 64 godine.

Ugostiteljsku ponudu Grada Vrbovca čini desetak ugostiteljskih objekata koji nude hranu, i to objekti jednostavnog jelovnika prilagođeni lokalnom stanovništvu i radnim navikama. Jedan objekt nudi Vrbovečku peru – jelo koje nosi EU oznaku zajamčeno tradicionalnog specijaliteta. U Vrbovcu rade i 28 ugostiteljskih objekata u kategoriji „barovi“, odnosno koji ne nude hranu.

Na području Grada Vrbovca nema kušaonica vina ni kušaonica poljoprivrednih proizvoda, iako ima nekoliko objekata registriranih za preradu mlijeka i mesa. Zastupljena je maloprodaja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na tržnici. Vinari svoja vina promoviraju i nude na manjim manifestacijama vezanim uz tradicionalne običaje tijekom vinske godine.

Od turističkih manifestacija najpoznatiji je festival „Kaj su jeli naši stari“, koji u Vrbovec svake godine privlači brojne posjetitelje. Tijekom godine postoje i druge manifestacije vezane uz tradicijske proizvode, datume rođenja ili smrti povijesnih osoba, vjerske datume, sportske događaje i druge, među kojima se ističe Advent u Vrbovcu.

Kulturni i prirodni resursi koji predstavljaju temelj za budući razvoj, atraktivnost i održivost destinacije svakako su dvorac Patačić s kulom Petra Zrinskog te očuvani prirodni tok potoka Dulepska.

Na području Grada Vrbovca djeluju dvije turističke agencije.

Od javne turističke infrastrukture potencijal predstavljaju turističke rute regionalnog značaja koje prolaze Vrbovcem, te izgradnja nekoliko biciklističko-pješačkih staza u oživotvorenju kružne biciklističke staze Grada Vrbovca.

Turistička signalizacija je slabo razvijena, kao i info-ploče koje bi pružale usluge turistima, a informacije se mogu dobiti putem društvenih mreža Turističke zajednice, službenih stranica i dr.

4. POTENCIJAL ZA RAZVOJ I PODIZANJE KVALITETE TURISTIČKIH PROIZVODA

Potencijal za razvoj turizma i podizanje kvalitete turističkih proizvoda odnosi se na resurse, mogućnosti i uvjete koje neka destinacija ima za razvoj i unapređenje turističke ponude. To uključuje prirodne, kulturne, ekonomske i infrastrukturne čimbenike koji mogu privući veći broj turista i poboljšati kvalitetu turističkog iskustva. U nastavku su navedeni najznačajniji turistički proizvodi, trenutačno stanje i potencijal za razvoj.

TURISTIČKI PROIZVOD	TRENUTAČNO STANJE	POTENCIJAL
SMJEŠTAJNI KAPACITETI	• nedostatak svih kategorija smještaja • nedostatak hotelskog smještaja • nedostatak kamping smještaja	• razvoj agroturizma, ruralnog turizma, lovnog turizma, ekološkog smještaja i luksuznih objekata • diversifikacija smještajnih kapaciteta
UGOSTITELJSKI OBJEKTI	• prevladava jednostavna struktura ugostiteljskih objekata • jednolična, slična ponuda (dnevni topli obroci, brza hrana) • standardna usluga bez dodane vrijednosti • nema orijentacije na lokalne i sezonske namirnice • nedovoljno se koristi lokalni proizvod „Vrbovečka pera“ • nedovoljno se koristi nasljeđe stoljetne tradicije mesne industrije	• povezivanje ugostiteljskog sektora i lokalnih proizvođača hrane/ poljoprivrednih proizvoda • daljnje jačanje i brendiranje manifestacije Kaj su jeli naši stari • uvođenje kreativnih jelovnika – tradicijska jela u modernoj interpretaciji • težnja k održivosti u svim sferama gospodarstva, tako i gastronomiji

KULTURNE ATRAKCIJE/RESURSI	• dosta dobra očuvanost većine objekata • nedovoljna pristupačnost kulturnim objektima	• jačanje svijesti o očuvanju tradicije i identiteta kroz kulturna dobra
PRIRODNE ATRAKCIJE/RESURSI	• ribnjaci/jezera pod upravljanjem udruga • ljepota i očuvanost ruralnog krajolika	• povezivanje s ostalim dionicima u turizmu i sadržajima koji se nude • porast potražnje za outdoor aktivnostima u turizmu
MANIFESTACIJE I DOGAĐAJI	• brojne manifestacije tijekom godine • festival tradicionalne hrane „Kaj su jeli naši stari“ prepoznatljiv u cijeloj RH • odlična suradnja sa svim lokalnim dionicima u organizaciji i provedbi manifestacija • raznolikost manifestacija po sadržajima	• rast potražnje turista za osjećajem i doživljajem u destinaciji • težnja za održivosti u turizmu • jačanje identiteta lokalnog stanovništva i povezivanje kroz manifestacije
TURISTIČKE USLUGE	• nedostatak i nerazvijenost turističkih usluga • needuciranost ljudskih resursa	• mogućnost financiranja dionika kroz projekte razvoja turističkih destinacija
KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	• za sadašnju razinu destinacije dosta dobro razvijena	• dovršetak projekata regionalnog sustava vodovoda i odvodnje i drugog kolosijeka željezničke pruge • mogućnosti u novim projektima za razvoj

		komunalne infrastrukture
DIGITALNA TEHNOLOGIJA	• gotovo cijelo područje pokriveno 4G mrežom • besplatan pristup internetu na većini javnih površina	• dovršetak projekta Pristup širokopojasnom internetu na cijelom području Grada • razvoj pametnih turističkih rješenja kroz projekte
PRISTUPAČNOST DESTINACIJE	• na svim javnim parkiralištima i pješačkim prometnim površinama osigurana je pristupačnost osobama s invaliditetom	• povećanje pristupačnosti za osobe oštećenog vida i sluha
JAVNE USLUGE I SERVISI	• zadovoljavajuća pokrivenost destinacije svim javnim uslugama i servisima	• povećanje dostupnosti stranim državljanima i turistima

5. POKAZATELJI ODRŽIVOSTI NA RAZINI DESTINACIJE

POPIS I METODOLOŠKA TABLICA OBVEZNIH POKAZATELJA ODRŽIVOSTI

	Pokazatelj	Područje održivosti	Kod pokazatelja/ Tematsko područje
1	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone	društveni	ZL-1 – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
2	Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	društveni	ZL-2 – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
3	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	društveni	ZT-1 – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
4	Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom	društveni/ upravljanje	PD-1 – Pristupačnost destinacije
5	Broj organiziranih turističkih ambulanti	društveni	SD-1 Sigurnost destinacije
6	Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju	okolišni	UVR-1 – Upravljanje vodnim resursima
7	Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)	okolišni	GO-1 – Gospodarenje otpadom
8	Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite)	okolišni – priroda	BR-1 – Zaštita bioraznolikosti
9	Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije	okolišni – klima	UEN-1 – Održivo upravljanje energijom
10	Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika	okolišni – klima	UPK-1 – Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjena
11	Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem	ekonomski	TP-1 – Turistički promet
12	Prosječna duljina boravka turista u destinaciji	ekonomski	TP-2 – Turistički promet
13	Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	ekonomski	PGS-1 – Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu
14	Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	ekonomski	PGS-2 – Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu/ Turistički promet
15	Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija	prostorni/upravljanje	TI-1 – turistička infrastruktura
16	Status implementacije aktivnosti iz plan upravljanja destinacijom	prostorni/upravljanje	OUD-1 – Održivo upravljanje destinacijom

17	Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS	prostorni/upravljanje	OUP-2 – Održivo upravljanje prostorom

5.1. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA DRUŠTVENE ASPEKTE ODRŽIVOSTI

5.1.1. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

Pokazatelj	**Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone (ZL-1)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (SDG)	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u odnosu na stotinu stalnih stanovnika u vršnom mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom.
	Opis	Ovim pokazateljem se nastoji procijeniti tzv. intenzitet turizma, odnosno razina objektivnog opterećenja koju turizam u periodu glavne turističke sezone stvara po lokalno stanovništvo, ali i prostor te infrastrukturu. Valja uočiti postojanje razlike između ovog pokazatelja, koji se može smatrati objektivnim, u odnosu na različite pokazatelje dojma koji lokalno stanovništvo ima o turizma, koji se s druge strane mogu smatrati subjektivnim pokazateljima.
Podaci	Naziv podataka	Noćenje turista predstavlja svaku registriranu noć posjetitelja u objektu koji pruža uslugu smještaja. Stalnim stanovnikom se smatra osoba koja ima prebivalište ili boravište na lokaciji turističke destinacije.

	Izvor podataka	eVisitor; DZS
Metodologija izračuna pokazatelja		Broj turističkih noćenja u vršnom mjesecu na stotinu stalnih stanovnika
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje
Početna vrijednost (2024.)		**0,17**

Izvori podataka za pokazatelj su eVisitor (turistički promet 2024. godine) te dokument statistike u nizu „Gradovi u statistici“ Državnog zavoda za statistiku. Vrijednost pokazatelja upućuje na to da lokalno stanovništvo ne osjeća nikakav teret obima fizičkog turističkog prometa. Na 100 lokalnih stanovnika dolazi manje od jednog turističkog noćenja u vrhuncu sezone (mjesec srpanj), što je izrazito malo. Turizam nije značajna gospodarska aktivnost te nema znatnijeg ekonomskog ni društvenog utjecaja.

Pokazatelj	**Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom (ZL-2)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 3 – Zdravlje i blagostanje Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji
	Opis	Zadovoljstvo stanovnika razvojem turizma bitan je cilj održivog upravljanja destinacijom, pri čemu je pozitivan stav stanovnika prema razvoju turizma jedan od ključnih elemenata njegove uspješnosti. Tamo gdje turizam nije podržan može se očekivati otpor stanovnika prema infrastrukturnim ulaganjima. Dodatno, gostoljubivi domaćini jedan su od ključnih faktora u formiranju cjelokupnog zadovoljstva turista posjetom.
Podaci	Naziv podataka	Zadovoljstvo turizmom u destinaciji
	Izvor podataka	Anketa lokalnog stanovništva

Metodologija izračuna pokazatelja	Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom u destinaciji računa se kao omjer broja ispitanika zadovoljnih turizmom i ukupnog broja ispitanika. Pokazatelj se računa na ukupnom skupu te zasebno na skupu ispitanika koji ostvaruju koristi od turizma i na skupu ispitanika koji ne ostvaruju koristi od turizma. Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom i udio stanovnika koji ostvaruju koristi od turizma u destinaciji procjenjuje se pitanjima koja su definiran smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.
Učestalost mjerenja	Svake četiri godine
Početna vrijednost (2025.)	**45,91%**

Izvor podataka je primarno istraživanje - Anketa lokalnog stanovništva koja je provedena od 28. kolovoza do 4. studenoga 2025. godine na uzorku od 257 ispitanika. U obzir su uzeti samo stanovnici koji ne ostvaruju koristi od turizma. Rezultat istraživanja pokazuje da je manje od polovice stanovnika (45,91%) zadovoljno razvojem turizma (postotak zadovoljnih čine ispitanici koji su svoje zadovoljstvo ocijenili ocjenama 4 ili 5).

Ostali odgovori koji se odnose na utjecaj turizma na lokalnu zajednicu su sljedeći:

- 57,59% ispitanika smatra da turizam pomaže u unaprjeđenju kvalitete života
- 24,51% ispitanika smatra da turizam pomaže u održanju kvalitete života
- 78,21% smatra da turizam pozitivno ili izrazito pozitivno utječe na autentičnost mjesta
- 86,38% smatra da turizam pozitivno ili izrazito pozitivno utječe na očuvanje tradicije običaja i kulture Grada Vrbovca (ocjene 4 i 5 na skali od 1-5)
- 54,51% smatra da turizam ima izrazito pozitivan utjecaj na duh mjesta (ocjena 5 na skali od 1-5)
- 31,91% smatra da turizam ima pozitivan utjecaj na duh mjesta (ocjena 4 na skali od 1-5)
- 77,04 % se tijekom turističke sezone nikada ne osjeća uznemireno zbog neočekivanih događaja povezanih s turizmom
- 81,32% ispitanika tijekom turističke sezone nikada ili skoro nikada ne osjeća da zbog turizma nema kontrolu nad važnim stvarima u svom životu
- 80,54% se zbog turizma nisu nikad ili skoro nikad osjećali nervozno i pod stresom
- 80,98% ispitanika nikada ili skoro nikada u posljednjih mjesec dana nije osjećalo da se zbog turizma ne može nositi sa svim obvezama

- 78,99% ispitanika se tijekom sezone nikada nije ljutilo zbog događaja uzrokovanih turizmom, a koji su bili izvan njihove kontrole
- 82,88% smatra da tijekom turističke sezone njihove svakodnevne aktivnosti nisu otežane zbog turizma.

Rezultati ankete ukazuju na zaključak da postoji prostor za daljnji znatan razvoj turističkog prometa, odnosno za očekivati je da bi rast turističkog prometa lokalno stanovništvo prihvatilo.

5.1.2. Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom

Pokazatelj	**Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji (ZT-1)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv gospodarski rast, puna zaposlenost i dostojanstven rad za sve Cilj 12 – Održiva potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa - Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Procjena zadovoljstva turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji na skali od 0 do 100. Procjena neto spremnosti na preporuku na skali od 0 do 100, posebno za turiste koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevne posjetitelje.
	Opis	Zadovoljni posjetitelji učinkovit su alat privlačenja novih gostiju te time i stvaranja novih radnih mjesta u destinaciji, a uz to često i dulje borave te generiraju veći prihod u odnosu na posjetitelje koji nisu zadovoljni svojim boravkom u destinaciji. Nadalje, praćenjem zadovoljstva posjetitelja mjere se i prate učinci aktivnosti na unapređenju turističkog proizvoda destinacije.
Podaci	Naziv podataka	1. zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji 2. nepotvrđivanje očekivanja 3. usporedba s idealnim boravkom 4. namjera preporuke destinacije prijateljima, rodbini ili kolegama
	Izvor podataka	Anketa turista i jednodnevnih posjetitelja

Metodologija izračuna pokazatelja	Vrijednost pokazatelja ZT-1 – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom sastoji se od: (i) vrijednosti indeksa zadovoljstva posjetitelja destinacijom i (ii) neto spremnost na preporuku destinacije Vrijednosti pokazatelja mjere se pomoću varijabli/pitanja koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja, donesenih od strane ministarstva nadležnog za poslove turizma.
Učestalost mjerenja	Svake četiri godine
Početna vrijednost (2025.)	**(i) 71,56%; (ii) 12,50%**

Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom mjereno je primarnim istraživanjem od 28. kolovoza do 5. studenoga 2025. godine na uzorku od 40 ispitanika. Rezultat ankete viši od 70% može se smatrati vrlo visokim stupnjem zadovoljstva. Međutim, spremnost na preporuku je vrlo niska – tek 12,50% turista preporučilo bi destinaciju za posjet.

5.1.3. Pristupačnost destinacije

Pokazatelj	**Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom PD-1**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Pružanje javno dostupnih informacija o atrakcijama doprinosi stvaranju održivih i otpornih urbanih područja, pomažući u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije. Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Informacije koje promiču turističke destinacije mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta.
	Povezanost sa - Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam Poseban cilj: 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prikazuje udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom u odnosu na ukupan broj atrakcija u destinaciji prepoznatim planom upravljanja
	Opis i svrha	Atrakcije kao razlog dolaska u destinaciju mogu biti iznimno raznolike i različite dostupnosti, stoga je svrha ovog pokazatelja uvid u mogućnosti obilaska

		atrakcija i lokaliteta od interesa osobama s invaliditetom (osobama s tjelesnim, intelektualnim mentalnim i osjetilnim oštećenjem zdravlja), pri čemu se pristupačnost očituje u fizičkoj pristupačnosti i pristupačnosti informacija i komunikacija.
Podaci	Naziv podataka	1. Ukupan broj atrakcija dostupnih za posjećivanje (temeljem plana upravljanja) 2. Broj pristupačnih atrakcija
	Izvor podataka	1. Plan upravljanja 2. Evidencija TZ-a o pristupačnosti atrakcija (turistički katastar) 3. Evidencija TZ-a Javne turističke infrastrukture (JTI) destinacije za Popis Javne turističke infrastrukture (JTI).
Metodologija izračuna pokazatelja		*EA* – broj svih evidentiranih atrakcija u destinaciji *EAP* – broj atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine
Početna vrijednost (2025.)		**25,80%**

Izvor podatka je TZ, a vrijednost od 25,80% pristupačnih atrakcija govori da se radi o području koje je potrebno unaprijediti. Analizirane su ukupno 2 atrakcije materijalne kulturne baštine i prometne površine u centru Vrbovca radi pristupa manifestacijama na otvorenom:

- Zaštićena kulturno povijesna cjelina u centru Vrbovca. Pristupačnost samom parku je omogućena, međutim nijedno pojedinačno zaštićeno kulturno dobro (Crkva Sv. Vida, dvorac Patačić, Kula Petra Zrinskog) nema rampe/ lifta, odnosno može se pristupiti samo izvana. Nema javnog WC-a za invalidne i slabo pokretne osobe. Informacijska pristupačnost na web stranici i društvenim mrežama nema posebne prilagodbe za slabovidne.
- Postav Muzeja Grada Vrbovec nalazi se na prvom katu dvorca Patačić i nije pristupačan osobama u invalidskim kolicima ili onima s otežanim kretanjem. Nigdje u Vrbovcu nema postavljene ploče za slabovidne ili osobe oštećena sluha.
- Centar naselja s najviše turističkih atrakcija, u najvećoj mogućoj mjeri prilagodio je pješačku prometnu infrastrukturu i onu za promet u mirovanju (parkirališta) osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti.

5.1.4. Sigurnost destinacije

Pokazatelj		**Broj organiziranih turističkih ambulanti (SD-1)**
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam Poseban cilj: 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je broj organiziranih turističkih ambulanti u svrhu provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima.
	Opis	Sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje zdravstvena zaštita turističku ambulantu može organizirati jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, jedinica lokalne samouprave, turistička zajednica, druga pravna i fizička osoba koja obavlja ugostiteljsku djelatnost i/ili pruža usluge u turizmu, zdravstvena ustanova, trgovačko društvo koje obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatni zdravstveni radnik, koji su dužni utvrditi i razdoblje rada turističke ambulante tijekom godine. Turistička ambulanta organizira se izvan mreže javne zdravstvene službe. Posebnim propisom o normativima i standardima za turističku ambulantu određeni su minimalni normativi i standardi u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme koje mora ispunjavati turistička ambulanta. Zbog potrebe osiguranja provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima, jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, za svaku sljedeću turističku sezonu utvrđuje minimalni broj turističkih ambulanti za svoje područje na temelju broja dolazaka turista u prethodnoj godini.
Obilježja podataka	Naziv	Broj organiziranih turističkih ambulanti na temelju posebnog zakona kojim se uređuje zdravstvena djelatnost
	Izvor /potencijalni izvor	Jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb

Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj je informacija o broju ambulanti u destinaciji, te se broj direktno preuzima i služi kao pokazatelj.
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje
Početna vrijednost (2025.)	**0**

U Vrbovcu nema posebno organiziranih turističkih ambulanti, kao ni na području Zagrebačke županije. U Vrbovcu turistima je na usluzi ispostava Doma zdravlja Zagrebačke županije u vremenu od 07:00-20:00 sati, kao i područne ambulante u njihovo uredovno vrijeme. Vikendom, blagdanima i praznicima turisti se mogu javiti u ambulante posebnog dežurstva, subotom od 15:00 do 20:00 i nedjeljom od 8:00 do 20:00, također u Vrbovcu. U slučaju hitnih stanja koja ugrožavaju život ili teško narušavaju zdravlje u Vrbovcu je organizirana ispostava hitne medicinske pomoći a poziva se na broj 194 ili 112.

5.2. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA OKOLIŠNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI

5.2.1. Upravljanje vodnim resursima

Pokazatelj	**Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju) (UVR-1)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 6 Čista, pitka voda i higijenski uvjeti Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine vode isporučene u smještajnim objektima destinacije u odnosu na ukupnu potrošnju vode u destinaciji, koji daje uvid u opterećenje turizma na vodni resurs destinacije.
	Opis	Ograničavajući čimbenik razvoja turizma u pojedinim destinacijama je dostupnost vode, odnosno njena nepovoljna prostorna i vremenska raspodjela, osobito u Jadranskoj Hrvatskoj te u ljetnim mjesecima, kao i gubici vode u vodoopskrbnom sustavu.Vođenje evidencije o ukupnoj finalnoj potrošnji vode dužno je provoditi i osigurati nadležno tijelo za upravljanje vodnim resursima u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju posebnog zakona kojim se uređuje upravljanje vodama
Obilježja podataka	Naziv	Ukupna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (m^3) Ukupna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (m^3) Broj ostvarenih turističkih noćenja u smještaju u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja Broj ostvarenih turističkih noćenja u smještaju u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja Broj stanovnika u destinaciji koji imaju pristup sigurnoj vodi ili imaju priključak na javnu vodoopskrbu ili imaju mogućnost priključenja na javnu vodoopskrbu u destinaciji

	Izvor podataka	1. Javni isporučitelji vodne usluge; eVisitor; DZS
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer (%) finalne potrošnje vode po noćenju turista (m^3) u smještajnim objektima destinacije i u odnosu na potrošnju vode po stanovniku destinacije (m^3).
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine
Početna vrijednost (2025.)		**-2.198%***

*vodni isporučitelj raspolaže podacima samo za kućanstva koja koriste vodu iz javne mreže

Prema isporučenim podacima pokazatelj nije bilo moguće izračunati (izračunata vrijednost je -2.198).

5.2.2. Gospodarenje otpadom

Pokazatelj	**Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone) (GO-1)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nac. planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prati omjer količina komunalnog otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u usporedbi s količinama otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone po stanovniku, u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja)
	Opis	Pokazateljem se prati ostvarenje veze između proizvodnje otpada u turizmu i gospodarskog rasta te uspješnost sprečavanja nastanka otpada u destinaciji. Ukazuje na okolišni aspekt rizika u destinacijama gdje nedovoljno adekvatna infrastruktura gospodarenja otpadom u kombinaciji s povećanom turističkom aktivnosti može ugroziti konkurentnost destinacije. Pokazatelj je važan za atraktivnost destinacije i u slučaju neuređenog ili preopterećenog sustava gospodarenja otpadom što predstavlja ograničavajući čimbenik razvoja destinacije. Noćenja turista jesu svaka registrirana noć turista u objektu koji pruža uslugu smještaja (prijavljena noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju u sustavu eVisitor). Komunalni otpad je miješani komunalni otpad i

		odvojeno sakupljeni otpad. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvoga otpada.
Obilježja podataka	Naziv podataka	Ukupna količina kom.otp. nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim i najvećim brojem noćenja (tone); Ukupan broj ostvarenih tur. noćenja u smještajnim objektima destinacije u kalendarskom mjesecu s najvećim i najmanjim brojem noćenja; Broj stanovnika destinacije
	Izvor podataka	Pružatelj javne usluge; eVisitor; DZS
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer količine otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u odnosu na ukupne količine komunalnog otpada nastale u destinaciji u mjesecima s najnižom i najvišom turističkom aktivnosti
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine
Početna vrijednost (2025.)		**17,80%**

Izvor podatak o količini komunalnog otpada je tvrtka Komunalac Vrbovec d.o.o,, izvor podataka o broju noćenja je eVisitor dok je izvor o broju stanovnika DZS.

Iz pokazatelja je vidljivo da je sustav neznatno opterećeniji u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja. Udio otpada koji proizvode turisti u mjesecu s najvećim turističkim prometom je viši za 17,80%, te se za sada ne može smatrati da bi povećanje broja turista predstavljalo ekološki rizik.

5.2.3. Zaštita bioraznolikosti

Pokazatelj	**Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite) (BR-1)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 13: Klimatske promjene – zaštita prirodnih područja doprinosi ublažavanju klimatskih promjena kroz očuvanje šuma i drugih ekosustava koji apsorbiraju ugljikov dioksid. Cilj 14: Život ispod vode – ovaj cilj uključuje očuvanje i održivo korištenje oceana, mora i morskih

		resursa. Zaštićena prirodna područja mogu uključivati morske i obalne ekosustave. Cilj 15: Život na zemlji – usredotočuje se na zaštitu, obnovu i održivu upotrebu kopnenih ekosustava te očuvanje bioraznolikosti i zaustavljanje degradacije zemljišta i gubitka staništa.
	Povezanost s - Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira udio zaštićenih prirodnih područja (dalje u tekstu: ZPP) (kopnenih i morskih) i područja ekološke mreže Natura 2000, u ukupnoj površini destinacije (jedan ili više JLS-ova), te njihova struktura prema kategoriji zaštite.
	Opis	Turizam zasnovan na prirodi brzo raste, a jedan od ključnih faktora za iskustvo posjetitelja je kvaliteta okoliša. Bioraznolika područja privlače turiste, posebno ona s infrastrukturom koja omogućava pristupačnost. Očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti ključno je za očuvanje značajnih ekonomskih koristi koje države ostvaruju od turizma. Udio zaštićenih područja ukazuje na aktivnosti vezane za očuvanje bioraznolikosti te na očuvanje, obnovu i održivu upotrebu ekosustava i njihovih usluga.
Podaci	Naziv podataka	1. Površina zaštićenih prirodnih područja prema kategoriji 2. Kategorija zaštite prirodnih područja 3. Površina destinacije
	Izvor podataka	Bioportal Bioportal Podatci JLS-a
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao udio površina zaštićenih područja u destinaciji u odnosu na ukupnu površinu destinacije i prema kategorijama zaštite na temelju zakona kojim se uređuje zaštita prirode
Učestalost mjerenja		Svake četiri godine
Početna vrijednost (2025.)		**0**

Površina zaštićenih područja za ovaj pokazatelj računa se samo za područja koja imaju nacionalnu razinu zaštite, kojih u Vrbovcu nema.

5.2.4. Održivo upravljanje energijom

Pokazatelj	**Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije (UEN-1)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 7. Pristupačna energija iz čistih izvora Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost s - Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije, a temelji se na sezonalnosti potrošnje.
	Opis	Ovaj pokazatelj daje uvid u opterećenje energetske infrastrukture i potrebe implementacije održivih oblika energije. S obzirom na intenzivnu potrebu za energijom tijekom visoke sezone, posebice u Jadranskoj Hrvatskoj, važno je razmotriti stvarno opterećenje.
Podaci	Naziv	1. Ukupna finalna potrošnja el. energije u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja 2. Ukupna finalna potrošnja el. energije u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja 3. Broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenih noćenja 4. Broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji koji imaju pristup elektro-energetskoj mreži
	Izvor	1. i 2. HEP-ODS 3., 4. – eVisitor 5. DZS, Statističko izvješće – Stanovništvo RH (godišnje procjene)
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer finalne potrošnje el. energije po noćenju turista (kWh) u smještajnim objektima u odnosu na potrošnju el. energije po stanovniku destinacije (kWh).

Učestalost mjerenja	Svake četiri godine
Početna vrijednost (2025.)	**-4.847,97%**

Podaci nisu signifikantni.

5.2.5. Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama

Pokazatelj	**Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika (UPK-1)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 3 – Zdravlje i dobrobit Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog međuodnosa turizma i klime
Pokazatelj	Definicija	Pokazateljem se utvrđuje postoji li u destinaciji sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
	Opis	Članak 7. Pariškog sporazuma postavlja globalni cilj »poboljšanja sposobnosti prilagodbe, jačanja otpornosti i smanjenja ranjivosti na klimatske promjene«. Provedba nacionalnih i lokalnih planova prilagodbe, izgradnja kapaciteta i tehnologije te povećani financijski tokovi navedeni su kao ključni alati za provedbu aktivnosti prilagodbe. Sektor turizma je jedan od pet najranjivijih sektora na klimatske promjene. Stoga je uspostava sustava za procjenu izloženosti, otpornosti i rizika te provedbu mjera za prilagodbu klimatskim promjenama na svim razinama ključna za održivost turizma kao ključne gospodarske grane u Republici Hrvatskoj. Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20) i Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19) reguliraju pitanje prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj.
Podaci	Naziv podataka	Doneseni i provedeni strateški, planski ili programski dokumenti koji integriraju koncept prilagodbe klimatskim promjenama i procjenu rizika na razini destinacije

	Izvor podataka	Upravni odjeli JLS
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o tome je li destinacija donijela dokumente (strategiju i/ili plan i/ili program) te koji je napredak/udio mjera u provedbi i/ili implementiranih mjera za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena i procjenu rizika – DA/NE/ udio mjera u provedbi i/ili implementiranih
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine
Početna vrijednost (2024.)		**DA, 71,11**

Grad Vrbovec je 2022. godine donio Akcijski plan energetski i klimatski održivog razvitka Grada vrbovca. Definirano je ukupno 45 mjera za ublažavanje ili prilagodbu klimatskim promjenama. U provedbi je 16 mjera.

5.3. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA EKONOMSKE ASPEKTE ODRŽIVOSTI

5.3.1. Turistički promet

Pokazatelj	**Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem (TP-1)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa/ Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj dolazaka turista u destinaciji u mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom na temelju broja ostvarenih noćenja što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom kontekstu.
	Opis	Priljev posjetitelja u turističku destinaciju predstavlja obvezni uzrok potrebe za upravljanjem održivošću destinacije. S obzirom na činjenicu da turizam predstavlja uglavnom sezonalnu aktivnost, ovim pokazateljem svakako valja uzeti u obzir razlike u priljevu posjetitelja unutar i van turističke sezone, pri čemu je priljev posjetitelja u periodu glavne, odnosno visoke turističke sezone najrelevantniji podatak za upravljanje održivošću destinacije.
Podaci	Naziv podataka	Ukupan broj dolazaka turista kao broj osoba koje su se u destinaciji prijavile i ostvarile noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja.
	Izvor podataka	eVisitor
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o ukupnom broju dolazaka turista u destinaciji u mjesecu s najvećim brojem ostvarenih dolazaka, te se broj direktno preuzima iz sustava eVisitor i služi kao pokazatelj.
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje
Početna vrijednost (2024.)		**173**

Kalendarski mjesec s najvećim brojem dolazaka je srpanj. Izvor podataka je eVisitor.

Pokazatelj	**Prosječna duljina boravka turista u destinaciji (TP-2)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost s - Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira prosječan broj noćenja koje jedan turist ostvari u destinaciji.
	Opis	Duljina boravka, odnosno prosječan broj noćenja koje turisti ostvaruju u destinaciji se može smatrati relevantnom informacijom za upravljanje destinacijom, poglavito u kontekstu suvremenih trendova skraćenja duljine boravka, ali i s aspekta upravljanja ljudskim potencijalima potrebnim za održavanje ujednačene razine pružanja sveobuhvatne turističke usluge što se posebno odnosi na segment smještaja.
Podaci	Naziv podataka	Dolazak turista predstavlja posjetitelja koji se prijavio i ostvario noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja. Noćenje turista predstavlja svaku registriranu noć posjetitelja u objektu koji pruža uslugu smještaja.
	Izvor podataka/potencijalni izvor	eVisitor
Metodologija izračuna pokazatelja		Prosječna duljina boravka turista u destinaciji
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje
Početna vrijednost (2024.)		**2,72 dana**

Prema izvoru eVisitor prosječna duljina boravka turista je 2,72 dana. Duljina boravka upućuje na karakter tranzitnog turizma ili vrlo kratkih vikend posjeta.

5.3.2. Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu

Pokazatelj	**Broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-1)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti
	Povezanost sa - Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Jačanje ljudskih potencijala u turizmu
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj zaposlenih na mjesečnoj razini u području i djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećoj nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (dalje u tekstu: NKD)
	Opis	Budući da rad predstavlja obvezni proizvodni čimbenik uslužnih djelatnosti, izravno povezan s isporukom turističkog proizvoda odnosno usluge, povećanje ili smanjenje ukupnog broja zaposlenih osoba u središnjim turističkim djelatnostima (pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane) može posredno ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovanja gospodarskih subjekata općenito u svim turističkim djelatnostima.
Podaci	Naziv podataka	1. Broj zaposlenih prema mjestu rada 2. Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Portal za napredno praćenje tržišta rada 2. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i podatci dostupni u Ministarstvu
Metodologija izračuna pokazatelja		Podaci se preuzimaju iz službenih administrativnih izvora
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje
Početna vrijednost (2024.)		**107,92**

Izvor podatka o broju zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje. Ukupan prosječni broj

zaposlenih u svim djelatnostima je 5.324, tako da se radi o udjelu od oko prosječno 2,03% u ukupnom broju zaposlenih što pokazuje da turizam u Vrbovcu ima neznatan ekonomski učinak.

Pokazatelj	**Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-2)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti
	Povezanost s - Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira poslovni prihod gospodarskih subjekata ostvaren tijekom godine u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećem NKD-u
	Opis	Poslovni prihod izravno je povezan sa sposobnosti gospodarskih subjekata da isporuče turistički proizvod odnosno uslugu, pri čemu promjena u vremenu odnosno povećanje ili smanjenje poslovnog prihoda može ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovnog položaja gospodarskih subjekata uslijed internih ili eksternih razloga, ali i neizravno upućivati na položaj gospodarskih subjekata u svim turističkim djelatnostima na razini destinacije.
Podaci	Naziv podataka	Poslovni prihod ostvaren tijekom godine
	Izvor podataka/potencijalni izvor	FINA/Porezna uprava – podatak iz Registra godišnjih financijskih izvještaja
Metodologija izračuna pokazatelja		Podaci će na zahtjev biti dostupni u Ministarstvu
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje
Početna vrijednost (2024.)		**3.257.094,00€**

Poslovni prihod po zaposlenom u turizmu u Vrbovcu je 30.158€.

5.4. OBVEZNI POKAZATELJI ODRŽIVOSTI KOJI MJERE UTJECAJ TURIZMA NA PROSTORNE ASPEKTE ODRŽIVOSTI DESTINACIJE I ORGANIZACIJU TURIZMA

5.4.1. Turistička infrastruktura

Pokazatelj	**Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija (TI-1)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – promicanje održivog turizma koji pridonosi zapošljavanju i rastu. Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – očuvanje kulturne i prirodne baštine urbanog okruženja. Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – odgovorno upravljanje prirodnim resursima. Cilj 15: Život na zemlji – zaštita, obnova i promicanje održive uporabe ekosustava, očuvanje biološke raznolikosti.
	Povezanost s - Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se vrši identifikacija i kategorizacija turističkih resursa na području destinacije, uključujući prirodne (parkovi, rezervati, pejzaži) i kulturno-povijes-ne/antropogene atrakcije (povijesni lokaliteti, muzeji, spomenici, nematerijalna baština).
	Opis	Identifikacija i kategorizacija turističkih resursa ključna je za razvoj održivog turizma jer omogućava efikasno upravljanje i očuvanje prirodnih i kulturnih resursa. Pruža temelj za kreiranje ciljanih marketinških strategija koje ističu jedinstvene atribute destinacije, privlačeći time odgovarajuće turiste. Osim toga, pomaže lokalnim zajednicama da razumiju i vrednuju svoju baštinu, potičući lokalno sudjelovanje i osvještavanje važnosti očuvanja tih resursa za buduće generacije.
Podaci	Naziv podataka	1. Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara 2. Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja 3. Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara

		4. Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. – 3. Registar kulturnih dobara RH (ministarstvo nadležno za kulturu) 4. Bioportal (ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša)
Metodologija izračuna pokazatelja		Nije primjenjivo
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje
Početna vrijednost (2025.)		**9 zaštićenih kulturnih dobara**

5.4.2. Održivo upravljanje destinacijom

Pokazatelj	**Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom (OUD -1)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Ovaj cilj se fokusira na stvaranje održivih i otpornih urbanih područja. Višegodišnji planovi ili strategije za odredišta, koji su ažurni i javno dostupni, igraju ključnu ulogu u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije. Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Strategije koje promiču održivi razvoj turističkih destinacija mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta. Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – Višegodišnje strategije koje uključuju načela održive potrošnje i proizvodnje mogu pomoći u smanjenju ekološkog otiska turizma i promicanju održivih praksi u lokalnim zajednicama. Cilj 17: Partnerstva za ciljeve – Uspostavljanje partnerstava između različitih dionika, uključujući vladine i nevladine organizacije, privatni sektor i lokalne zajednice, ključno je za razvoj i provedbu uspješnih strategija održivog razvoja.
	Povezanost s - Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam Posebni cilj: Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog razvoja
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je definiran kao praćenje statusa implementacije Plana upravljanja, pri čemu je

		polazište terminski plan aktivnosti i njihove implementacije
	Opis i svrha	Postojanje Plana upravljanja preduvjet je destinacijskog razvoja za sva odredišta u Hrvatskoj, stoga je uspješna implementacija aktivnosti iz Plana polazište za održivo upravljanje destinacijom, te praćenja stanja upravljačkih aktivnosti.
Podaci	Naziv podataka	1. Strategija/ plan izrađen i javno dostupan – DA/NE 2. Ukupan broj aktivnosti definiranih Planom 3. Broj implementiranih aktivnosti definiranih planom
	Izvor podataka	1., 2. i 3. Turistička zajednica / JLS
Metodologija izračuna pokazatelja		Omjer implementiranih aktivnosti / ukupni broj aktivnosti definiranih Planom X 100 Implementirane aktivnosti su one koje su u potpunosti završene, te za njih postoje mjerljivi rezultati provedbe.
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje
Početna vrijednost (2025.)		**Ne postoji plan upravljanja**

5.4.3. Održivo upravljanje prostorom

Pokazatelj	**Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS (OUP-1)**	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 15 – Očuvanje života na zemlji
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih noćenja u smještaju destinacije unutar godine dana po izgrađenom hektaru zona stambene i ugostiteljsko-turističke namjene.
	Opis	S obzirom na to da se turistička aktivnost može gotovo isključivo odvijati u zonama stanovanja (S) i zonama mješovite namjene (M1), te u zonama predviđenima za odvijanje ugostiteljsko-turističke namjene (T), sve druge građevinske

		zone nisu uključene u analizu. Nadalje, pritisak koji proizlazi iz korištenja prostora može se isključivo evidentirati kao pritisak na već izgrađena područja, te stoga u izračun ne ulaze planirana(neizgrađena) područja. U konačnici pritisak bi bilo poželjno evidentirati na godišnjoj razini, ali i na razini tromjesečja, da bi se utvrdilo pritisak u najopterećenijem dijelu godine.
Podaci	Naziv podataka	1. noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju 2. površina izgrađenog dijela zona stambene namjene destinacije 3. površina izgrađenog dijela zona mješovite namjene pretežito stambene namjene 4. površina izgrađenog dijela zona ugostiteljsko-turističke namjene destinacije
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. eVisitor i porezna uprava 2., 3. i 4. jedinice lokalne samouprave + PPUG/O (prostorni planovi uređenja gradova/ općina)
Metodologija izračuna pokazatelja		T_N – broj turističkih noćenja unutar destinacije ostvarenih u jednoj godini P_S – povr. izgr. građ. zemljišta u zonama stanovanja (ha) P_M – povr. izgr. građ. zemljišta u zonama mješovite namjene pretežito stambene namjene (ha) P_T – povr. izgr. građ. zemljišta u zonama predviđenim za odvijanje ugostiteljsko-turističke aktivnosti
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine
Početna vrijednost (2025.)		**1,59**

Prema podacima eVisitora i Grada Vrbovca izračunat je pokazatelj čija vrijednost upućuje na zaključak da je razina turističkog pritiska na urbanizirani prostor izrazito niska.

6. RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA

6.1. RAZVOJNE POTREBE I PRILIKE

6.1.1. SWOT analiza

Izrada SWOT analize s ključnim dionicima omogućuje da Plan upravljanja destinacijom bude realan, ciljan i održiv, usmjeren na iskorištavanje potencijala Grada Vrbovca i poboljšanje konkurentnosti na turističkom tržištu. Turistički potencijal Grada Vrbovca temelji se na tradiciji, kulturnoj baštini, razvijenoj sportskoj infrastrukturi, autentičnom ruralnom prostoru, poljoprivrednoj proizvodnji, povoljnom geografskom smještaju i položaju, prepoznatljivim manifestacijama i brojnim udrugama. Kako bi se unaprijedila prepoznatljivost Grada kao turističke destinacije i umanjila razvojna ograničenja, provedena je analiza razvojnih mogućnosti i potreba. Cilj analize je sistematizacija ključnih prednosti, slabosti, prilika i izazova u razvoju turizma te definiranje strateških ciljeva i aktivnosti za održiv i konkurentan turistički razvoj.

U izradi analize korišteni su sljedeći izvori podataka:

- Postojeći planski i razvojni dokumenti
- Statistički podaci
- Ankete s turistima, lokalnim stanovništvom i gospodarstvenicima
- Rezultati radionica s ključnim dionicima

Tab. 9. Swot analiza turizma u Gradu Vrbovcu

SNAGE	**SLABOSTI**
❖ Povoljan prometno-geografski položaj ❖ Dobra prometna povezanost sa Zagrebom ❖ Bogata kulturna baština ❖ Prirodni krajobrazi ❖ Festival tradicionalne hrane „Kaj su jeli naši stari“ ❖ Manifestacije ❖ Brojnost i raznovrsnost lokalnih udruga	❖ Nedostatak smještajnih kapaciteta ❖ Nedostatak ugostiteljske ponude ❖ Nezainteresiranost lokalnih poduzetnika za bavljenje turizmom ❖ Nedostatak suradnje i umreženosti dionika ❖ Nedostatak turističke infrastrukture ❖ Prevelika ovisnost turizma o manifestacijama ❖ Nedostatak cjelogodišnje integrirane turističke ponude

❖ Sportska infrastruktura ❖ Ruralni karakter destinacije ❖ Poljoprivredna proizvodnja i OPG-ovi	
PRILIKE	**PRIJETNJE**
❖ Zagreb kao glavno emitivno tržište ❖ Bogata nematerijalna kulturno-povijesna baština ❖ Brendiranje grada kao gastro destinacije ❖ Razvoj selektivnih oblika turizma – sportsko-rekreacijski, ruralni, gastronomski, kulturni i dr. ❖ Privlačenje jednodnevnih posjetitelja ❖ EU fondovi i nacionalni programi za turizam, zelenu infrastrukturu i kulturnu baštinu ❖ Turizam na OPG-ovima ❖ Geotermalni energija – potencijal razvoja zdravstvenog turizma	❖ Zakonska prenormiranost ❖ Sporost birokracije i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa ❖ Nedostatak financijskih sredstava ❖ Nestabilnosti u PIK Vrbovec mesnoj industriji ❖ Dnevne migracije stanovništva ❖ Konkurencija drugih kontinentalnih destinacija ❖ Prevelika ovisnost o jednoj velikoj manifestaciji

Izvor: Autori dokumenta, 2025.

Turistički potencijal Grada Vrbovca temelji se na bogatoj tradiciji i kulturnoj baštini, razvijenoj sportskoj infrastrukturi, autentičnom ruralnom prostoru i kvalitetnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Povoljan geoprometni položaj te razvijena mreža manifestacija i aktivnih udruga dodatno jačaju atraktivnost destinacije. Analizom razvoja, prepoznate su potrebe za unaprjeđenjem turističkih proizvoda i produljenje boravka gostiju, kao i izazovi u motivaciji lokalnih poduzetnika i sektorskih dionika. SWOT analiza posebno ukazuje na važnost bolje koordinacije i informiranosti svih aktera u destinaciji, intenzivnijeg ulaganja u zaštitu prostora i okoliša, kao i kreiranja novih sadržaja za goste. Ujedno otkriva širok spektar razvojnih prilika, poput dostupnosti fondova i mogućnosti jačanja suradnje između sektora. Na temelju SWOT analize moguće je zaključiti da grad ima stabilan temelj za održivi i konkurentan turistički razvoj, ali je daljnji napredak vezan uz povećanje kvalitete i raznolikosti ponude, boljeg upravljanja resursima te jačanje partnerstva između javnog, privatnog i civilnog sektora. Provedba ciljanih mjera, utemeljenih na SWOT analizi, bit će ključ za dugoročno pozicioniranje Vrbovca kao prepoznatljive i poželjne destinacije kontinentalne Hrvatske.

6.2. IDENTIFICIRANJE OPĆIH NAČELA I CILJEVA TURIZMA

6.2.1. Opća načela razvoja turizma

Za potrebe ovog plana, opća načela razvoja turizma Grada Vrbovca određuju se skladu s dokumentom „Plan upravljanja destinacijom za područje Zagrebačke županije do 2028.“. Definirana su sljedeća opća načela razvoja turizma Grada Vrbovca:

- Održivost: Održivost turističkog razvoja označava niz politika kojima se razvija turizam koji ispunjava potrebe turista te lokalne zajednice danas. Glavne sastavnice održivosti su odgovoran razvoj turizma, zaštita okoliša i resursa, promicanje društvenih vrijednosti, uključenost lokalnog stanovništva u turističke aktivnosti i ekonomske koristi od turizma uz očuvanje tradicije, kulturnog naslijeđa i autentičnosti te ravnomjernu raspodjelu turizma tijekom godine (smanjenje sezonalnosti).
- Kvaliteta: integrirano upravljanje kvalitetom, visoka kvaliteta turističkih proizvoda i usluga, s turistima i posjetiteljima u središtu. U obzir treba uzeti kvalitetu doživljaja i kvalitetu ponude.
- Pristupačnost: osiguravanje turističke infrastrukture i sadržaja svima, što znači univerzalnost, uključivost i dostupnost bez fizičkih, ekonomskih ili informacijskih prepreka, a odnosi se na fizičku, informacijsku i cjenovnu pristupačnost, te isključuje diskriminaciju bilo koje skupine turista po bilo kojoj osnovi.
- Zadovoljstvo: potrebno je stalno istraživanje zadovoljstva lokalnog stanovništva, turista i posjetitelja kao i njihovih preporuka i povratka u destinaciju, analizu tih istraživanja te unapređenje turizma destinacije sukladno inputima istraživanja, ali i rezultatima istraživanja tržišnih trendova.
- Sigurnost: osiguravanje osjećaja sigurnosti lokalnog stanovništva, turista i posjetitelja, a odnosi se na fizičku, digitalne, a posebno zdravstvenu sigurnost.
- Inovacije: konkurentnost turističke destinacije temeljena na inovacijama kao neizostavnim alatom.

6.2.2. Vizija razvoja turizma

Vizija govori o tome kako će neka destinacije izgledati u budućnost, govori o željenoj slici te destinacije. S jedne strane, ona počiva na razvojnim mogućnostima i ograničenjima koji su prepoznati u SWOT analizi, a s druge strane odraz je želja i stremljenja prema pomacima koji bi se mogli ostvariti. Vizijom se određuje idealna, zamišljena slika destinacije kakvu želimo u

budućnosti. Vizija Grada Vrbovca glasi: „Grad Vrbovec razvija se kao održiva i prepoznatljiva kontinentalna destinacija temeljena na lokalnoj baštini, gastronomiji, prirodnim resursima i kvaliteti života, koja osigurava uravnotežen razvoj turizma na dobrobit stanovnika, posjetitelja i gospodarstva.“

6.2.3. Prioritetna područja razvoja

Uzimajući u obzir rezultate SWOT analize, opća načela razvoja turizma i viziju, određeno je pet prioritetnih područja razvoja turizma u gradu Vrbovcu.

PRIORITETNA PODRUČJA RAZVOJA TURIZMA GRADA VRBOVCA

- Unapređenje gastronomske ponude
- Ravnomjerno raspoređena ponuda manifestacija tijekom cijele godine
- Razvoj outdoor ponude i mogućnosti za boravak u prirodi
- Razvoj interpretacije identiteta destinacije i kulturne baštine
- Unapređenje i jačanje mehanizama upravljanja destinacijom.

6.3. STRATEŠKI CILJEVI, MJERE I AKTIVNOSTI

Strateški ciljevi razvoja turizma u destinaciji odnose se na dugoročne planove i smjernice koji se postavljaju s ciljem održivog razvoja turizma, poboljšanja konkurentnosti destinacije i povećanja koristi za lokalnu zajednicu, turiste i okoliš. Ovi ciljevi temelje se na analizi postojećih resursa, potreba tržišta i trendova, te se uz svaki od strateških ciljeva predlažu konkretne mjere koje će se poduzimati u svrhu dostizanja tog cilja, a destinaciju prema stabilnom i održivom turističkom razvoju.

U okviru ovog Plana identificirani su i projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije, koji predstavljaju ključne razvojne okosnice te imaju značajan utjecaj na unapređenje turističke infrastrukture, jačanje identiteta i povećanje konkurentnosti destinacije, a to su:

- Izgradnja interpretacijskog centra „Kaj su jeli naši stari“
- Obnova i revitalizacija dvorca Patačić

1. JAČANJE KONKURENTNOSTI I KVALITETE TURISTIČKE PONUDE

Cilju 1 doprinijet će se kroz mjere izgradnje nove i unapređenje postojeće turističke infrastrukture, kroz stvaranje novih turističkih proizvoda i atrakcija te održavanje i jačanje manifestacija kroz cijelu godinu.

Aktivnosti/projekti u sklopu navedenih mjera oblikovane su u skladu s načelima razvoja turizma za koje se opredijelila destinacija.

MJERA 1.1 – izgradnja nove i unapređenje postojeće turističke infrastrukture (P3, P4)

1 Izgradnja interpretacijskog centra „Kaj su jeli naši stari“ – projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije

2 Ostvarenje šetnice „Zlenin“

3 Projekt „Vrba nas spaja“

4 Osnivanje šetnice oko ribnjaka Bajer

5 Izgradnja atletske staze u Vrbovcu

Ovom mjerom razvija se outdoor ponuda, odnosno mogućnosti za boravak u prirodi, te poboljšava interpretacija identiteta destinacije i kulturne baštine. Ostvarenjem projekta od posebnog značaja izgradnje i opremanja interpretacijskog gastro centra planira se dobiti jedinstven turistički proizvod – referentno mjesto za interpretaciju gastronomije sjeverozapadne RH. Vrbovcu i okolici projekt bi doprinio stvaranju lanaca dodanih vrijednosti kroz umrežavanje turističkog, ugostiteljskog i povezanih sektora i ostvario znatan utjecaj na poticanje poduzetništva, povećanje turističke ponude i stvaranje novih radnih mjesta.

Izgradnjom trim staze „Zlenin“ i šetnice oko ribnjaka Bajer poboljšala bi se outdoor ponuda i mogućnosti boravka u prirodi, kao i interpretacija dijela kulturne baštine koji se odnosi na industrijski razvoj Grada Vrbovca. Projektom „Vrba nas spaja“ kroz interpretacijsko-edukativni projekt koji koristi simboliku vrbe – stabla koje se nalazi u imenu Vrbovec, ojačat će identitet destinacije i stvoriti cijela paleta interpretacije. Kroz stablo vrbe i priče i aktivnosti oko iste, jednim prirodnim i kulturnim simbolom povezat će se prostor, zajednicu i baštinu. Izgradnjom atletske staze unaprijedit će se sportsko-rekreacijska infrastruktura destinacije koja će predstavljati podlogu za razvoj postojećih i novih sportskih manifestacija i outdoor aktivnosti.

MJERA 1.2 – stvaranje novih turističkih proizvoda i atrakcija (P1, P4)

6 Razvoj marke proizvoda „Vrbovečka košarica“

7 Uređenje vodotornja s vidikovcem

Ovom mjerom pridonosi se unapređenju gastronomske ponude destinacije i razvoju interpretacije identiteta i kulturne baštine. Vrbovečkom košaricom stvorit će se prepoznatljiv destinacijski brenda koji objedinjuje proizvode lokalnih OPG-ova i malih proizvođača kojima se povećava vidljivost, time i dostupnost lokalnih proizvoda na tržištu kroz interpretaciju, storytelling i direktnu prodaju. Projektom uređenja vodotornja predviđeno je preuređenje i ostvarenje dodatne funkcije vodotornja i okolne parcele. Na mjestu zapuštene kontrolne sobe moguće je ostvariti multifunkcionalni prostor koji je idealan za vidikovac i dati mu dodatnu višestruku namjenu i financijsku održivost.

MJERA 1.3 – održavanje i jačanje manifestacija tijekom cijele godine (P2, P4)

8 Manifestacija „Festival tradicionalne hrane Kaj su jeli naši stari“

9 Manifestacija „Advent u Vrbovcu“

10 Manifestacija „Rockabilly-Beery fest“

11 Manifestacija „Dan okusa Vrbovečke pere“

Ovom mjerom ostvaruje se održavanje manifestacija tijekom godine i doprinosi razvoju interpretacije identiteta destinacije i kulturne baštine. "Kaj su jeli naši stari" je festival tradicionalne hrane koji promovira autohtonu tradicijsku kuhinju vrbovečkog kraja. Namirnice korištene u procesu pripreme jela su s lokalnih OPG-ova vrbovečkog kraja čime se potiče održivost i uključivanje domaćih proizvođača u cjelokupni koncept festivala. Ovo je najstarija i najposjećenija manifestacija u Vrbovcu, a u RH jedinstvena po svojoj ponudi i sadržaju. Rockabilly – Beery Fest kulturno-glazbena je manifestacija koja kroz glazbu, ples, modu i umjetnost reinterpretira duh pedesetih godina prošlog stoljeća. Projektom „Dan okusa Vrbovečke pere“ želi se na zabavan način približiti građanima Vrbovca i gostima, a posebno

mlađim generacijama, tradicijski proizvod „Vrbovečka pera“. Projektom se okupljaju kuharske generacije od školske dobi do kuhara treće dobi. "Advent u Vrbovcu" je višednevni zimski program koji obuhvaća uređenje gradskog središta i organizaciju raznovrsnih događanja tijekom adventskog razdoblja. Glavni prostorni fokus je na klizalištu i sanjkalištu koje predstavlja atrakciju za sve generacije.

2. ZAŠTITA I UNAPREĐENJE PROSTORA, BAŠTINE I OKOLIŠA

Ovom cilju doprinijet će se mjerama zaštite kulturnih dobara i očuvanjem materijalne i nematerijalne baštine, unapređenjem prostora centra grada Vrbovca, te zaštitom i očuvanjem prirode i okoliša.

MJERA 2.1 – zaštita kulturnih dobara i očuvanje materijalne i nematerijalne baštine (P4)

12 Obnova i revitalizacija dvorca Patačić - projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije

13 Izgradnja tematskog parka Marije Jurić Zagorke u Negovcu

Zgrada Dvorca Patačić na lokaciji Trg Petra Zrinskog 28, pretrpjela je oštećenja u potresima u ožujku i prosincu 2020. godine, pojačana dotrajalošću. Zgrada je pojedinačno kulturno dobro te se 2025. godine krenulo s njenom cjelovitom obnovom. Zgrada se koristi za potrebe Muzejske zbirke. Obnova i revitalizacija dvorca Patačić projekt je od posebnog značaja koji predstavlja jedan od ključnih infrastrukturnih i kulturnih resursa destinacije. Izgradnjom tematskog parka Marije Jurić Zagorke u mjestu njena rođenja – Negovcu, dobit će se novi objekt kulturne infrastrukture u Vrbovcu, povećati participacija građana u kulturnom životu, prezentirati lik i djelo književnice koja je ovdje rođena te kreirati novi prostor za održavanje priredbi, kazališnih inscenacija, čitanja, performansa, obilježja godišnjica i sl., od koji su neki već zaživjeli u Vrbovcu (Zagorkini književni dani npr.).

MJERA 2.2 – unapređenje prostora destinacije (P3, P4)

14 Uređenje ljetne pozornice i parka u centru Vrbovca

Projektom su planirane minimalne, ali nužne intervencije u strukturi postojećeg zelenila, dodavanje stabala, grmlja i trajnica pogodnih za oprašivače radi povećanja bioraznolikosti i estetske vrijednosti parka, obnova staza i javne plastike, obnova urbane opreme, osvjetljenje područja te ostvarenje informativnih i interaktivnih sadržaja u svrhu jačanja identiteta ovog prostora i njegovog povijesnog značaja.

MJERA 2.3 – zaštita i očuvanje prirode i okoliša (P3, P4)

15 Valorizacija i očuvanje potoka Dulepska

Projektom se planira osnivanje poučne pješačke, kao i biciklističke staze (u širem obuhvatu) s mjestima za odmor i rekreaciju, a sve uz mjere očuvanja prirodnosti toka.

3. UČINKOVITO UPRAVLJANJE I KOORDINACIJA DIONIKA U DESTINACIJI

Ova mjera odnosi se na uspostavljanje sustava, procesa i praksi koji omogućuju harmonično i strateško djelovanje svih sudionika uključenih u razvoj turizma – javnog sektora, lokalnih poduzetnika, lokalne zajednice, turističkih organizacija, udruga te posjetitelja. Cilj ove mjere je stvaranje održivog, konkurentnog i kvalitetnog turističkog proizvoda kroz zajedničko planiranje, donošenje odluka i provedbu aktivnosti. Ovom mjerom osigurava se uravnotežen razvoj turizma bez negativnih utjecaja na lokalnu zajednicu i okoliš, povećava konkurentnost destinacije na tržištu kroz profesionalno i koordinirano djelovanje. Poticanjem suradnje doći će do inovativnijih i kvalitetnijih turističkih proizvoda. Mogućnost konflikata svedena je na najmanju moguću mjeru, a povećava se zadovoljstvo svih uključenih dionika.

MJERA 3.1 – valorizacija i brendiranje gastronomske ponude (P1, P4, P5)

Ovom mjerom unapređuje se gastronomska ponuda, jača se identitet destinacije i interpretacija nematerijalne baštine te unapređuju i jačaju mehanizmi upravljanja destinacijom.

16 Gastro identitet Vrbovca – standardizacija i turistička interpretacija lokalne kuhinje

Ovom aktivnosti uspostavit će se temelj gastronomskog doživljaja destinacije, povezati ugostiteljsku ponudu s budućim brendom „Vrbovečka košarica“ te potaknuti ugostitelje na kreativnu valorizaciju tradicije i jaču destinacijsku koheziju.

MJERA 3.2 – rad na razvoju cikloturizma i ostalih outdoor aktivnosti (P2, P3)

Ova mjera usmjerena je na razvoj i unapređenje raznih aktivnosti na otvorenom, prvenstveno cikloturizmom. To su biciklijade, tematske pješačke ture vrbovečkim krajem na prvi dan godišnjih doba, Salix Sub Astra (atletski miting u centru grada), Vrbovečki polumaraton, Vrbovečko projahivanje, Off-road utrka, prvomajska likovna kolonija na jezeru Bajer

17 Postavljanje signalizacije i opremanje kružne biciklističke rute

18 Organiziranje događaja povezanih s outdoor aktivnostima (biciklijada, pješačenje kroz godišnja doba, atletski miting i dr.)

Ovom aktivnošću postavit će se signalizacija i opremiti kružna biciklistička ruta koja prolazi okolicom Vrbovca. Aktivnosti također obuhvaćaju sustavno planiranje i organizaciju različitih događaja na otvorenom tijekom godine, čime se oblikuje aktivna i održiva turistička ponuda Vrbovca.

MJERA 3.3. – podizanje vidljivosti destinacije (P5)

19 Unapređenje turističke signalizacije

20 Digitalni i pametni turizam

Strateški ciljevi razvoja turizma trebaju biti usklađeni s dugoročnim razvojnim planovima destinacije, a ključna je suradnja svih dionika (lokalna vlast, turistički sektor, zajednice, posjetitelji) kako bi se postigla održivost i dugoročna korist za sve.

7. POPIS PROJEKATA

NAZIV PROJEKTA:	**Izgradnja interpretacijskog centra *Kaj su jeli naši stari* -** projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	Izgrađena javna turistička infrastruktura u području gastronomije - Interpretacijski centar *Kaj su jeli naši stari* u gradu Vrbovcu, u skladu s EU standardima zaštite okoliša i zelene tranzicije turističkih proizvoda
OPIS PROJEKTA:	Projektom je planirana izgradnja i opremanje gastro Interpretacijskog centra (IC) *Kaj su jeli naši stari* kao jedinstvenog turističkog proizvoda. IC će biti referentno mjesto za interpretaciju gastronomije sjeverozapadne RH (Međimurske, Koprivničko križevačke, Varaždinske, Zagrebačke i Grada Zagreba te Krapinsko zagorske županije) i vrbovečkog kraja, čime se stvaraju jaki multiplicirajući učinci na širokom geografskom području. Projekt se odvija na području Zagrebačke županije, u centru grada Vrbovca, gradu bogate gastro i kulturne baštine, ali još nedovoljno iskorištenih potencijala što se ogleda u svrstavanju u ITR 3. Još od 1981. godine svake godine posljednji vikend u kolovozu organizira se manifestacija „Kaj su jeli naši stari", koja okuplja na desetke tisuća posjetitelja. Vrbovec je grad fine tradicionalne kuhinje, domaćeg sira, štruklji i štrudli, autohtonih jela i dobre kapljice vina, dom je PIK-a Vrbovec i Vrbovečke pere, koja nosi EU znak zajamčeno tradicionalnog specijaliteta. Aktivnosti koje projekt sadrži su izrada projektne dokumentacije, izgradnja i opremanje IC-a, te aktivnosti vezane uz provedbu horizontalnih mjera.
NOSITELJ PROJEKTA:	Grad Vrbovec
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2027 - 2028 godina
VRIJEDNOST PROJEKTA:	6.612.071,59€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	EU fondovi, Ministarstvo turizma i sporta, Ministarstvo regionalnog razvitka i fondova EU, Zagrebačka županija, Grad Vrbovec
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Projekt doprinosi održivosti destinacije kroz ekološke, društvene i ekonomske pokazatelje, stvarajući održivu javnu turističku infrastrukturu. Ekološka održivost – zgrada je projektirana kao nZEB, odnosno kao zgrada s gotovo nultom potrošnjom energije, te znatno doprinosi okolišnom cilju ublažavanja klimatskih promjena. Predviđena je solarna elektrana na krovu, „zeleni

	zid“, korištenje kišnice, automatizirani sustav uštede energije i dr. Društvena održivost – projekt doprinosi cjelogodišnjem turizmu budući da će turistička infrastruktura nakon ulaganja godišnje poslovati 12 mjeseci. Projektom je planirano zapošljavanje 4 djelatnika na puno radno vrijeme (edukator/interpretator I, edukator/interpretator II, tehničar, spremačica/domaćica). Projekt je pristupačan osobama s invaliditetom- projektom su planirani nadstandardi vezano za promicanje pristupačnosti za osobe s invaliditetom, promiče ravnopravnost spolova i nediskriminaciju, prilagođen je obiteljskim posjetama. Ekonomska održivost – projekt doprinosi stvaranju lanaca dodanih vrijednosti kroz umrežavanje turističkog, ugostiteljskog i povezanih sektora, ima znatan utjecaj na poticanje poduzetništva, povećanje turističke ponude, stvaranje novih radnih mjesta.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 1 – Jačanje konkurentnosti i kvalitete turističke ponude
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Projektna dokumentacija je u potpunosti izrađena – geotehnički elaborat, idejni i glavni projekt s troškovnikom, revizija glavnog projekta, izvedbeni projekt, troškovnik opremanja-produkt dizajn, studija izvodljivosti i CB analiza

NAZIV PROJEKTA:	**Ostvarenje šetnice - Trim staze „Zlenin“**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	Povećanje mogućnosti za provođenje outdoor aktivnosti u destinaciji izgradnjom javne turističke infrastrukture – trim staze.
OPIS PROJEKTA:	Predmet projekta je izgradnja trim staze koja će se protezati od Vrbovca do Topolovca uz kanalizirani potok Zlenin. Staza će biti pješačko biciklistička prometna površina namijenjena za zajedničko korištenje, duljine 3.300 metara, ulaznog platoa i pristupnih puteva, širine 3,0 metra, odnosno većim dijelom 1,8 metara (nakon ugostiteljskog objekta) od čega bi trećina širine staze trebala biti obložena sportskom podlogom za trčanje. Ulazni plato će biti parterno uređen kao kombinacija asfaltne površine pristupnih staza, popločenih površina s urbanom opremom, prostora za vježbanje sa spravama za zagrijavanje i istezanje te zelenih površina s visokim i niskim zelenilom. Uz stazu će s jedne strane biti izvedena rasvjeta i zaštita od prolaza motornih vozila na

	stazu, a s druge strane (bliže kanalu) je predviđena sadnja visokog i niskog zelenila (autohtonih vrsta) i postavljanje urbane opreme (klupe, koševi za otpad). Uz stazu postoji projektiran ugostiteljski objekt. Prateći teren se postepeno približava nereguliranom koritu potoka Zlenin koji prati sve do izlaska iz šume, gdje potok skrene u polje, a koridor nastavlja uz sami rub šume do prometnice gdje i završava. S druge strane prometnice se nalazi sportsko igralište naselja Topolovec.
NOSITELJ PROJEKTA:	Grad Vrbovec
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2026 – 2029 godine
VRIJEDNOST PROJEKTA:	450.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Ministarstvo turizma i sporta, Zagrebačka županija, Grad Vrbovec
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji – odgovorno korištenje resursa i promocija outdoor aktivnosti i održive mobilnosti. Društveni pokazatelji – poboljšanje pristupa osobama smanjenih mogućnosti kretanja sportskim sadržajima, promocija zdravog načina života. Ekonomski pokazatelji – diversifikacija turističke ponude, povećanje prihoda iznajmljivačima kroz dulju sezonu i veću posjećenost.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 1 – Jačanje konkurentnosti i kvalitete turističke ponude
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Izrađen je idejni projekt – arhitektonski projekt parternog i hortikulturnog uređenja; potrebno je riješiti imovinsko-pravne odnose na većini trase, te izraditi glavni projekt.

NAZIV PROJEKTA:	**„Vrba nas spaja“**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	1. Valorizacija prirodnog i kulturnog identiteta Grada Vrbovca kroz održive, kreativne i edukativne aktivnosti vezane uz simboliku vrbe. 2. Uređenje interpretativne šetnice s „vrboredom“ i javnih prostora (uključujući kružni tok) koji simbolički i estetski ističu vrbu kao identitet Grada Vrbovca.

	3. Povezivanje projekta s budućim brendom „Vrbovečka košarica“ kroz proizvodnju autentičnih uporabnih predmeta od vrbe. 4. Promicanje vrijednosti zdravlja, simbolike prirode i prepoznatljivosti destinacije kroz povezivanje kulturnih, krajobraznih i ljekovitih aspekata vrbe.
OPIS PROJEKTA:	„Vrba nas spaja“ je interpretacijsko-edukativni projekt koji koristi simboliku vrbe kao stabla koje se nalazi u imenu Vrbovec. Vrba kao prirodni i kulturni simbol povezuje prostor, zajednicu i baštinu te postaje temelj stvaranja inovativnog doživljajnog proizvoda u destinaciji. Projekt uključuje izradu dekorativnih i uporabnih predmeta od vrbe (šibe, drvo) kroz niz tematskih radionica koje se organiziraju u suradnji s lokalnim udrugama, školama, obrtnicima i umjetnicima. Radionice su usmjerene ne samo na prijenos znanja i vještina, već i na međugeneracijsko povezivanje te podizanje svijesti o održivom korištenju prirodnih resursa. Jedan od ključnih segmenata projekta je sadnja vrboreda u sklopu šetnice koja će prostorno povezivati simboliku vrbe, prirodnu komponentu prostora i destinacijski razvoj. Projekt je izravno povezan s razvojem budućeg brenda „Vrbovečka košarica“, koji promiče proizvode lokalnih OPG-ova, obrtnika i poduzetnika. Kroz integraciju košarica od vrbe u ponudu brenda, projekt pridonosi jačanju autentične, regenerativne i kružne destinacijske ekonomije. Košarice i drugi proizvodi od vrbovog šiblja i drva izrađeni u sklopu radionica mogu postati i službeni suvenir destinacije, dodatno obogaćujući ponudu. U procesu otkrit će se zanimljivost – skriveno u samoj srži projekta je ljekovitost vrbe koja je prirodni izvor salicilne kiseline, ljekovite BSA kiseline iz kojeg je sintetiziran prvi aspirin. Vrbovec time postaje mjesto „bez glavobolje“ – destinacija mira, zdravlja i harmonije s prirodom. U sklopu projekta planira se i hortikulturno uređenje kružnog toka u Vrbovcu, gdje bi se sadnjom vrbe oblikovao prostorni i simbolični ulaz u grad. Na taj način bi posjetitelji već pri dolasku u Vrbovec bili dočekani znakom koji nosi poruku o identitetu i vrijednostima destinacije. Cjelokupni projekt predstavlja platformu za održivi razvoj, kreativno izražavanje i kulturno-ambijentalnu interpretaciju identiteta Grada Vrbovca uz sudjelovanje lokalne zajednice u stvaranju regenerativnog turističkog proizvoda.
NOSITELJ PROJEKTA:	Turistička zajednica Grada Vrbovca
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2025. – 2028.

VRIJEDNOST PROJEKTA:	38.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Hrvatska turistička zajednica, Ministarstvo turizma i sporta, Zagrebačka županija, EU fondovi, vlastita sredstva Turističke zajednice Grada Vrbovca, Grad Vrbovec
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	<u>Okolišni pokazatelji</u> Oplemenjivanje prostora po principu zelene urbane obnove kroz sadnju autohtone vrste (vrba). Uporaba lokalnih i prirodnih materijala za izradu uporabnih predmeta, čime se doprinosi održivosti. Jačanje ekološke svijesti i poticanje na očuvanje prirode lokalne zajednice putem radionica i interpretacije. <u>Društveni pokazatelji</u> Osiguravanjem pristupačnosti i otvorenosti projekta za sve dobne i društvene skupine aktivno se u projekt uključuje lokalna zajednica što jača društvenu koheziju. Prenose se znanja i vještine vezane uz tradicionalnu obradu vrbe kroz radionice, posebno među mlađom populacijom. Promiče se kulturni identitet i jačanje osjećaja pripadnosti kroz interpretaciju ljekovitih i simboličnih značajki lokalne flore. <u>Ekonomski pokazatelji</u> Potiču se lokalne mikro-poduzetničke inicijative kroz izradu proizvoda od vrbe. Generira se nova turistička ponuda temeljena na doživljaju, priči i rukotvorinama, čime se produljuje boravak i povećava potrošnja posjetitelja. Otvara se mogućnost plasmana proizvoda od vrbe kroz suvenire, kao dio gastro-paketa, uporabnih predmeta od mekog drva i dr. Projekt je dugoročno isplativ kroz niske operativne troškove i visoku simboličku vrijednost u brendiranju destinacije.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 1 – Jačanje konkurentnosti i kvalitete turističke ponude
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Nije primjenjivo

NAZIV PROJEKTA:	**Uređenje šetnice oko ribnjaka Bajer**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	Uređenje javne turističke infrastrukture koja nudi dodatan sadržaj turistima za provođenje outdoor aktivnosti i mjesto interpretacije prirodnog bogatstva i povijesti Vrbovca.
OPIS PROJEKTA:	Ribnjak Bajer nastao je na mjestu eksploatacije gline za ciglanu koja je na tom mjestu proizvodila ciglu oko 100 godina, što mu daje i kulturno-povijesni značaj. Zemljište je u vlasništvu Republike Hrvatske, a ribolovnom vodom gospodari Športsko ribolovno društvo „Amur“ iz Vrbovca, koje u potpunosti njeguje način ribolova “Ulovi i pusti”. Društvo često organizira kupove u kojima se natječu natjecateljske ekipe u šaranskom ribolovu te u ribolovu udicom na plovak. Svake godine prvog svibnja – na praznik rada na ribnjaku Bajer održava se likovna kolonija koja uključuje lokalne i gostujuće umjetnike, a privlači i sve više lokalnog stanovništva. Uređenjem šetnice oko ribnjaka Bajer značajno bi pozitivno utjecalo na razvoj turizma, jer ne samo da doprinosi ljepoti i funkcionalnosti prostora, već može privući turiste i posjetitelje na različite načine. Ovaj ribnjak već i sad ima veliku prirodnu i krajobraznu vrijednost. Mirno okruženje ribnjaka nudi savršeno mjesto za opuštanje, meditaciju ili wellness aktivnosti. Uređenjem šetnice oko ribnjaka poboljšala bi se vizualnu atraktivnost prostora, čineći ga privlačnijim za turiste. Dodatno bi se uredile staze, klupe, mostovi i vidikovci što bi omogućilo posjetiteljima da se opuste, uživaju u prirodi i provedu vrijeme na svježem zraku. Osim toga, ribnjak bi se učinio dostupnijim raznim skupinama posjetitelja, uključujući starije osobe, obitelji s djecom i osobe s invaliditetom. Uređene staze, rampa za osobe s invaliditetom, informativno/edukativne ploče s informacijama o ekosustavu slatkovodnih voda, pojedinoj flori i fauni te dijelu povijesti i gospodarstva ovog dijela Vrbovca bila bi dodana vrijednost turističkoj ponudi Grada Vrbovca.
NOSITELJ PROJEKTA:	Turistička zajednica Grada Vrbovca u suradnji sa ŠRD „Amur“
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2027-2028
VRIJEDNOST PROJEKTA:	100.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	FZOEU, Zagrebačka županija, Grad Vrbovec

DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji – informiranjem posjetitelja – lokalnog stanovništva i turista o ekosustavu ribnjaka, biljnim i životinjskim vrstama i važnosti očuvanja vodenih ekosustava doprinosi se zaštiti okoliša i prirode. Očuvanjem gospodarenja ribolovnom vodom po sistemu „Ulovi i pusti“, njeguje se zdrav odnos prema prirodi i održiv način gospodarenja. Društveni pokazatelji – poboljšat će se pristup osobama smanjenih mogućnosti kretanja i ostalim različitim skupinama stanovništva – obiteljima s djecom, umirovljenicima, sportašima kao i ljubiteljima rekreacije u prirodi. Dodatno, stvorit će se mogućnost interpretacije lokalne povijesti i baštine. Ekonomski pokazatelji – dostupnošću i zanimljivošću ribnjaka kroz cijelu godinu, otvara se prilika za početak rada trgovina, restorana, kafića i suvenirnica u blizini ribnjaka.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 1 – Jačanje konkurentnosti i kvalitete turističke ponude
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Priprema projektne dokumentacije nije započela

NAZIV PROJEKTA:	**Izgradnja i opremanje atletske staze u Vrbovcu**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	Cilj projekta je unaprijediti sportsku i rekreacijsku infrastrukturu Grada Vrbovca te stvoriti preduvjete za razvoj sportskog i rekreacijskog turizma. Projekt doprinosi organizaciji sportskih događanja, povećanju kvalitete života lokalnog stanovništva te jačanju destinacijske ponude kroz cjelogodišnje aktivnosti. Specifični ciljevi uključuju: • razvoj kvalitetne sportske infrastrukture u skladu s međunarodnim standardima • stvaranje uvjeta za organizaciju atletskih natjecanja i rekreativnih događanja • poticanje aktivnog načina života i uključivanje lokalne zajednice • diversifikaciju turističke ponude kroz sportsko-rekreacijske sadržaje
OPIS PROJEKTA:	Projekt obuhvaća izgradnju i opremanje suvremene atletske staze s pripadajućim borilištima, u skladu s važećim pravilima

	World Athletics (WA), čime se osigurava mogućnost organizacije službenih sportskih natjecanja i događanja. U okviru projekta planira se izvedba zemljanih i asfalterskih radova, postavljanje nosivih i završnih slojeva atletske staze te ugradnja visokokvalitetne sintetičke (poliuretanske) podloge. Projekt uključuje i izgradnju te opremanje borilišta za atletiku (skok u dalj, troskok, bacanje kugle, diska i kladiva), kao i izvedbu sustava oborinske odvodnje i pripadajuće infrastrukture. Dodatno, projekt obuhvaća iscrtavanje staze i svih borilišta prema međunarodnim standardima te pripremu za certificiranje staze, čime se osigurava njezina funkcionalnost za sportske manifestacije. Izgradnjom atletske staze stvaraju se preduvjeti za razvoj sportskih događanja (atletski miting, utrke, škole sporta), ali i za svakodnevno korištenje od strane građana, rekreativaca i sportskih klubova. Projekt se izravno nadovezuje na razvoj outdoor i sportsko-rekreacijskog turizma te doprinosi pozicioniranju Vrbovca kao destinacije aktivnog odmora i zdravog načina života.
NOSITELJ PROJEKTA:	Grad Vrbovec
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2026. – 2028.
VRIJEDNOST PROJEKTA:	600.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Grad Vrbovec, Ministarstvo turizma i sporta, Zagrebačka županija
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji • korištenje kvalitetnih i dugotrajnih materijala smanjuje potrebu za čestim intervencijama • uređenje prostora uz kontrolirano upravljanje oborinskim vodama • poticanje boravka na otvorenom i korištenja nemotoriziranih oblika rekreacije Društveni pokazatelji • povećanje dostupnosti sportske infrastrukture lokalnom stanovništvu • poticanje zdravog načina života i tjelesne aktivnosti • uključivanje djece, mladih i sportskih udruga u aktivnosti

	• jačanje društvene kohezije kroz sportska događanja Ekonomski pokazatelji • razvoj sportskog i rekreacijskog turizma • mogućnost organizacije događanja koja generiraju dodatnu potrošnju • jačanje lokalnog gospodarstva kroz povećanje broja posjetitelja • povećanje atraktivnosti destinacije za nove investicije
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 1 – Jačanje konkurentnosti i kvalitete turističke ponude
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Nije primjenjivo.

NAZIV PROJEKTA:	**Postavljanje signalizacije i opremanje kružne biciklističke rute**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	Razvoj cikloturizma uz opremanje i obilježavanje biciklističkih ruta
OPIS PROJEKTA:	Projekt predviđa formiranje kružne biciklističke staze u heterogenoj zoni koja se sastoji od postojećih prometnica i makadamskih putova. Značajan dio odnosno 40% dužine prolazi glavnom gradskom prometnicom, oko 10% sporednim prometnicama na zapadu, a ostatak makadamskim putovima uz željezničku prugu i vodotok Črnec na zapadu. Projekt obuhvaća: na sjeveru Zagrebačku Ulicu od križanja s Ulicom Braće Radić do križanja s Križevačkom ulicom. Nadalje Bjelovarsku ulicu od navedenog križanja koja se nastavlja na ŽC3052 do granice Grada Vrbovca. Na istoku makadamski put uz vodotok Črnec koji vodi do jezera Črnec. Na jugu makadamski put od jezera Črnec do Kolodvorske ulice, zatim Kolodvorsku ulicu koja se nastavlja na Ulicu braće Radić do križanja sa Zagrebačkom ulicom, odnosno jezera Bajer. Ruta bi se naslanjala na treću najvažniju biciklističku rutu u Zagrebačkoj županiji (Dugo Selo – Vrbovec – Križevci). Projektom je predviđeno ostvarenje dvostruke biciklističke staze te na pogodnim mjestima na istoku, jugu i zapadu pješačke šetnice. Za izgradnju staze se maksimalno koristi postojeća infrastruktura. Na svim mjestima gdje je to moguće

	preferiraju se prirodni materijali podloge odnosno kamen tucanik. Planiraju se odmorišta, stanice za popravak i spremišta za bicikle. Projekt biciklističke staze potrebno je uskladiti s projektima ozelenjavanja prometnih koridora kako bi se ostvarili drvoredi i potezi visokog zelenila, te povezivanje biciklističkim stazama trase kružne rute s centrom Vrbovca. Ostvaren projekt će osim poticanja održivih oblika prijevoza i mogućnosti rekreacije imati korist u obliku biciklističkog povezivanja s kolodvorom odnosno poticanjem korištenja željeznice za međugradska putovanja.
NOSITELJ PROJEKTA:	Grad Vrbovec
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2025 - 2028
VRIJEDNOST PROJEKTA:	500.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Program konkurentnost i kohezija, MINTS, Zagrebačka županija, Grad Vrbovec
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji – odgovorno korištenje resursa i promocija outdoor aktivnosti i održive mobilnosti. Društveni pokazatelji – poboljšanje pristupa osobama smanjenih mogućnosti kretanja sportskim sadržajima, promocija zdravog načina života. Ekonomski pokazatelji – diversifikacija turističke ponude, povećanje prihoda iznajmljivačima kroz dulju sezonu i veću posjećenost.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 1 – Jačanje konkurentnosti i kvalitete turističke ponude
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Projektna dokumentacija se izrađuje po fazama

NAZIV PROJEKTA:	**Uređenje vodotornja s vidikovcem**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	Stvaranje nove turističke atrakcije
OPIS PROJEKTA:	Vrbovečki vodotoranj na Trgu Petra Zrinskog sagrađen je 1979. godine kao betonska konstrukcija visine oko 32 metra. Smješten je u blizini središta grada na reljefno povišenom položaju i prepoznatljiv je u vizuri Grada Vrbovca. Spremište vode se nalazi u betonskoj kupoli iznad kontrolne sobe, a do vrha se dolazi preko spiralnog stubišta u kupoli. Na gornjem

	dijelu vodotornja smještene su bazne stanice operatera mobilnih komunikacija i radio odašiljači. Ispod kupole se nalazi kontrolna soba, u zapuštenom stanju i ne upotrebljava se. Vodotoranj je trenutačno u funkciji kao javno dobro u javnoj uporabi kojim upravlja Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije d.o.o. Projektom je predviđeno preuređenje i ostvarenje dodatne funkcije vodotornja i okolne parcele. Na mjestu zapuštene kontrolne sobe moguće je ostvariti multifunkcionalni prostor, koji je idealan za vidikovac, a njegovim preuređenjem moguće je ostvariti dodatnu višestruku namjenu i financijsku održivost, npr. galerijski prostor, ugostiteljskom namjenom, događajima. Na čestici vodotornja se također može urediti multifunkcionalna otvorena površina - postavljanjem skulptura, zelenila, edukativnim panoima povezanim s vodom i njezinim racionalnim korištenjem.
NOSITELJ PROJEKTA:	Grad Vrbovec, Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije d.o.o.
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2027-2029
VRIJEDNOST PROJEKTA:	200.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	FZOEU, Grad Vrbovec
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji – edukacijom građana o odgovornom korištenju pitke vode doprinosi se zaštiti okoliša; modelom kružnog gospodarenja i davanjem uporabne vrijednosti neiskorištenom izgrađenom prostoru doprinosi se održivom upravljanju stvorenim dobrima. Društveni pokazatelji – nema utjecaja. Ekonomski pokazatelji – davanjem mogućnosti ostvarenja prihoda od korištenja prostora vodotornja, doprinosi se zaposlenosti i ostvarenju dohotka gospodarstvenicima.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 1 – Jačanje konkurentnosti i kvalitete turističke ponude
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Nema izrađene dokumentacije

NAZIV PROJEKTA:	**Razvoj brenda „Vrbovečka košarica“**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	Stvaranje prepoznatljivog destinacijskog brenda koji objedinjuje proizvode lokalnih OPG-ova i malih proizvođača Vrbovca i okolice pod oznakom „Vrbovečka košarica”. Povećanje vidljivosti i dostupnosti lokalnih proizvoda na tržištu kroz interpretaciju, storytelling i direktnu prodaju. Poticanje održivog razvoja destinacije kroz korištenje lokalnih resursa, jačanje lokalne ekonomije i aktivno uključivanje zajednice.
OPIS PROJEKTA:	Projekt „Vrbovečka košarica” osmišljen je kao krovni marketinško-prodajni brend koji okuplja proizvode s područja Grada Vrbovca i okolice pod zajedničkom oznakom identiteta i kvalitete. Ključna nosiva ideja je pletena košarica izrađena od vrbe koja u sebi sadržava odabrane prehrambene i ostale uporabne proizvode vrbovečkih OPG-ova, obrtnika i malih proizvođača. Košarica nije samo fizički proizvod, već i certifikacijska oznaka „Vrbovečka košarica” koju dobivaju oni proizvođači i proizvodi koji zadovolje kriterije izvornosti, kvalitete, lokalne sirovine, održivog poslovanja i turističke atraktivnosti. Oznaka će biti razvijena kroz pravilnik, vizualni identitet i proces označavanja proizvoda i prodajnih mjesta. Projekt se temelji na kreiranju snažnog identitetskog proizvoda Grada Vrbovca koji kombinira simboliku vrbe, autentične lokalne proizvode, tradicionalne vještine i materijale te mogućnost aktivnog sudjelovanja posjetitelja u njihovom otkrivanju. Više je mogućnosti sudjelovanja turista u stvaranju „košarice“ – kroz pokazne radionice izrade košarice od vrbe koja se napuni odabranim proizvodima, kroz dobivanje mape certificiranih proizvođača s oznakom „Vrbovečka košarica”, koji su raspoređeni na području Grada Vrbovca i njegove okolice. Mapu turist može pratiti pješice, biciklom ili automobilom te obilaziti proizvođače, birati proizvode koje želi i postepeno sastavljati vlastitu personaliziranu košaricu koja će biti suvenir i iskustvo u jednom. Tijekom vremena razvit će se i drugi načini slaganja „košarice“. Ovaj koncept potiče autentičnu interakciju s destinacijom, diseminaciju turista po ruralnim dijelovima, direktnu prodaju lokalnih proizvoda te razvoj storytelling pristupa kroz ljude i prostore povezane simbolikom vrbe i identiteta. Kroz sustav vizualne signalizacije, QR kodova i interpretacijskih točaka, cijeli proces dodatno postaje edukativan i atraktivan. Projekt također uključuje dizajn ambalaže, promotivnu kampanju,

	digitalni katalog proizvoda i inicijalnu seriju promotivnih košarica za potrebe evenata i poklon paketa. U projekt će biti uključeni edukativni elementi: radionice o brendiranju za proizvođače, prezentacije košarice na sajmovima te tematski događaji s kušanjem i pričom o vrbi, identitetu i tradiciji. Projekt ima potencijal za stalnu nadogradnju (mobilna aplikacija, digitalna košarica, tematski itinereri, partnerstva s agencijama) i može postati prepoznatljiv simbol Vrbovca, u funkciji turizma, promocije lokalne ekonomije i održivog razvoja.
NOSITELJ PROJEKTA:	Turistička zajednica Grada Vrbovca
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2025. – 2028.
VRIJEDNOST PROJEKTA:	40.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Ministarstvo turizma i sporta RH, Hrvatska turistička zajednica, Zagrebačka županija, EU fondovi, vlastita sredstva Turističke zajednice Grada Vrbovca, Grad Vrbovec, potencijalna sponzorstva i partnerstva
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	<u>Okolišni pokazatelji</u> Korištenje lokalnih materijala i proizvoda, poticanje proizvodnje ekološke hrane i okolišno prihvatljivih metoda i pakiranja. Promicanje kružne ekonomije kroz radionice i samostalnu izradu predmeta. <u>Društveni pokazatelji</u> Aktivno uključivanje lokalne zajednice – poljoprivrednih proizvođača, obrtnika, poduzetnika, edukatora i posjetitelja u proces brendiranja. Poticanje intergeneracijskog prijenosa znanja, vještina, nematerijalne baštine i interpretacije istih. Edukacija posjetitelja o lokalnoj tradiciji i vrijednostima kroz direktno iskustvo. <u>Ekonomski pokazatelji</u> Jačanje tržišne pozicije OPG-ova, obrtnika i ostalih dionika kroz zajednički brend. Povećanje prihoda kroz direktnu prodaju i promociju proizvoda. Razvoj nove turističke ponude koja potiče produljenje boravka i disperziju turista izvan centra Vrbovca.

	Obogaćen turistički doživljaj kroz edukaciju i samostalno kreiranje personalizirane „košarice“ svakog posjetitelja.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 1 – Jačanje konkurentnosti i kvalitete turističke ponude
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Studija stvaranja brenda još nije započela.

NAZIV PROJEKTA:	**Festival tradicionalne hrane „Kaj su jeli naši stari“**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	• Promocija i stvaranje identiteta destinacije kroz tradicionalnu gastronomsku ponudu te vrednovanje i prezentaciju materijalne i nematerijalne kulturne baštine vrbovečkog kraja. • Očuvanje i prenošenje tradicije pripreme autohtonih jela kroz aktivno uključivanje lokalnih udruga, ugostitelja, OPG-ova i kulturnih institucija. • Uključivanje čitave lokalne zajednice na svim razinama u održivo upravljanje destinacijom • Poticanje domaćeg stanovništva na bavljenje turističkom djelatnošću te povezivanje lokalnih proizvođača hrane s turističkim tokovima kroz sajamske i prezentacijske formate. • Jačanje pozicioniranja Vrbovca kao nacionalnog centra tradicijske gastronomije s naglaskom na kontinentalnu kuhinju. • Podizanje organizacijske, promotivne i interpretacijske kvalitete festivala u skladu s principima održivog turizma i destinacijskog brendiranja. • Povećanje atraktivnosti destinacije za posjetitelje svih dobnih skupina kroz kombinaciju kulturnih, zabavnih, edukativnih i interaktivnih sadržaja.
OPIS PROJEKTA:	"Kaj su jeli naši stari" je festival tradicionalne hrane koji promovira autohtonu tradicijsku kuhinju vrbovečkog kraja. Namirnice korištene u procesu pripreme jela su s lokalnih OPG-ova vrbovečkog kraja čime se potiče održivost i uključivanje domaćih proizvođača u cjelokupni koncept festivala. Na mnoštvo punktova, posjetitelji mogu uživati u preko 100 vrsta domaćih jela i slastica pripremljenih od strane lokalnih ugostitelja, udruga žena, lovaca, vatrogasaca, ribiča, vinara i mnogih drugih, dok udruge žena kao čuvarice baštine prenose tradiciju kuhanja starinskih jela posjetiteljima. U sklopu festivala održava se mnoštvo kulinarskih radionica

	koje vode neki od najpoznatijih hrvatskih chefova. Suradnja s ostalim hrvatskim županijama nastoji se podići na jedan viši nivo i to kroz povezivanje s destinacijama diljem Hrvatske koje svoju turističku ponudu temelje na specifičnoj zaštićenoj gastronomskoj baštini, a koju imaju prilike prezentirati upravo na "Kaj su jeli naši stari". Osim povezivanja na nacionalnoj razini, prezentiranjem tradicionalnih jela gostiju koji dolaze izvan granica Hrvatske, festival osim nacionalnog dobiva i međunarodni karakter. Na festivalu se posebno nastoji promovirati Vrbovečku peru koja je u 2024. godini zaštićena EU znakom kao zajamčeno tradicionalni specijalitet. Također, festival kroz sajam OPG-ova i obrtništva služi kao svojevrsna platforma svim proizvođačima hrane i obrtnicima koji nude tradicionalne proizvode tipične za ovaj prostor kontinentalne Hrvatske. Veliki naglasak stavljen je na prezentaciju cjelokupne kulturne materijalne i nematerijalne baštine vrbovečkog kraja, osim hrane, prezentirane s naglaskom na tradicionalne običaje i folklor. Festival tako nudi raznolik kulturno-umjetnički program u kojem se susreću običaji i tradicija raznih dijelova Hrvatske. Sve je popraćeno bogatim zabavnim programom, brojnim radionicama, izložbama, kvizovima, natjecanjima i sportskim događajima, uz prilagodbu sadržaja baš svim uzrastima. Mnoštvo edukativnog sadržaja i radionica namijenjeno je upravo najmlađima do kojih se konceptom festivala uvelike želi doprijeti. Cijeli festival kroz godine se prometnuo u važnu kariku podizanja svijesti o važnosti podrške lokalnoj proizvodnji hrane i održivom načinu života, očuvanju tradicijskih vrijednosti i identiteta prostora te brendiranju Vrbovca i šireg prostora kao turističke destinacije koja svoju ponudu temelji na svim navedenim vrijednostima.
NOSITELJ PROJEKTA:	Turistička zajednica Grada Vrbovca
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	Kontinuirano
VRIJEDNOST PROJEKTA:	300.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Hrvatska turistička zajednica, Zagrebačka županija, Grad Vrbovec, Vlastita sredstva Turističke zajednice Grada Vrbovca, sponzori
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji • Upotreba lokalnih, sezonskih i ekoloških namirnica iz kratkih lanaca opskrbe.

	• Ograničavanje jednokratne plastike, korištenje biorazgradive ambalaže. • Edukacija posjetitelja o održivim prehrambenim praksama i lokalnoj proizvodnji. Društveni pokazatelji • Aktivno uključivanje lokalne zajednice. • Povećanje svijesti o važnosti tradicijske baštine i gastronomskog identiteta. • Edukacija najmlađih i intergeneracijski prijenos znanja o gastronomskoj baštini. • Povezivanje na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Ekonomski pokazatelji • Direktna prodaja proizvoda OPG-ova i obrtnika. • Produženje boravka posjetitelja kroz višednevni program. • Brendiranje Vrbovca kao gastro destinacije kontinentalne Hrvatske. • Osiguranje prepoznatljivosti i potencijala za ulazak u nacionalne i EU turističke kampanje.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 1 – Jačanje konkurentnosti i kvalitete turističke ponude
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Nije primjenjivo

NAZIV PROJEKTA:	**Manifestacija „Advent u Vrbovcu“**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	• Očuvanje i njegovanje božićnih tradicija i običaja vrbovečkog kraja kroz raznolike kulturne i zabavne sadržaje. • Povećanje vidljivosti i atraktivnosti destinacije Vrbovec u zimskim mjesecima te stvaranje dodatnih razloga za dolazak posjetitelja. • Uključivanje svih segmenata lokalne zajednice u osmišljavanje i provedbu programa, što rezultira jačanjem identiteta destinacije i socijalne kohezije. • Jačanje lokalnog gospodarstva kroz poticanje potrošnje kod lokalnih OPG-ova, obrtnika i ugostitelja tijekom manifestacije.

	• Osiguranje bogatog i pristupačnog programa za djecu, mlade i obitelji s ciljem oblikovanja pozitivnih međugeneracijskih iskustava u zajednici. • Promocija destinacije na regionalnoj i nacionalnoj razini kao zimskog gastro-kulturnog središta Zagrebačke županije.
OPIS PROJEKTA:	"Advent u Vrbovcu" je višednevni zimski program koji obuhvaća uređenje gradskog središta i organizaciju raznovrsnih događanja tijekom adventskog razdoblja. Glavni prostorni fokus je na klizalištu i sanjkalištu koje predstavlja atrakciju za sve generacije. Ugostiteljski punktovi na trgu nude adventsku gastronomsku ponudu, dok Adventska kućica "Kaj su jeli naši stari" nudi tradicionalne specijalitete koje pripremaju lokalne udruge. Na pozornici se izmjenjuju glazbeni nastupi, folklorne izvedbe, dječje predstave i prigodni kulturno-umjetnički programi, uz naglasak na lokalne izvođače poput HKUD-a Petar Zrinski, Limene glazbe i mažoretkinja Vrbovca. Manifestacija se posebno orijentira na najmlađe posjetitelje kroz brojne radionice, predstave, kreativne izložbe i božićne aktivnosti. Posebne atrakcije su dječji doček Nove godine i božićna darivanja. Cjelokupni program ima humanitarnu komponentu, osobito kroz tradicionalno puštanje lampiona s humanitarnim ciljem. Božićni sajam i buvljak okupljaju lokalne proizvođače, OPG-ove i obrtnike koji predstavljaju svoje proizvode, dok adventska pješačka tura upoznaje posjetitelje s kulturno-povijesnim lokalitetima i pejzažem Vrbovca. Grad je uređen u tradicijskom božićnom duhu, a većinu ukrasa izrađuju lokalni umjetnici i kreativci. Advent u Vrbovcu pozicionira se kao središnji zimski događaj destinacije, koji objedinjeno promovira kulturu, gastronomiju, zajednicu i održivost.
NOSITELJ PROJEKTA:	Turistička zajednica Grada Vrbovca
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	Kontinuirano
VRIJEDNOST PROJEKTA:	130.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Hrvatska turistička zajednica, Zagrebačka županija, Grad Vrbovec, Vlastita sredstva Turističke zajednice Grada Vrbovca, sponzori
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji: poticanje lokalne proizvodnje, korištenje prirodnih i ručno izrađenih ukrasa, selektivno prikupljanje otpada tijekom manifestacije.

	Društveni pokazatelji: visoka uključenost lokalne zajednice, kulturno-obrazovni sadržaji za djecu i obitelji, poticanje lokalnog ponosa i identiteta. Ekonomski pokazatelji: prihod lokalnih OPG-ova i obrtnika, povećanje potrošnje u ugostiteljskom i uslužnom sektoru tijekom manifestacije, jačanje vidljivosti destinacije.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 1 – Jačanje konkurentnosti i kvalitete turističke ponude
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Nije primjenjivo

NAZIV PROJEKTA:	**Manifestacija „Rockabilly-Beery fest“**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	• Promicanje kulturne raznolikosti i očuvanje glazbene i vizualne baštine 50-ih godina 20. stoljeća. • Razvoj kulturnog turizma u Vrbovcu kroz stvaranje jedinstvene manifestacije koja kombinira glazbu, modu, umjetnost i gastronomiju. • Povećanje prepoznatljivosti Grada Vrbovca kao destinacije kulturnih i glazbenih događanja. • Poticanje zajedništva i uključivanje lokalne zajednice, posebice mladih, u organizaciju i provedbu festivala.
OPIS PROJEKTA:	Rockabilly – Beery Fest kulturno-glazbena je manifestacija koja kroz glazbu, ples, modu i umjetnost reinterpretira duh pedesetih godina prošlog stoljeća. U središtu festivala su glazbeni nastupi domaćih i regionalnih, ali i međunarodnih rockabilly izvođača, plesne radionice, izložbe oldtimera, likovne i fotografske radionice te retro kutak s frizurama i šminkom iz 50-ih. Poseban naglasak stavlja se na promociju lokalne pivarske scene, uz uključivanje Vrbovečke udruge pivara i brojnih lokalnih ugostitelja. Festival okuplja umjetnike, izvođače i posjetitelje različitih generacija te promovira kulturnu produkciju i identitet Grada Vrbovca. Edukativnim i participativnim elementima projekt podiže kulturnu ponudu te jača kapacitete lokalne zajednice za organizaciju kulturnih događanja.
NOSITELJ PROJEKTA:	Turistička zajednica Grada Vrbovca
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	Kontinuirano

VRIJEDNOST PROJEKTA:	40.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Hrvatska turistička zajednica, Ministarstvo turizma i sporta RH, Zagrebačka županija, Grad Vrbovec, Vlastita sredstva Turističke zajednice Grada Vrbovca, sponzori
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji: korištenje lokalnih dobavljača hrane i pića, promicanje održivih materijala za uređenje prostora, smanjenje jednokratne plastike. Društveni pokazatelji: aktivno uključivanje lokalnih udruga, škola, umjetnika i volontera, edukativne radionice za sve dobne skupine, promocija zajedničkih vrijednosti. Ekonomski pokazatelji: povećanje broja noćenja i posjetitelja, promocija lokalnih pivara i ugostitelja, dodatna potrošnja u gradu tijekom trajanja festivala.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 1 – Jačanje konkurentnosti i kvalitete turističke ponude
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Nije primjenjivo

NAZIV PROJEKTA:	**Manifestacija „Dan okusa Vrbovečke pere“**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	1. Promocija zajamčeno tradicionalnog specijaliteta Vrbovečke pere 2. Slavljenje tradicijskog proizvoda i općenito hrane 3. Poticanje proizvođača hrane da brendiraju svoje proizvode 4. Promocija proizvoda koji su lokalno proizvedeni na obiteljskim gospodarstvima (sir, vrhnje, jaja)
OPIS PROJEKTA:	Projektom „Dan okusa Vrbovečke pere“ želi se na zabavan način približiti građanima Vrbovca i gostima, a posebno mlađim generacijama, tradicijski proizvod „Vrbovečka pera“. Projektom se okupljaju kuharske generacije od školske dobi do kuhara treće dobi. U sklopu manifestacije održi se i izložba tradicijskih proizvoda, osobito pekarskih koji su bili osnova kuhinje naših starih, pozivaju se gosti i proizvođači poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda pod znakom zaštite.
NOSITELJ PROJEKTA:	Udruga proizvođača tradicijskog proizvoda „Pera“
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	Kontinuirano

VRIJEDNOST PROJEKTA:	5.000€ (godišnje)
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Grad Vrbovec, Zagrebačka županija, Turistička zajednica Grada Vrbovca, lokalni ugostitelji i proizvođači Vrb. pere
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji – korištenjem lokalnih tradicionalnih namirnica proizvedenih na okolnim OPG-ima pridonosi se uspostavi kratkih opskrbnih lanaca što doprinosi zaštiti okoliša. Društveni pokazatelji – sudjelovanjem lokalnih udruga žena i mjesnih odbora, proizvođača tradicijskog proizvoda, ugostitelja, školske i vrtićke djece doprinosi se osjećaju zajedništva, socijalne kohezije i povećava se kvaliteta života zajednice. Ekonomski pokazatelji – poticanjem ugostitelja/proizvođača poljoprivrednih proizvoda ili hrane, koji još nisu uključeni u procese brendiranja ili označavanja svojih proizvoda znakom kvalitete, otvara se mogućnost davanja dodane vrijednosti njihovim proizvodima, time i boljeg poslovnog rezultata. Kupcima se približava proizvod, što također utječe na povećanje prodaje i dohotka proizvođača.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 1 – Jačanje konkurentnosti i kvalitete turističke ponude
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Nije primjenjivo.

NAZIV PROJEKTA:	**Obnova i revitalizacija dvorca Patačić -** projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije
CILJ:	Obnova i stavljanje u funkciju kulturnog dobra.
OPIS:	Zgradu Dvorca Patačić na lokaciji Trg Petra Zrinskog 28, koristi Pučko otvoreno učilište Vrbovec u svrhu obavljanja kulturne djelatnosti i to za potrebe Muzejske zbirke. Zgrada je pretrpjela oštećenja u potresima u ožujku i prosincu 2020. godine, pojačana dotrajalošću. Zgrada je pojedinačno kulturno dobro te se 2025. godine krenulo s njenom cjelovitom obnovom. Projekt obuhvaća sljedeće aktivnosti i radove: izradu projektne dokumentacije i građevinske radove cjelovite obnove – I. i II. faza.
NOSITELJ PROJEKTA:	Grad Vrbovec
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2025.- 2028. godina.
VRIJEDNOST PROJEKTA:	2.480.000€ I + II faza.

OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Zagrebačka županija, Grad Vrbovec
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji 1. projektom će se ova zgrada, zaštićeno kulturno dobro, obnoviti i osigurati za buduće naraštaje, što doprinosi zaštiti okoliša. Društveni pokazatelji 1. obnova zgrade provodi se uz nadzor Područnog konzervatorskog ureda Zagreb, čime se doprinosi očuvanju i zaštiti kulturnih dobara i identiteta Grada Vrbovca 2. projektom je predviđena pristupačnost za osobe smanjene pokretljivosti 3. u projekt se vodi računa o budućem korištenju zgrade – lokalni umjetnici, ustanove u kulturi i učenici osnovnih škola, kao i udruge, čime se jača kohezija stanovnika Grada Vrbovca i svjesnost o potrebi očuvanja kulturnih i prirodnih dobara Ekonomski pokazatelji – veća posjećenost i mogućnost prezentiranja povijesti i tradicije, te prostora za održavanje događaja, povećava se i dohodak lokalnim dionicima u turizmu
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 2 – Zaštita i unapređenje prostora, baštine i okoliša
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Izrađena je sva potrebna projektna dokumentacija za I. fazu obnove, koja je u tijeku, te treba izraditi potrebnu dokumentaciju za II. fazu obnove.

NAZIV PROJEKTA:	**Izgradnja tematskog parka Marije Jurić Zagorke u Negovcu**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	1. izgradnja novog objekta kulturne infrastrukture u Vrbovcu 2. povećanje participacije građana u kulturnom životu 3. prezentacija lika i djela književnice koja je ovdje rođena 4. Kreiranje novog prostora za održavanje priredbi, kazališnih inscenacija, čitanja, performansa, obilježja godišnjica i slično, od koji su neki već zaživjeli u Vrbovcu (Zagorkini književni dani npr.)

OPIS PROJEKTA:	Predviđa se uređenje ulične fronte, ograde, prostora ispred ulaza u školu i livade. Skeniranjem QR kodova na velikom kamenju prati se literarni sadržaj uz staze. Postavit će se pozornica za priredbe i manifestacije, nastavu na otvorenom, odmaranje, sunčanje, igru. Postojeće zelenilo se zadržava i sadi novo. Korisnici ovog programa su učenici i nastavnici osnovne škole MJZ, građani Grada Vrbovca i njegovi posjetitelji. Rezultati programa su novi objekt kulturne infrastrukture, novi oblik prezentacije MJZ, povećanje participacije u kulturnom životu grada Vrbovca.
NOSITELJ PROJEKTA:	Grad Vrbovec
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2026-2027
VRIJEDNOST PROJEKTA:	130.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	LAG Prigorje – sredstva iz fonda ruralnog razvoja, Grad Vrbovec
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji – Izvedba projekta provest će se tako da se izbjegavaju neprirodni materijali, sredstva i tehnike koje narušavaju ekološke kvalitete, a preferirat će se one koje potiču bioraznolikost i podržavaju ekološke kvalitete. Park će se formirati u prirodnom ambijentu, bogate bioraznolikosti, uz blizinu vrijednog ambijenta rijeke Lonje te mirnih seoskih puteva i ulica uz minimalne intervencije u prostoru. Idejno rješenje ovog projekta temelji se na informativno-edukativnoj, odnosno literarnoj šetnici na kojoj je glavni element veliko kamenje duž šetnice, od kojeg svaki kamen ima QR kod na sebi, koji skeniranjem vodi posjetitelje na sadržaje na internetskoj stranici ili na odlomke iz romana "Kamen na cesti", uz moguć odabir najmanje tri jezika (audio i tekstualno). Društveni pokazatelji – projekt se provodi u ruralnom dijelu grada Vrbovca, u naselju od svega 124 stanovnika, što je njegova dodana vrijednost. Osim toga, objekt će služiti kao urbani mobilijar koji se svakodnevno može koristiti za nastavu na otvorenom, odmor, učenje, sunčanje, igru i drugo. Ekonomski pokazatelji – zanemarivi su, osim u pogledu korištenja recikliranih materijala čime će se postići uštede u gradnji.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 2 – Zaštita i unapređenje prostora, baštine i okoliša

STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Izrađen je idejni projekt

NAZIV PROJEKTA:	**Revitalizacija parka i uređenje zelenila kulturno povijesne cjeline Vrbovec reg.br. Z-3533**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	1. uređenje postojećeg zelenila u parku oko crkve Sv. Vida i ljetne pozornice radi povećanje sigurnosti i privlačnosti boravka u parku svim dobnim skupinama i kategorijama lokalnog stanovništva i posjetitelja Vrbovca 2. opremanje parka dodatnim zelenilom i urbanom opremom radi povećanja estetske vrijednosti prostora i biološke raznolikosti 3. stvaranje u parku svojevrsnog muzeja na otvorenom postavljanjem interaktivnih umjetničkih instalacija kojima će se prezentirati kulturna baština, povijesne osobe te prirodne i ostale atrakcije koje se mogu naći u kulturno-povijesnoj cjelini Vrbovca.
OPIS PROJEKTA:	Zaštićena kulturno-povijesna cjelina nalazi se u samom središtu grada Vrbovca. U nju spadaju građevine – Crkva svetog Vida, dvorac Patačić, kula Petra Zrinskog, kurija župnog dvora, kapela BD Lurdske i ljetna pozornica. Također spomenici palim braniteljima u Domovinskom ratu i borcima NOR-a, bista Marije Jurić Zagorke. U parku nalazimo vrijedne perivoje starih stabala pitomog kestena i platana i 5 osobito vrijednih pojedinačnih stabala, koje će se namjeravanim projektom zaštititi. Projektom su planirane minimalne, ali nužne intervencije u strukturi postojećeg zelenila, dodavanje stabala, grmlja i trajnica pogodnih za oprašivače radi povećanja bioraznolikosti i estetske vrijednosti parka, obnova staza i javne plastike, obnova urbane opreme, osvjetljenje područja te ostvarenje informativnih i interaktivnih sadržaja u svrhu jačanja identiteta ovog prostora i njegovog povijesnog značaja.
NOSITELJ PROJEKTA:	Grad Vrbovec
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2026-2027
VRIJEDNOST PROJEKTA:	500.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Program konkurentnost i kohezija 2021-2027 – MPUGDI, Grad Vrbovec

DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji 1. projektom se revitalizira park i okolno zelenilo po principima zelene urbane obnove, što samo po sebi uključuje brojne benefite za okoliš 2. znatno se ekološki obogaćuje središte grada Vrbovca povećanjem biološke raznolikosti, pogodovanjem oprašivačima i pticama pjevicama 3. održivim korištenjem resursa (od posječenih stabala izradit će se interaktivne umjetničke instalacije s QR kodovima) 4. uporabom digitalne tehnologije (QR kodovi – muzej na otvorenom, pametne klupe i dr.) doprinosi se zaštiti okoliša kroz smanjenje ugljičnog otiska Društveni pokazatelji 1. obnova parka provodi se u skladu s izrađenom konzervatorskom studijom i uz nadzor Područnog konzervatorskog ureda Zagreb, čime se doprinosi očuvanju i zaštiti kulturnih dobara i identiteta Grada Vrbovca 2. projektom je predviđeno više mjera pristupačnosti za osobe smanjene pokretljivosti, slabovidne i s oštećenjima sluha 3. u projekt su uključeni lokalni umjetnici, ustanove u kulturi i učenici osnovnih škola, kao i udruge, čime se jača kohezija stanovnika Grada Vrbovca i svjesnost o potrebi očuvanja kulturnih i prirodnih dobara 4. po ostvarenju projekta park će biti u pravom smislu dostupan svim stanovnicima i posjetiteljima, imati oformljene zone za odmor i druženje, prezentaciju povijesnog nasljeđa, čime se potiče boravak na otvorenom i omogućavaju socijalni kontakti Ekonomski pokazatelji – veća posjećenost i mogućnost prezentiranja povijesti i tradicije, te prostora za održavanje događaja, povećava se i dohodak lokalnim dionicima u turizmu
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 2 – Zaštita i unapređenje prostora, baštine i okoliša
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Projektna dokumentacija je spremna za aplikaciju na natječaj

NAZIV PROJEKTA:	**Valorizacija i očuvanje potoka Dulepska**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	Osnivanje poučne pješačke, kao i biciklističke staze (u širem obuhvatu) s mjestima za odmor i rekreaciju, a sve uz mjere očuvanja prirodnosti toka
OPIS PROJEKTA:	Projektom je predviđena izrada stručne podloge za očuvanje prirodnog toka potoka Dulepska. Potok Dulepska je lijeva pritoka Spojnog kanala Zelina-Lonja-Glogovnica-Česma. Osamdesetih godina prošlog stoljeća uređen je/reguliran s obostranim nasipima južno od županijske prometnice Zagreb-Vrbovec. Uzvodno od spomenute prometnice potok nije reguliran, nije mu mijenjan tok te je u duljini od cca 5km zadržao prirodan, tipični meandričan tok nizinskih vodotoka i kao takav predstavlja veliku krajobraznu i prirodnu vrijednost. Uz prirodan tok, značajna je i prirodna vegetacija (ponegdje široka i do 60m), kao i fauna. Najveći poplavni događaji koji su bili na tom području odvili su se 2014., 2017. te 2023. godine kod Luke. Stručnom podlogom potrebno je definirati budući način korištenja i zaštite prostora budući da predstavlja rijedak primjer prirodnog toka nizinskih potoka u široj okolici. Uz zaštitu potrebno je definirati i revitalizaciju odnosno metode eventualnog poboljšanja kvalitete vode, samog tijela vodotoka i sastava okolne vegetacije.
NOSITELJ PROJEKTA:	Grad Vrbovec
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2027-2028
VRIJEDNOST PROJEKTA:	150.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Hrvatske vode, FZOEU, EU fondovi (Interreg, Life), JU za zaštitu prirode Zagrebačke županije, Grad Vrbovec
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji – ovim projektom valorizirat će se prirodni tip staništa nizinskih poplavnih staništa, očuvati izvorni krajolik , flora i fauna čime se značajno doprinosi zaštiti okoliša. Društveni pokazatelji – projekt doprinosi povećanju kvalitete okoliša, potiče suradnju različitih dionika – poljoprivrednika, krajobraznih arhitekata, biologa, edukatora, lokalne zajednice, očuvanjem izvornog krajolika doprinosi općenito očuvanju nematerijalne baštine, a lokalnom stanovništvu mogućnost edukacije i povećanja znanja. Ekonomski pokazatelji – očuvanjem prirodnih rijetkosti i omogućavajući pristup posjetiteljima koji preferiraju outdoor

	aktivnosti, otvara se mogućnost diverzifikacija dohotka lokalnom stanovništvu.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 2 – Zaštita i unapređenje prostora, baštine i okoliša
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Izrada studije – stručne podloge za revitalizaciju i očuvanje prirodnog toka potoka Dulepska još nije izrađen.

NAZIV PROJEKTA:	**“Gastro identitet Vrbovca – standardizacija i turistička interpretacija lokalne kuhinje”**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	1. Uspostaviti temelj gastronomskog doživljaja destinacije 2. Povezati ugostiteljsku ponudu s budućim brendom „Vrbovečka košarica“ 3. Potaknuti ugostitelje na kreativnu valorizaciju tradicije i jaču destinacijsku koheziju
OPIS PROJEKTA:	Ovaj projekt usmjeren je na stvaranje temelja za standardiziranu, turistički prepoznatljivu i interpretativno obogaćenu prezentaciju gastronomske baštine Grada Vrbovca u ugostiteljskim objektima. Projekt će komplementarno pratiti razvoj brenda „Vrbovečka košarica“, s ciljem da se lokalni proizvodi pretoče u gastronomski doživljaj za posjetitelje kroz jela, ambijent, priču i komunikaciju u restoranima. Ključne aktivnosti: • Izrada elaborata za interpretaciju i prezentaciju lokalne kuhinje u turizmu • Definiranje tipičnih jela destinacije s jasnim narativom, recepturom i vizualnim smjernicama • Pilot-provedba u 2–3 restorana – posebni meni, storytelling u menijima, dizajn oznaka • Dizajn turističke oznake “Gastro preporuka destinacije” (naknadno povezana s „Vrbovečkom košaricom“) • Organizacija radionica za ugostitelje i promotivna kampanja (video, društvene mreže, web)
NOSITELJ PROJEKTA:	Turistička zajednica Grada Vrbovca Turistička zajednica Grada Vrbovca u suradnji s restoranima, vanjskim

	stručnjacima za gastronomiju, dizajnerima i interpretatorima baštine
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2027-2028
VRIJEDNOST PROJEKTA:	35.000,00€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	HTZ, MINTS, Zagrebačka županija, EU fondovi (Leader, Interreg, EAFRD).
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji – korištenjem lokalnih tradicionalnih namirnica proizvedenih na okolnim OPG-ima pridonosi se uspostavi kratkih opskrbnih lanaca što doprinosi zaštiti okoliša. Društveni pokazatelji – sudjelovanjem lokalnih udruga, proizvođača tradicijskog proizvoda, ugostitelja, poljoprivrednika, doprinosi se osjećaju zajedništva, socijalne kohezije i povećava se kvaliteta života zajednice. Očuvanjem tradicionalnih jela, okusa djetinjstva, običaja, predaja i općenito nematerijalne baštine, jača se osjećaj pripadnosti i identiteta. Ekonomski pokazatelji –poticanjem ugostitelja/proizvođača poljoprivrednih proizvoda ili hrane, koji još nisu uključeni u procese brendiranja ili označavanja svojih proizvoda znakom kvalitete, otvara se mogućnost davanja dodane vrijednosti njihovim proizvodima, time i boljeg poslovnog rezultata. Kupcima se približava proizvod, što također utječe na povećanje prodaje i dohotka proizvođača.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 3 – Učinkovito upravljanje i koordinacija dionika u destinaciji
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Elaborat i stručna podloga (gastronomska analiza, interpretacija, selekcija jela) i produkt dizajn (vizualna rješenja za meni, oznake, oznaka „Preporuka destinacije“) nisu započeti

NAZIV PROJEKTA:	**Organiziranje događaja povezanih s outdoor aktivnostima**
CILJ:	• Promicanje aktivnog i zdravog načina života kroz organizaciju sportskih i rekreativnih događaja na otvorenom. • Diversifikacija turističke ponude Grada Vrbovca u smjeru outdoor i sportskog turizma. • Cjelogodišnja aktivacija prirodnih i ruralnih prostora kroz tematske sportsko-rekreacijske aktivnosti.

	• Povećanje vidljivosti lokalnih krajobraza i staza uz uključivanje lokalnih sportskih klubova, zajednice i posjetitelja.
OPIS:	Projekt obuhvaća sustavno planiranje i organizaciju različitih događaja na otvorenom tijekom godine, čime se oblikuje aktivna i održiva turistička ponuda Vrbovca. Događanja uključuju: • Biciklijade (Vrbovečka biciklijada, Zeleni tricikl) • Tematske pješačke ture vrbovečkim krajem na prvi dan godišnjih doba (Pješačenje kroz godišnja doba) • Atletski miting u centru grada (Salix Sub Astra) • Polumaraton Vrbovcem i okolicom (Vrbovečki polumaraton) • Projahivanje i konjičke igre (Vrbovečko projahivanje) • Off-road utrka (Off-road Bogu iza nogu) • Likovna kolonija na jezeru Bajer • Ostala događanja povezana s outdoor aktivnostima Projekt potiče interakciju između lokalne zajednice i posjetitelja, koristi postojeće staze i krajobrazne resurse te pridonosi cjelogodišnjoj aktivnosti u destinaciji. Kroz pažljivo osmišljena događanja, spaja aktivni boravak u prirodi s lokalnom gastro i kulturnom ponudom, stvarajući sadržaj koji obogaćuje svakodnevicu lokalnog stanovništva, a posjetiteljima pruža autentičan doživljaj prostora. Time se Vrbovec pozicionira kao održiva outdoor destinacija kontinentalne Hrvatske, temeljena na vrijednostima zajedništva, zdravog življenja i aktivne zaštite lokalne baštine.
NOSITELJ PROJEKTA:	Turistička zajednica Grada Vrbovca i lokalne udruge i klubovi
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	Kontinuirano
VRIJEDNOST PROJEKTA:	30.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Hrvatska turistička zajednica, Ministarstvo turizma i sporta RH, Zagrebačka županija, Grad Vrbovec, Vlastita sredstva Turističke zajednice Grada Vrbovca, sponzori, udruge i klubovi

DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji • Korištenje postojećih staza i prirodnih resursa bez negativnog utjecaja na okoliš. • Promicanje nemotoriziranih oblika kretanja i osvještavanje o očuvanju prostora kroz edukativne segmente. Društveni pokazatelji • Uključivanje lokalnih sportskih i rekreativnih udruga, OPG-ova i volontera. • Povezivanje različitih dobnih skupina i poticanje zdravih navika. • Razvoj zajedništva i građanske aktivacije kroz volontiranje i zajedničko sudjelovanje. Ekonomski pokazatelji • Potrošnja lokalnih proizvoda i usluga tijekom događanja. • Povećanje broja jednodnevnih i višednevnih posjeta iz šire regije. • Dugoročno pozicioniranje Vrbovca kao „aktivne destinacije“ u ruralnom dijelu kontinentalne Hrvatske.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 3 – Učinkovito upravljanje i koordinacija dionika u destinaciji
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Nije primjenjivo

NAZIV PROJEKTA:	**Unaprjeđenje turističke signalizacije**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	Unaprjeđenje turističke signalizacije
OPIS PROJEKTA:	Unaprjeđenje turističke signalizacije u destinaciji je ključan faktor za poboljšanje turističkog iskustva i povećanje zadovoljstva posjetilaca. Dobro osmišljena i efikasna signalizacija može doprinijeti lakšoj navigaciji, smanjenju stresa kod turista, boljoj povezanosti atrakcija, kao i povećanju sigurnosti. Projekt će se izvesti uzimajući u obzir korištenje univerzalnih, tipiziranih simbola na znakovlju, ujednačena na cijelom području destinacije i postavljena da bude vidljiva. Na ključnim mjestima – glavni gradski trg, željeznički i

	autobusni kolodvor, objekti ključne turističke infrastrukture, postavit će se mape destinacije. Uvest će se QR kodovi i mobilne aplikacije - turisti često koriste pametne telefone, pa bi integracija QR kodova na signalizaciji bila korisna za pružanje dodatnih informacija putem mobilnih aplikacija (mape, audio vodiči, povratne informacije o atrakcijama). Uključivat će informacije o pristupačnosti (za osobe u invalidskim kolicima, s oštećenim vidom i sl.), kao i označavanje pristupačnih ruta i objekata. Treba predvidjeti redovito održavanje i ažuriranje. Kad god je moguće, uključit će se lokalni umjetnici, dizajneri i stručnjaci za kulturnu baštinu, čime će ona u stvarnosti odražavati identitet destinacije.
NOSITELJ PROJEKTA:	Turistička zajednica Grada vrbovca
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2026-2027
VRIJEDNOST PROJEKTA:	30.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Zagrebačka županija
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni pokazatelji – odgovorno korištenje resursa i promocija turističkih atrakcija destinacije. Društveni pokazatelji – poboljšanje informiranosti i saznanja turistima oko turističkih atrakcija. Ekonomski pokazatelji – diversifikacija turističke ponude, povećanje prihoda iznajmljivačima kroz dulju sezonu i veću posjećenost.
DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 3 – Učinkovito upravljanje i koordinacija dionika u destinaciji
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Ne postoji izrađena projektna dokumentacija.

NAZIV PROJEKTA:	**Digitalni i pametni turizam**
CILJ/CILJEVI PROJEKTA:	• Unaprjeđenje digitalne prisutnosti turističke destinacije kroz pametna rješenja i interaktivne sadržaje dostupne posjetiteljima.

	• Povećanje razine digitalne pismenosti i digitalne vidljivosti lokalnih pružatelja usluga (iznajmljivača, ugostitelja, OPG-ova, udruga). • Stvaranje digitalno povezanog sustava interpretacije i prezentacije prostora koji ne duplicira postojeće alate, već ih nadopunjuje i čini sadržajnijima. • Poticanje održivog razvoja destinacije kroz tehnologiju, smanjenje tiskanih materijala i bolju dostupnost informacija.
OPIS PROJEKTA:	Projekt „Digitalni i pametni turizam“ usmjeren je na razvoj modernih digitalnih rješenja koja povećavaju kvalitetu boravka posjetitelja, podižu profesionalnu razinu dionika u turizmu i jačaju prepoznatljivost Vrbovca kao pametne i održive destinacije. Umjesto razvoja nove web platforme, projekt se fokusira na nadogradnju postojećih kanala Turističke zajednice te na razvoj interaktivnih i interpretacijskih digitalnih elemenata, uključujući: • sustav QR kodova na ključnim atrakcijama koji vode do multimedijalnih interpretacija (video, audio, tekst, AR elementi) • digitalne karte outdoor ruta, gastro punktova, atrakcija i manifestacija • pametne info-točke (manji digitalni totemi ili interaktivni paneli) na frekventnim lokacijama • digitalni katalog lokalnih proizvoda i usluga integriran u postojeću web stranicu Središnji element projekta je digitalna edukacija dionika koja obuhvaća: • radionice digitalnog marketinga za iznajmljivače i ugostitelje • edukacije o korištenju online prodajnih kanala i booking sustava • uvođenje lokalnih OPG-ova u digitalni katalog i e-tržišta • savjetovanja o fotografiranju, vizualnom identitetu i digitalnom brendiranju

	• poticanje prelaska na digitalne menije, QR sustave naručivanja i digitalno upravljanje ponudom (kod ugostitelja) Projekt doprinosi održivom upravljanju destinacijom smanjenjem upotrebe tiskanih materijala, unaprjeđenjem informacijske dostupnosti te povećanjem profesionalizacije i konkurentnosti lokalnih pružatelja turističkih usluga.
NOSITELJ PROJEKTA:	Turistička zajednica Grada Vrbovca
OKVIRNI ROK PROVEDBE PROJEKTA:	2027. – 2029.
VRIJEDNOST PROJEKTA:	80.000€
OČEKIVANI IZVORI FINANCIRANJA:	Ministarstvo turizma i sporta, Hrvatska turistička zajednica, Zagrebačka županija, Grad Vrbovec
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI:	Okolišni • smanjenje tiskanih brošura i letaka • manji materijalni otpad kroz digitalne info-točke i QR sustave • optimizacija turističkih kretanja kroz digitalne karte Društveni • podizanje digitalne pismenosti lokalne zajednice • uključivanje širokog spektra dionika (OPG-ovi, iznajmljivači, ugostitelji) • razvoj inkluzivnih digitalnih interpretacija dostupnih svim skupinama posjetitelja Ekonomski • povećana vidljivost lokalnih poduzetnika • veća profesionalizacija privatnog smještaja i ugostiteljske ponude • jačanje direktne prodaje lokalnih proizvoda kroz digitalne kanale • jačanje prepoznatljivosti destinacije kroz digitalni brending

DOPRINOS STRATEŠKOM CILJU:	Projekt doprinosi strateškom cilju 3 – Učinkovito upravljanje i koordinacija dionika u destinaciji
STATUS POTREBNE STUDIJSKE/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:	Ne postoji izrađena projektna dokumentacija.

8. SMJERNICE I PREPORUKE ZA DIONIKE RAZVOJA

Smjernice za upravljanje turizmom destinacije – grada Vrbovca predstavljaju strateški okvir koji usmjerava razvoj turizma prema održivosti, konkurentnosti i dugoročnom prosperitetu lokalne zajednice. Njihova je svrha osigurati koordiniran i usklađen pristup svih relevantnih dionika u planiranju, razvoju i promociji turističkih proizvoda i usluga, uz očuvanje prirodne i kulturne baštine te jačanje lokalnog identiteta.

Ove smjernice definiraju ključne ciljeve i mjere koje će doprinijeti stvaranju prepoznatljive i atraktivne turističke destinacije, povećanju kvalitete turističke ponude te podizanju svijesti o važnosti turizma kao generatora gospodarskog rasta i društvenog razvoja. Kroz strateške preporuke, potiče se održivo upravljanje resursima, razvoj inovativnih turističkih proizvoda te jačanje suradnje između javnog i privatnog sektora.

Njihova implementacija omogućit će ravnomjerniji razvoj turizma u skladu s potrebama lokalnog stanovništva, očuvanjem okoliša te suvremenim trendovima u globalnom turističkom sektoru. Smjernice su stoga ključan alat za stvaranje otpornog, održivog i konkurentnog turističkog ekosustava u Vrbovcu.

8.1. SMJERNICE I PREPORUKE ZA JEDINICU LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju ključnu ulogu u oblikovanju održivog turističkog okruženja kroz razvoj infrastrukture, zaštitu baštine i jačanje lokalne zajednice. Njihova uloga nije samo u financiranju i provođenju projekata, već i u stvaranju poticajnog okruženja za razvoj turizma kroz strateško planiranje, izradu regulativa i koordinaciju dionika. U tom smislu, preporučuje se osnivanje platforme za upravljanje turizmom, koja će uključivati predstavnike razvojne agencije, grada Vrbovca, ustanova u vlasništvu Grada te poduzetničkog sektora. Ova platforma omogućit će koordinirano donošenje odluka, praćenje provedbe akcijskih planova i strateško usmjeravanje investicija u turizam.

Osim toga, preporučuje se ulaganje u projekte koji podržavaju razvoj kvalitetnog smještaja, očuvanje prirodne i kulturne baštine te promociju aktivnog turizma. Potrebno je osigurati transparentnost u planiranju i provedbi turističkih projekata te kontinuirano uključivati lokalnu zajednicu u proces donošenja odluka.

8.2. SMJERNICE I PREPORUKE ZA TURISTIČKU ZAJEDNICU

Turistička zajednica ima ključnu ulogu u destinacijskom menadžmentu. Ta njena aktivnost treba biti usmjerene na stvaranje prepoznatljivog imidža destinacije i povezivanje

svih turističkih aktera u zajedničku ponudu. Preporučuje se jačanje digitalne promocije i brendiranja destinacije, suradnja s lokalnim proizvođačima i organizacija manifestacija koje promoviraju autentične proizvode.

Turistička zajednica također treba preuzeti aktivniju ulogu u edukaciji lokalne zajednice o važnosti turizma i mogućnostima razvoja održivih oblika turizma. Sljedeći zadatak je poticanje sinergije među poduzetnicima, kulturnim institucijama i sportskim udrugama kako bi destinacija ponudila što kvalitetniji turistički proizvod.

8.3. SMJERNICE I PREPORUKE ZA DRUGE DIONIKE U TURIZMU I UPRAVLJANJU TURIZMOM U DESTINACIJI

Osim jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te turističke zajednice, u razvoju turizma ključnu ulogu imaju i drugi dionici, uključujući privatne poduzetnike, ugostitelje, organizatore turističkih aktivnosti, kulturne ustanove, sportske klubove, nevladine organizacije i same lokalne stanovnike. Njihova uključenost i aktivna suradnja mogu značajno doprinijeti kvaliteti turističke ponude, održivosti i autentičnosti destinacije.

Kako bi se osigurao održivi razvoj turizma, preporučuje se:

- Jačanje partnerstva između javnog i privatnog sektora kroz suradnju na razvoju novih turističkih proizvoda i usluga.
- Povećanje vidljivosti lokalnih proizvoda i usluga kroz integraciju u turističke pakete, manifestacije i digitalne promotivne aktivnosti.
- Podrška edukaciji i osposobljavanju dionika u cilju poboljšanja kvalitete usluga, inovacija u turističkoj ponudi i primjene održivih praksi.
- Uvođenje sustava upravljanja kvalitetom kako bi se osigurala visoka razina zadovoljstva turista i lokalne zajednice.

Uz aktivnu suradnju svih uključenih dionika, destinacija može postići uravnotežen razvoj turizma koji doprinosi ekonomskom rastu, očuvanju prirodne i kulturne baštine te poboljšanju kvalitete života lokalnog stanovništva.